NORSK
SJAKK
BLAD

2014
nr. 1

Hammer fra seier til seier

HAMMER KOMMENTERER EGNE PARTIER

NSF 100 ÅR:
VÅRE FEM SJAKKONGER

PROFILEN:
SYLVIA JOHNSEN

Salomon Johansen

Salomon Johansen AS

- ett trekk foran

Advokatfirma og eiendomsmegling

Advokatfirmaet Salomon Johansen AS er et godt etablert advokatfirma som består av 18 advokater og fullmektiger. Firmaet tilbyr juridiske tjenester til privatpersoner, organisasjoner og mindre bedrifter på de fleste rettsområder, både i og utenfor rettssalen. Alt om våre advokattjenester finner du på www.salomon-johansen.no.

I tillegg til advokatvirksomhet driver Salomon Johansen AS med eiendomsmegling og eiendomsforvaltning. Her jobber det tilsammen omlag 30 advokater, advokatfullmektiger, meglere og andre medarbeidere innen eiendomsmegling, regnskap, forvaltning og administrasjon. Mer om eiendomsmegling kan du lese på www.salomonjohansen.no.

Advokatfirma MNA
post@salomon-johansen.no
www.salomon-johansen.no

Postboks 7144, St. Olavs plass, 0130 Oslo
Besøksadresse: Tullinsgate 2, 0166 Oslo
Telefon 22 98 99 40

Innhold

Nr. 1 2014 • årg 80

Hammer mot nye høyder....4
Nye krefter på Sjakkontoret....8
Årets sprekeste parti....11
Du trekker: Eliteserien....13
Profilen: Sylvia Johnsen....16
Johan Salomon: To IM-napp på to måneder....20
Stort og smått....24
Sjakkfeber i Bærum....26
Bare en ripe i lakken?....28
NSF 100 år - høydepunktene og kongene....30
Ratingvinneren....43
Ratingtall....44
Seier og ratingrekord i Zürich....52
Du trekker: Løsninger....55
Ny bok: *Magnus Force*....56
Minneord....60
Favoritten....62
Lær sjakk med Torbjørn....64
Turneringskalender....66
Sjakksjekk!....67

NSF er 100 år. Med hjelp fra Øystein Brekke kårer vi historiens fem norske sjakkonger. Her er en av dem i 1975. Se et av hans beste partier på side 38. (Foto: Øystein Brekke)

NORSK SJAKK BLAD

www.sjakk.no

Redaktør:
Silje Bjerke

E-post:
norsksjakkblad@gmail.com

Trykk: Gunnarshaug AS

Tekst og bilder av Silje Bjerke der annet ikke er oppgitt.

Bidragsytere (tekst)
Øystein Brekke, Jon Ludvig Hammer, Torbjørn R. Hansen, Leif Erlend Johannessen, Hans Olav Lahlum, Johan Salomon, Øystein Sande, Øistein Yggeseth, Leif Øgaard, Oddvar Aasen.

Forsidefoto:
Hjemme på Jon Ludivg Hammers sjakkontor, med pc, bøker og pokaler. (Foto: Silje Bjerke)

Norsk Sjakkblad er medlemsblad for Norges Sjakkforbund. Synspunkter som framføres i bladet er ikke nødvendigvis i samsvar med NSFs offisielle mening.

Årsabonnement for ikke-medlemmer koster kr 200. Ved abonnementsbestillinger, adresseendringer m.m. kontakt NSF.

Norges Sjakkforbund
Sandakerveien 24 D, 0473 Oslo
Tlf. 22 15 12 41
E-post nsf@sjakk.no
NSF på Internett: www.sjakk.no

President: Jøran Aulin-Jansson
913 32 242 / jj@jbpapir.com
Visepresident: Kristian Trygstad
Turneringssjef: Henrik Sjøl
Kasserer: Harald Furnes
Eliteutvalgsleder: Thomas Robertsen
Styremedlemmer:
Oddvar Aasen
Ellisiv Reppen
Kjersti Børsum
Eirik Næss (leder USF)
Leder seniorutvalget: Helge Theting

Hammer mot nye høyder

En avgjørende stilling fra London - se trekk 14!

London Chess Classic FIDE Open
7.-15. desember 2013

1.	Jon Ludvig Hammer, OSS	7,5 / 9
2.	Boris Gratsjev, Russland, Tigran Gharamian, Frankrike, Mateusz Bartel, Polen, Viorel Iordachescu, Moldova, Neil McDonald, England	7,0
21.	Frode Elsness, Moss	6,0

Rilton Cup Stockholm
27. desember - 5. januar

1.	Jon Ludvig Hammer, OSS	7,5 / 9
2.	Sergej Volkov, Russland	7,0
3.	Nils Grandelius, Sverige	6,5
11.	Frode Urkedal, 1911	6,0
19.	Torbjørn R. Hansen, 1911	5,5

Med turneringsseire i London og Stockholm er Jon Ludvig Hammer igjen nummer to på norgesrankingen. Her kommenterer han to avgjørende partier.

Hammer var åttenderangert i den store åpne turneringen i London Chess Classic 7.-15. desember. Turneringen hadde en uvanlig vri: De to som lå best an etter fire runder ville gå over i hurtigsjakkturneringen "Super Sixteen", hvor verdensstjerner som Caruana, Kramnik og Anand ventet. Hammer stod med 3,5 poeng etter 4 runder, noe som ikke holdt til "Super Sixteen", men i stedet til delt ledelse i den åpne turneringen. Med sterke 2,5 poeng på de tre neste rundene var Hammer alene i tet etter sju runder. Etter remis i runde åtte ble det nok en seier i runde ni. Dermed 7,5 poeng, ratingprestasjon på 2728 og cirka 25 000 kroner i pengepremie.

- Det virker som at det å jobbe tett på Magnus har vært nyttig for meg, sa Jon Ludvig til Aftenposten etter turneringen.

Her er det avgjørende sisterundepartiet, med Hammers egne kommentarer.

Jon Ludvig Hammer kommenterer

Jon Ludvig Hammer (2612) - Abhijeet Gupta (2608)

Det har sine fordeler å være sekundant i en VM-match: Jeg lærte meg en ny åpning, og etter matchen har jeg tatt sju av åtte med 1.Sf3!

1.Sf3 Sf6 2.g3 g6 3.Lg2 Lg7 4.c4 c6 5.0–0 0–0 6.b3 Se4 7.d4 d5 8.Lb2 Lf5 9.e3

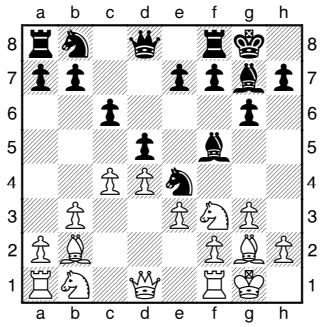

Hvit starter rolig, men det er ikke uten ambisjoner: Hvit ønsker å utfordre kontrollen over e4 på sikt.

9...Dc8 10.Sbd2! Sxd2 11.Dxd2 Lh3 12.Lxh3 Dxh3 13.Db4

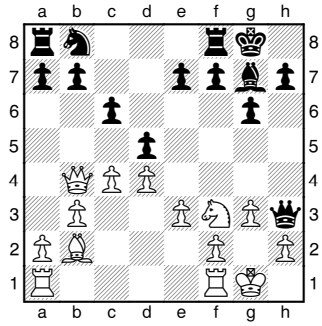

Svart fikk gjennomført planen med løperbytte, men til hvilken pris? Springeren på b8 er ikke utviklet, og konkrete trusler gjør at svart føler seg nødt til å gi bort løperen sin. Her var jeg allerede veldig optimistisk.

13...Dd7 14.Se5 Lxe5 15.dxe5 Sa6 16.Dc3 Df5 17.cxd5 cxd5 18.Tac1

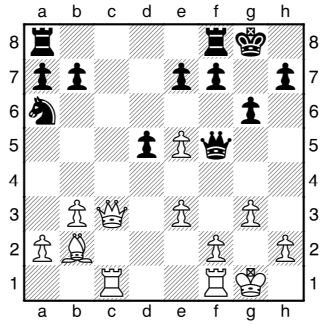

Tårnet hjelper til med å holde springeren ute av spill, mens dronningen kommer til d4, hvoretter bøndene på a7 og d5 ligger tynt an.

18...Tac8

18...Tfc8 19.Dd4 Sc7 20.Db4! gir hvit kontrollen.

19.Dd4 Sc7 Dette var et veldig godt forsøk av min motstander - han forstår at han er i kjempetrøbbel om han ikke gjør noe drastisk. Nå sendes springeren over til kongefløyen, der svake hvite felter gjorde meg bekymret for kongestillingen min.

20.Dxa7

20.h4 var en interessant og trygg mulighet, men det falt meg ikke inn da jeg satt og tenkte. Ved å ta vekk g5 fra svarts hest forblir hvits konge trygg. Jeg gomlet i meg bønder istedenfor, men det gikk utover trygghetsfølelsen - nå var det en reell sjanse for at jeg kunne bli satt matt.

20...Se6 21.Dxb7 Sg5 22.f4

22.Dxd5!? Tcd8 23.Dg2 Td2 24.g4 Sf3+ 25.Kh1 De4 26.La3 er computerens iskalde forsvarsplan. Men selv med tre bønder over frister det ikke. Svart har masse aktivt spill, mens hvit blir stående og se på.

22...Txc1 23.Lxc1 Sh3+ 24.Kg2

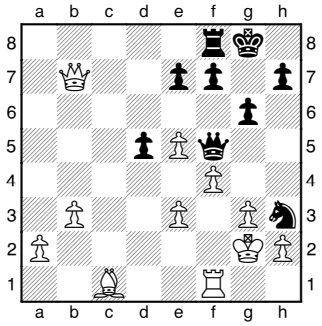

24...Tc8

24...Dc2+! 25.Kxh3 De2! var en veldig smart remis-plan Gupta fant i etteranalysen vår. Det blir evig sjakk på hvits konge via h5.

25.Ld2 Jeg fikk det for meg at det ikke spilte noen rolle om jeg gjorde Dxd5 eller Ld2 først. Det viser seg at det spiller en stor rolle etter 25...d4! hvor svart får masse motspill.

25...Dg4 26.Te1 g5 27.Dxd5 Tc2 28.f5

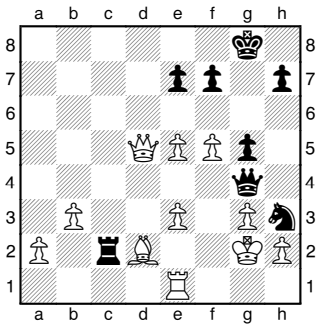

Etter 28.f5 var jeg sikker på at jeg kom til å vinne. Svarts hest er fanget på kanten på h3, og kommer seg ikke ut. Svart kan ikke røre f5-bonden, ettersom Tf1 vil avgjøre partiet. Og i tillegg jobber jeg med å få til et mattangrep mot svarts konge. Men computeren finner en fantastisk løsning. 28...Kg7!! kombinerer forsvar og angrep. Kongen rømmer fra farlighetene, samtidig som den bidrar i et mattangrep mot hvits konge: 29.f6+ Kh6!! og nå må hvit trå varsomt for å unngå tap! Etter 30.fxe7 Txd2+ 31.Dxd2 De4+ 32.Kxh3 Kh5 tar svarts konge kontroll over h4-feltet og fullfører mattnettet: Svart vinner!

28...h5 29.f6 e6 30.Dd8+ Kh7 31.Dd3+ Df5 32.Dxf5+ exf5 33.Te2 g4

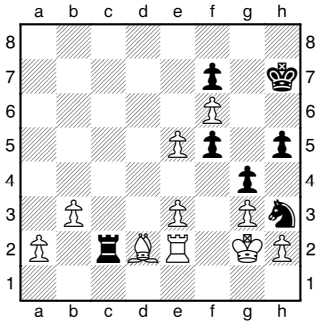

34.e6 Litt triks avgjør kjapt.

34...fxe6 35.f7 Tc8

35...Kg7 36.f8D+ Kxf8 37.Lb4+ vinner.

36.e4

36.Lb4 Tc1! gir svart mye motspill, men

nå er det kjørt.

36...fxe4 37.Lb4 Tc1 38.Lc5! Den avgjørende forskjellen. Løperen bidrar både i angrep og forsvar.

38...e3 39.Lxe3 Dermed kunne jeg feire en udelt førsteplass, og et strålende finaleparti. **1–0**

En strategisk perle

Kort tid etter gikk turen til Stockholm og tradisjonsrike Rilton Cup. Hammer var femterangert, og fikk en perfekt start med tre av tre poeng. Etter remis mot Nils Grandelius ble det nok en seier i runde fem, før Hammer vant et meget interessant parti i runde seks:

Jon Ludvig Hammer kommenterer

Jon Ludvig Hammer (2612) - Aleksej Goganov (2581)

1.Sf3 Dette har blitt mitt favorittrekk etter VM-matchen.

1...Sf6 2.g3 c5 3.Lg2 g6 4.c4 Lg7 5.d4 cxd4 6.Sxd4 0–0 7.Sc3 Sc6 8.0–0 Da5 9.Sb3 Dh5 10.c5

Å prøve å straffe dronningens plassering med 10.h3 d6 11.g4 fungerer dårlig etter 11...Lxg4 12.hxg4 Sxg4 13.Lf4 Le5 14.Dd2 g5! med et farlig angrep for svart.

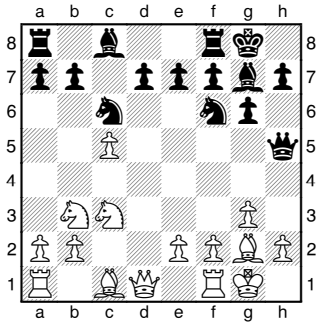

10...a5 Svart håper å utnytte at c5-bonden blir svak istedenfor å få utviklet c8-løperen med 10...d6 11.cxd6 Td8 hvor hvit har ørlite bedre utvikling.

11.e3 a4 12.Dxh5 Sxh5

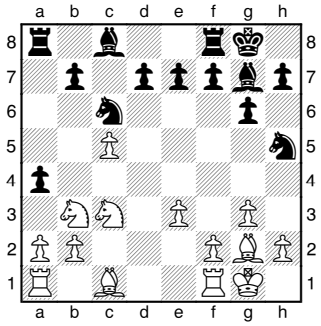

13.Sd4! Hvit ofrer en bonde, men det er den eneste måten å unngå at svart tar initiativet. Nå handler spillet om svarts innestengte løper på c8.

13...Sxd4 14.exd4 Lxd4 15.Sd5 e6

15...Lxc5 16.Lh6 e6 17.Tfc1 gir hvit kompensasjon for en bonde. Å ta kvaliteten på f8 ville derimot gitt svart ypperlige sjanser med løperparet og sterkt sentrum.

16.Le3 Lxe3

16...Lxb2 løser heller ikke problemet med c8-løperen. For eksempel 17.Tab1 a3 18.Sb6 Ta5 19.Sc4 Ta4 20.Sxb2 axb2 21.Txb2 og hvit har god kompensasjon for en bonde.

17.Sxe3 Ta5

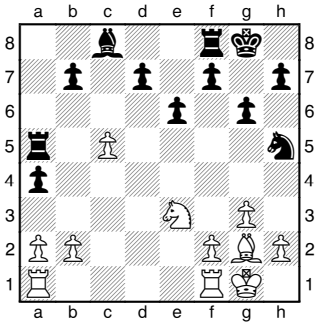

18.Tfc1! Dette trekket var jeg godt fornøyd med. Det er viktig å holde tårnet på a1, siden jeg nå truer b4. Dessuten kan løperen skifte diagonal til f1.

18...Tb5

18...Sf6 19.b4 axb3 20.axb3 Tb5 21.Sc4 syntes jeg så farlig ut for svart. Tårnet er veldig effektivt i den åpne a-linjen. 21...Txc5 (21...d5! gir computeren som eneste trekk. Å gi løperen luft er veldig viktig. 22.cxd6 Txb3 23.Se5 Tb6! og Houdini mener svart overlever.) 22.Sd6 b6 23.Txc5 bxc5 24.Ta8 fanger løperen.

19.Lf1

19.Sc4 var trekket jeg ville spille, men jeg fant ingenting etter 19...Txc5 20.Sd6 (20.b4 axb3 21.axb3 d5! 22.Sb6 Tc6 holder det sammen for svart, og blir remis etter 23.Txc6 bxc6 24.Ta8 Lb7 25.Ta7 Lc8 26.Ta8.) 20...b6 21.b4 axb3 22.axb3 Txc1+ 23.Txc1 La6 og løperen slipper unna akkurat i tide.

19...Txb2 20.Sc4 Tb4 21.Sd6 Sg7 22.Tab1 Txb1 23.Txb1 Sf5 24.Tb5

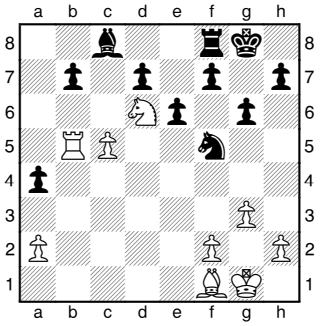

Hvits plan her er ganske enkel: Han prøver å spille som om svarts løper ikke er på brettet - i praksis med en offiser over. Etter det naturlige 24.Tb4 har svart 24...Sxd6 25.cxd6 b5 26.Lxb5 Lb7 som jeg ikke ville tillate.

24...Kg7 25.Ld3 Ideen min var at jeg ville fremtvinge Sxd6 slik at femteraden åpnet seg for tårnet og løperen på c8 ble skikkelig begravd. Motstanderen min ville ikke ha en slik stilling, men det han gjorde tapte partiet med en gang.

25...Kf6?

Alternativet var 25...Sxd6 26.cxd6. Jeg evaluerte denne stillingen som ganske god for meg. Kort fortalt vil jeg spille f4 og så gå på en kongevandring til c7. Men det tar tid, og svart kan (og må) bryte med e5 så fort som mulig. Jeg så for meg f6 fulgt av Te8 og e5, men Houdini påpeker at ved å spille f5 kan svart støtte opp om bruddet med Kf6 og Te8. Jeg kan aldri spille Te5 fordi da slipper løperen ut. Den er ikke død ennå med andre ord! 26...f5 (eller 26...f6 27.f4 Te8 28.Kf2 e5 29.Lc4 som også er uklart) 27.f4 Kf6 28.Kf2 Te8 29.a3 e5 30.Lc2 med uklart spill.

26.Lxf5 exf5 27.Ta5

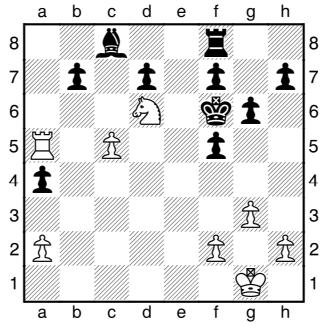

Løperen på c8 er rett og slett fanget!

27...Ke5 28.Txa4! Det er ikke noe hastverk, og hvit fjerner svarts siste sjanse for motspill.

Beviset på seieren i Rilton Cup!

28...Kd5 29.Ta8 Kxc5 30.Txc8+ 30...Txc8 31.Sxc8 b5

31...Kc6 32.a4 vinner også greit.

32.Kf1 Kc6 33.Ke2 Kc7 34.Se7 Kd6 35.Sg8 Ke5 36.Ke3 h5 37.f4+ Ke6 38.Kd4

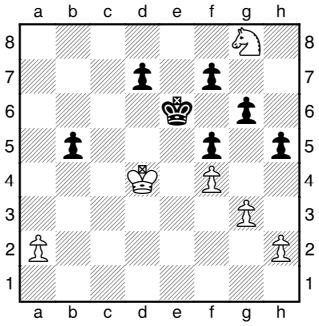

Springeren er kanskje fanget, men mens svart tar den, kjører hvit a-bonden i mål. **1–0**

Motivert av Simen

Igjen endte Hammer på 7,5 poeng, ratingprestasjonen ble 2795 og ratingen steg til 2645. Dermed trenger han bare åtte ratingpoeng til for å være inne på topp 100 i verden.

- Da Simen føk forbi meg i høst, ble jeg veldig motivert. Det er bra at vi pusher hverandre fremover, sa Hammer til VG etter turneringen.

Neste utfordring for Hammer blir Europamesterskapet i Armenia 3.-14. mars. De 23 beste kvalifiserer seg til FIDE World Cup, som er en del av VM-syklusen. Å komme til World Cup er et naturlig mål for Hammer, som er rangert som nummer 44 i EM.

(SB)

Nye krefter på Sjakkontoret

Entusiasme og engasjement på Norges Sjakkforbunds kontor med to nyansettelser i 2014. Her med "Sjakkstafetten"-brettet som allerede har besøkt mange klubber og gitt sjakken god PR. (Alle foto: Silje Bjerke)

Norges Sjakkforbund har tredoblet antall ansatte etter Magnus Carlsens VM-suksess. - Vi har store forventninger til hva norsk sjakk kan oppnå nå, sier president Jøran Aulin-Jansson.

Av Silje Bjerke

Sjakkforbundet lyste ut generalsekretærstillingen i oktober, og fikk inn hele 20 søknader. - Vi hadde to søkere som utmerket seg, og endte derfor opp med å ansette begge to, forteller presidenten. Geir Nesheim er ansatt som generalsekretær i 60 prosent stilling, mens Gisle Bjugn har fått den nye tittelen markeds- og kommunikasjonssjef, også dette en 60 prosents stilling. - Jeg er veldig glad for å ha fått dem med på laget og har store forhåpninger, sier Aulin-Jansson. - Jeg tror at om ikke lenge kommer alle til å si at nå har norsk sjakk vært heldige!

De nye stillingene blir en del av NSFs ordinære budsjett, i tillegg til Liv Mette Harboe som går tilbake til sin tidligere stilling som medlemssekretær. Men presidenten er ikke bekymret for en liten økning i lønnsutgiftene. - Sjakk er populært som aldri før og jeg er overbevist om at vi vil få inn inntekter i tiden framover og at stillingene blir mer eller mindre selvfinansierende. Er det én gang norsk sjakk bør gi full gass, så er det nå! sier Aulin-Jansson.

Fra president til generalsekretær

De to nyansatte har lang fartstid både i næringslivet og i sjakkmiljøet. Geir Nesheim har vært både ansatt og president i sjakkforbundet, og er blant dem som var med å løfte norsk sjakk på 1970-tallet. Øystein Brekke omtaler sjakkforbundets ansettelse av Nesheim som "et kupp".

- Jeg lærte sjakk av mine brødre da jeg var 10-12 år og ble stadig mer interessert, forteller Nesheim. - Jeg fikk tak i en bok

Geir Nesheim (61) fra Marienlyst i Oslo

- **Ny generalsekretær i NSF**
- **Utdannet siviløkonom**
- **Har jobbet som økonomidirektør (CFO) i Findus, Carlsberg og andre store internasjonale selskaper**
- **President i NSF 1985-86**
- **NSFs første kontor-medarbeider i 1978**
- **Nåværende kasserer i SK 1911**

Gisle Bjugn (40) fra Bergen

- **Ny markeds- og kommunikasjonssjef i NSF**
- **Utdannet siviløkonom fra NHH**
- **Lang erfaring innen konsulent-virksomhet i både offentlig og privat sektor og med prosjekter nasjonalt og internasjonalt**
- **Medie- og markeds-føringsbakgrunn**
- **Kommunestyrerepresentant i Bærum og flere politiske verv**

med Spasskijs beste partier, og etter hvert som jeg ble bedre ville ikke brødrene mine spille med meg lenger. Heldigvis hadde jeg noen kompiser jeg kunne spille med. Kampen mellom Fischer og Spasskij i 1972 var et høydepunkt og jeg fulgte veldig godt med, selv om jeg ikke spilte organisert på den tiden.

Nesheims første møte med organisert sjakk var som student. - En dag gikk jeg inn i Akademisk sjakklubb, der jeg møtte Øystein Brekke i døra. Jeg ble tatt godt imot av både han og de andre kjente spillerne som var der, slik som Sverre Heim, Johs. Kjeken, Arnold Mundal og mange flere. I min første turnering fikk jeg seks av ni poeng, og min første rating ble omtrent 1600. En periode hadde jeg stor framgang og kom opp i omtrent 1850 i løpet av ganske kort tid.

Organisatorisk var 1970-tallet en av norsk sjakks mest aktive perioder. Sjakkforbundene fikk eget kontor, og Nesheim ble forbundets første ansatte. - Jeg var ferdig på BI og begynte som kontormedarbeider i NSF og USF. Samtidig studerte jeg juss, giftet meg, fikk barn, og jeg var til og med kaptein på fotballaget. På et tidspunkt sa kona at nå får du velge, og da ble det sjakken som måtte vike.

Nesheim sier han ble "sugd opp av næringslivet" og ble borte fra sjakken i omtrent 20 år. Da jobbet han 13 år med drikkevarer, blant annet i økonomidirektør-roller i Carlsberg, og sju år i media. Sjakkminnene er likevel mange.

- Blant høydepunktene er at jeg har fått spille mot Kortsjnoj, Karpov og Bent Larsen. Jeg husker også med glede at jeg har fått 9 av 9 poeng i to turneringer, blant annet oslomesterskapet i klasse 2 i 1977. En periode på slutten av 80-tallet hadde jeg også sjakkspalte i Dagens Næringsliv. I dag har jeg omtrent 1600 i rating og spiller i klasse 2. Jeg har tre sønner som alle har spilt sjakk, to av dem er fortsatt sjakkspillere. Nesheim sier han er bibliofil og har et sjakkbibliotek med over 500 titler. - Å sitte med en god sjakkbok er noe av det hyggeligste man kan gjøre. Jeg har så mange sjakkbøker at noen ganger oppdager jeg at jeg har kjøpt den samme boka flere ganger. Da gir jeg dubletten til min sønn Mathias som akkurat har begynt å spille!

- Da jeg kom tilbake til Norge i fjor tenkte jeg at jeg ønsket å gjøre mer for norsk sjakk, forteller Nesheim. - Generalsekretærstillingen ble plutselig utlyst og det passet veldig bra. Jeg var allerede klar for å gjøre en innsats.

Kretsmester og cafémester

Også NSFs nye markedssjef har vært i gamet siden barndommen. - Jeg begynte på sjakkurs på barneskolen i Bergen i 1984, forteller Gisle Bjugn. - Kurset ble holdt av John A. og Ole Fredrik Kvamme. Etter hvert begynte Tore Gregersen å arrangere spillekvelder i nærmiljøet. Det var utrolig populært og kunne være mer enn 100 barn innom en kveld. De tre ildsjelene startet Lyderhorn sjakklubb i 1986 og skolelaget ble etter hvert nummer tre i NM. Det var en viktig jobb som ble gjort med sjakken i nærmiljøet da, forteller Bjugn, som er rask til å trekke fram folk han mener fortjener skryt.

Etter å ha blitt kretsmester i Hordaland i 1991, blant annet foran de ikke ukjente brødrene Stig og Trond Gabrielsen, tok også Bjugn en lang pause fra sjakken på grunn av studier og jobb. I 2009, 18 år senere, gjorde han comeback da Ole Valaker tok kontakt for å få han med på cafésjakk. Sammen startet de Hansasjakken i Bergen. - Hansasjakk er et lavterskeltilbud der man møtes på café og spiller sjakk i sosialt lag. Alt fra voksne nybegynnere til tidligere mesterspillere dukker opp,

forteller Bjugn. Han er også blitt hanket inn som lagleder for sitt gamle sjakkmiljø i Sotra sjakklubb, og har hjulpet Simen Agdestein og Olga Dolzhykova med å spre sjakken i Bærum.

- Da generalsekretærstillingen ble utlyst sa Morten Lillestøl Madsen til meg at dette burde du søke på. Jeg fikk raskt også noen andre oppfordringer, og fant ut at her var det muligheter for å bidra positivt og samtidig være med å videreutvikle norsk sjakk. For meg var en fast ansettelse positivt på hjemmebane etter mange år med egne selskaper. Samtidig er det luksus å få arbeide med noe man brenner for, sier Bjugn.

Medlemsvekst og sterkere økonomi

Med felles næringslivsbakgrunn og lang sjakkerfaring omtaler de to seg som en "god match". - Vi deler på arbeidsoppgavene og det er svært viktig at vi har et godt samarbeid, forteller Bjugn. - Vi er begge sjakkentusiaster og ønsker å løfte norsk sjakk sammen.

- Jeg vil ha et hovedansvar for organisasjonen mens Gisle er mer utegående og skal skaffe inntekter, men vi vil ha et tett samarbeid, utfyller Nesheim.

Den nye generalsekretæren formulerer to hovedmål for NSF i tiden framover. - Det viktigste nå blir å få opp medlemstallet og å styrke økonomien. Disse tingene henger sammen. Får vi opp medlemstallet vil vi bli mer interessante for sponsorer og det vil bli lettere å få økonomisk støtte.

Inspirasjonen fra næringslivet viser seg straks i de planlagte tiltakene for å nå disse målene. - Vi skal begynne med en workshop i nær framtid der dyktige ressurspersoner skal diskutere hvilke tiltak som er hensiktsmessige. I samarbeid med et profesjonelt byrå skal vi så lage en plan for arbeidet framover, forteller Nesheim.

- Vi må øke tilgjengeligheten for sjakk, for eksempel ved å ha kurs for voksne nybegynnere, flere tilbud til barn og unge, og samtidig kontakte myndigheter og private sponsorer for å få inn mer penger, legger Bjugn til. - Myndighetene er opptatt av å bygge et kunnskapssamfunn som er bærekraftig etter at oljen tar slutt, og der passer sjakk godt inn. Vi må få fram hvordan kunnskapssamfunnet kan nyttiggjøre seg av sjakk, sier han.

Geir Nesheim er tilbake på Sjakkontoret 35 år etter at han jobbet der første gang.

Gisle Bjugn har allerede vært synlig i TV, radio og aviser de første ukene i jobben.

Ærefrykt for mulighetene

Bjugn og Nesheim snakker med stort engasjement om tiden framover. - Vi har en unik sjanse i norsk sjakk akkurat nå, sier Nesheim. - Den muligheten må tas godt vare på. Det kommer flere milepæler dette året, slik som Norway Chess, 100-årsjubileet til NSF, OL i Tromsø og ny VM-kamp. Jeg har ærefrykt for de mulighetene vi har og det ansvaret som hviler på oss.

- Vi er henrykt over det Magnus har fått til. Samtidig har vi også et ansvar for å vise at norsk sjakk er mer enn Magnus, sier Bjugn. - OL i Tromsø vil gi sjakken mye oppmerksomhet, men det er også viktig med varige tiltak. OL vil bygge kompetanse både sportslig og administrativt, og denne kompetansen må vi ta vare på og nyttiggjøre oss av i det videre arbeidet.

Ta kontakt!

De nyansatte håper medlemmene blir med og griper mulighetene som ligger foran oss. - Å løfte norsk sjakk må skje i fellesskap, sier Gisle Bjugn. - Vi på kontoret er her for å hjelpe og støtte klubbene og dem som har tillitsverv. Ta kontakt hvis dere har spørsmål eller behov for hjelp.

- Samtidig skal vi også ta kontakt og fange opp det som skjer, legger Geir Nesheim til. - Det gjøres mye bra arbeid i klubbene, og det som fungerer må vi spre til hele landet og gjøre tilgjengelig for alle. Vi ønsker et sterkere samarbeid med klubbene og oppfordrer alle til å kontakte oss!

Årets sprekeste parti

I den danske eliteserien for klubblag møttes de to svenske stormesterne Tiger Hillarp Persson (2547) og Jonny Hector (2503). Begge er kjent for originalt angrepsspill, og duellen dem i mellom ble noe helt utenom det vanlige.

Akkurat hvor partiet går skeis for svart har selv Houdini vanskelig for å vise - kanskje leserne har en mening?

Tiger Hillarp Persson - Jonny Hector
Dansk eliteserie, 12.01.2014

1.Sf3 d5 2.c4 d4 3.b4 Det vanligste trekket her er 3.g3, men hverken Tiger eller Hector er kjent for å ta det med ro fra start.

3...f6 4.e3 e5 5.c5 a5 Ni bondetrekk på de ti første halvtrekkene. Da er det på tide å få ut dronningene.

6.Da4+ Dd7 7.Lb5 c6 8.Lc4 Sa6 Det første nye trekket. 8...dxe3 ble spilt i Voll-Mannermaa, som endte med seier til hvit.

9.exd4 e4! Et kjent tema fra en lignende variant i Benkøgambit: 1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.cxb5 a6 5.f3!? e6 6.e4 exd5 7.e5.

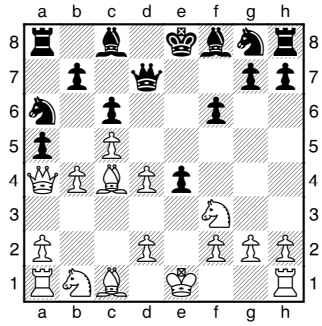

10.b5! Dette er selvfølgelig ikke tiden til å trekke seg tilbake, for eksempel 10.Sg1 Dxd4 og det er game over.

10...Sb4 11.a3 exf3 12.axb4 Dxd4 13.d3 De5+ 14.Le3 fxg2 15.Tg1 Dxh2

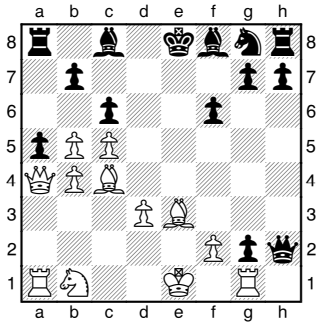

16.bxc6!! Det tar lang tid før verdens sterkeste computer Houdini innser styrken i dette trekket og forandrer mening fra seier til svart til fordel til hvit. 16.f4 var ellers et nærliggende trekk for å dekke tårnet på g1, men Tigers trekk er sterkere.

16...Dxg1+ 17.Kd2 b5! Godt forsvarsspill i en vanskelig stilling. Andre trekk gjør saken verre, for eksempel 17...Kd8 18.Sc3 Dh2 19.Sd5. Hvit truer blant annet c7+ og svart er i kjempeproblemer.

18.cxb6

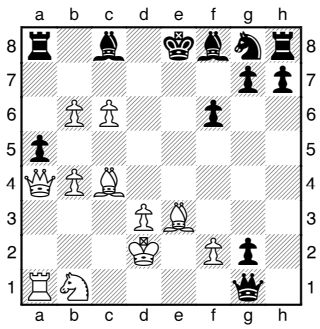

En original stilling. Svart leder med et tårn og har en fribonde på g2, men hvit har også litt av hvert av trusler.

18...Lxb4+ 19.Sc3 Dh2 20.b7 Tb8 21.c7+

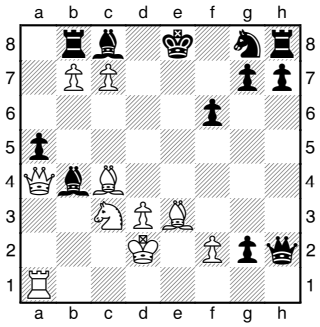

Se på de tre foregående diagrammene - de to bøndene har fulgt hverandre fra b5/c5, til b6/c6, til b7/c7!

21...Kf8 22.cxb8D Dxb8 23.bxc8D+ Dxc8 Røyken har noenlunde lagt seg. Det er likt hvis vi teller "poeng", men hvits offiserer er langt bedre plassert og svarts konge er ikke trygg.

24.Tg1 24...h5 25.Txg2 h4 26.Db5 Se7 27.Kc2 h3 28.Th2 Dc7 29.Sd5! Sxd5 Det blir matt etter 29...Dxh2 30.Sxe7 Kxe7 31.Db7+.

30.Dxd5 g5 31.Txh3! En siste finesse. **31...Txh3 32.Dg8+ Ke7 33.De6+** Svart ga opp. Det blir matt eller svart mister dronningen, for eksempel 33.De6+ Kf8 34.Dxf6+ Ke8 35.Dg6+ Kf8 36.Dg8+ Ke7 37.Lxg5+ Kd7 38.De6# **1–0**

Jon Ludvig Hammer på Twitter

One of the sickest games ever in Danish league today! Tiger and Hector always produce magic!

Morragambit i eliteserien

Det er alltid forfriskende når sterke spillere drar til med spennende gambiter. I eliteseriens runde fire fikk vi se et forrykende oppgjør i Morragambit mellom Black Knights' lagleder Alexander Flaata og talentfulle Johan-Sebastian Christiansen fra Vålerenga. Med tre sterke offer avgjorde Flaata vakkert og sørget for 3-3 mellom de to osloklubbene.

Alexander Flaata -
Johan-Sebastian Christiansen
Black Knights - Vålerenga, runde 4

1.e4 c5 2.d4 Morragambit, en spennende og kanskje undervurdert mulighet mot Siciliansk.

2...cxd4 3.c3 dxc3 Christiansen lar seg ikke skremme og velger å ta imot bondeofferet. Mange feiger ut her med 3...Sf6, som kan være en skuffelse for Morra-spillere som blir nødt til å gå inn i c3-Siciliansk.

4.Sxc3 Sc6 5.Lc4 a6 6.Sf3 e6 7.0–0 Sge7 Dette er en populær oppstilling som scorer godt for svart. Hvit fortsetter uansett den vanlige utviklingen i Morragambit med De2 og Td1.

8.De2 b5 9.Lb3 Lb7 10.Td1 Sg6 11.Lg5 Db8 Det var veldig naturlig å spille 11...Le7 her. Christiansens trekk beholder kontrollen over e5-feltet, men forsinker utviklingen ytterligere.

12.Tac1

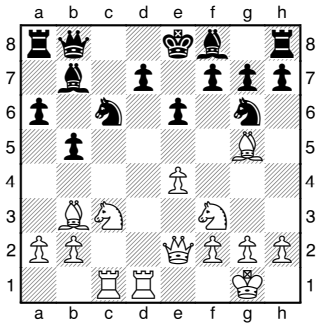

Hvit er fullt mobilisert og stillingen er jevn.

12...h6 13.Le3 Le7 14.h4 Sxh4 Dette er i griskeste laget.

15.Sxh4 Lxh4 16.Dh5 Le7

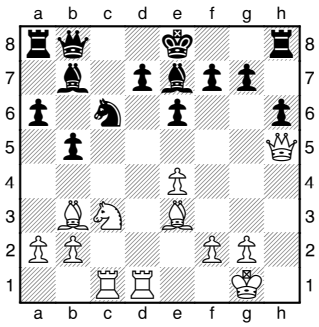

17.Txd7!! Et sterkt offer som gir hvit overtaket.

17...Lc8

Eller 17...Kxd7 18.Dxf7 som gir hvit avgjørende angrep. 17...g6 var å foretrekke, men hvit beholder presset etter 18.Df3.

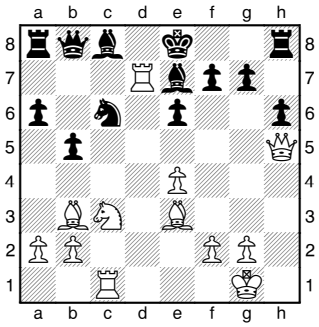

18.Lxe6! Nok et sterkt offer. 18...Lxd7 19.Dxf7+ Kd8 20.Td1 er helt slutt.

18...0–0 Kongen kom seg unna i første omgang, men Flaata har flere kraftfulle trekk på lager.

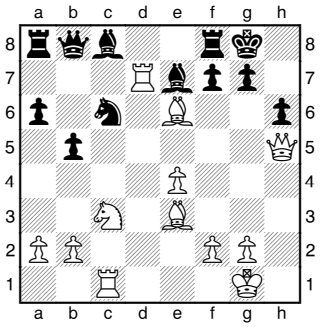

19.Sd5! Nå henger både svarts hest og løper, og Christiansen har ikke noe bedre enn partifortsettelsen.

19...Lxd7 20.Lxd7 De5 21.Sxe7+ Dxe7 22.Lxc6 Tac8 23.Lc5 Df6 24.Lxf8 Txc6 25.Txc6 Dxc6 26.La3 Komplikasjonene er over og hvit leder med en offiser. Resten er grei teknikk.

26...Dc1+ 27.Kh2 Df4+ 28.Kg1 Dc1+ 29.Kh2 Df4+ 30.Kh3 Dxf2 31.Dc5 Df1 32.Dc8+ Kh7 33.Df5+ Dxf5+ 34.exf5 g6 35.f6 g5 36.g4 Kg6 37.Le7 h5 38.gxh5+ Kxh5 39.b4 g4+ 40.Kg3 Kg5 41.Ld8 Kf5 42.Kh4 Kf4 43.Lc7+ Kf5 44.Ld8 Kf4 45.Kh5 g3 46.Kh6 g2 47.Lb6 Kf5 48.Kg7 Ke6 49.Lg1 1–0

(Kommentarer ved Silje Bjerke)

DU TREKKER...

Løsningene står på side 55.

Tidenes eliteserielag

Etter tap mot nykommer Vålerenga i andre runde av eliteserien 2013/2014, fant Oslo Schakselskap ut at de virkelig måtte mobilisere for å ta gullet denne sesongen. Det medførte tidenes første rene stormesterlag i eliteserien, i runde seks. Med Jon Ludvig Hammer, Simen Agdestein, Emanuel Berg, Leif Erlend Johannessen, Einar Gausel og Leif Øgaard som motstandere skulle det bli en tøff oppgave for Asker, som også mobiliserte med stormesterne Kjetil A. Lie, Jonathan Tisdall og Berge Østenstad. Dermed var åtte av Norges ti stormestere i aksjon i samme match! Men jo flere jo bedre ser det ut til: "Selskapet" tok seieren 4,5-1,5, og leder dermed årets serie etter seks av ni runder.

Oslo Schakselskap (til venstre) med tidenes første rene stormesterlag i eliteserien. OSS har tatt ledelsen i serien med 10 av 12 poeng. På 8 poeng følger Vålerenga, SK 1911, Asker og overraskelseslaget Akademisk. (Foto: Andrei Olsen)

Her får du servert seks av de flotteste kombinasjonene fra eliteserien 2013/2014. Finner du mestertrekkene?

Nr. 1: Hvit trekker

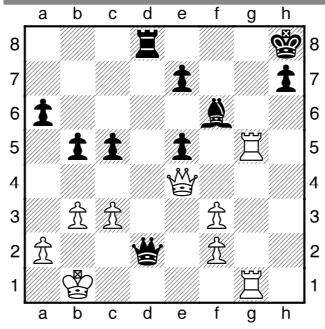

Nr. 2: Hvit trekker

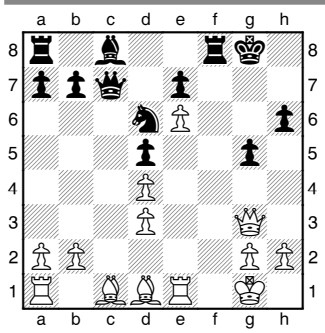

Nr. 3: Hvit trekker

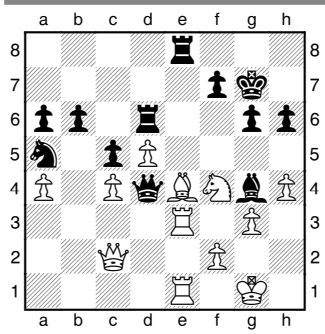

Nr. 4: Svart trekker

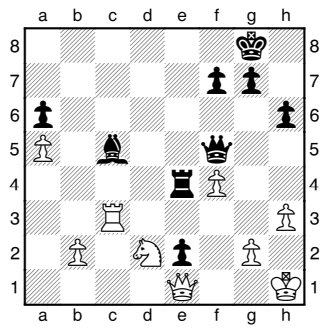

Nr. 5: Svart trekker

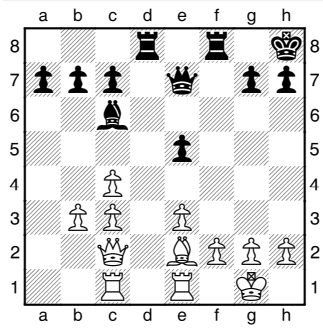

Nr. 6: Svart trekker

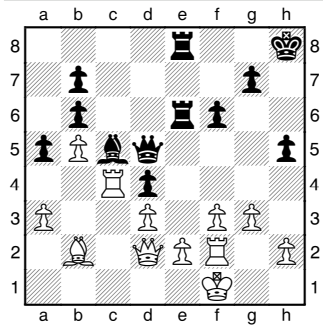

Velkommen til Landsturneringen NM 2014

på Clarion Hotel & Congress i Trondheim

Årets landsturnering spilles lørdag 12. – lørdag 19. juli, og deretter avslutter vi med Norges Sjakkforbunds 100 års jubileumsfest og NM i lynsjakk på selve bursdagen søndag 20. juli.

I ett av Norges nyeste, største og flotteste hoteller blir spilleforholdene de beste, med alle deltagerne i én stor og gedigen spillesal.

Clarion Hotel & Congress ligger ute i Trondheims havneområde Brattøra, vegg-i-vegg med populære Pirbadet, og rett ved Rockheim som er nasjonalt opplevelsessenter for pop og rock. Trondheim og omegn tilbyr selvfølgelig gode feriefasiliteter for hele familien!

Sjakkfestuke for alle

Landsturneringen passer for alle sjakknivåer og aldere, med disse NM-klassene:

Miniputt	født 2003 og senere
Lilleputt	født 2001 og senere
Kadett	født 1998 og senere
Kadett B	samme og rating under 1250
Junior	født 1994 og senere
Junior B	samme og rating under 1500
Senior	født 1954 og tidligere
Senior B	samme og rating under 1500
Klasse 5	rating inntil 1000, eller ingen rating
Klasse 4	rating 1000 – 1249
Klasse 3	rating 1250 – 1499
Klasse 2	rating 1500 – 1749
Klasse 1	rating 1750 – 1999
Mesterklassen	rating 2000 – 2349
Eliteklassen	rating minst 2350
Begynnerklasse	født 1998 og senere

For å være berettiget til å spille i en klasse etter rating holder det å ha vært innen ratinggrunnlaget på en av fire offisielle ratinglister siden siste landsturnering.

Påmelding

foretas enten på internett gjennom Turneringsservice-siden til Landsturneringen 2014 eller på epost til turneringsansvarlig Erling Skjelstad: erling.skjelstad@stfk.no

Startkontingentene

Klasse miniputt, lilleputt og kadett	kr 400
Junior	kr 500
Begynnerklassen	kr 200
Eliteklassen	Gratis
Alle andre klasser	kr 750

Innbetaling til Sjakk-NM 2014, bankkonto 4202 49 42966, merket med navn.
NB: Ved betaling etter 1. juni øker all startkontingent med kr 100.
Spillere som melder avbud inntil 15. juni, får refundert betalt startkontingent. Etter 15. juni refunderes halve kontingenten.

NM-PROGRAMMET:

Fredag 11. juli:	kl 1900 – 2230	Registrering
Lørdag 12. juli:	kl 0900 – 1400 (siste frist)	Registrering
	kl 1530	Åpningsseremoni
	kl 1600 – 2130	1. runde
Søndag 13. juli:	kl 1100 – 1630	2. runde
	kl 1800	Norges Sjakkforbunds kongress
Mandag 14. juli:	kl 0930 – 1500	3. runde
	kl 1700 – 2230	4. runde
Tirsdag 15. juli:	kl 1100 – 1630	5. runde
Onsdag 16. juli:	kl 1100 – 1630	6. runde
	kl 1000 – 1600	Påmelding Laglyn med tidshandikap
	kl 1800	Spillestart Laglyn tidshandikap
Torsdag 17. juli:	kl 1100 – 1630	7. runde
	kl 1130	Siste registrering Begynnerklassen
Fredag 18. juli:	kl 1100 – 1630	8. runde
	kl 1800	Spillestart Pratelagsjakk
Lørdag 19. juli:	kl 1100 – 1630	9. runde
	kl 1700	Premieutdeling
	kl 1930	NSFs 100 års jubileumsfest
Søndag 20. juli:	kl 0930	Påmeldingsfrist NM i lynsjakk 2014
	kl 1100	Spillestart NM i lynsjakk
	kl 1400 – 1530	Premieutdelinger NM i lynsjakk

Ellers bl.a. daglig kommentert eliteparti, Problemløsningskonkurranse, Kafésjakk, NM i Royalsjakk og markeringer av NSFs 100-årsjubileum. **Velkommen til en innholdsrik NM-uke!**

Husk overnatting – i god tid!

Clarion Hotel & Congress (spillestedet) – NM-tilbud overnatting på arenahotellet med frokost: kr 850 for enkeltrom, kr 1100 for dobbeltrom og kr 1350 for 3-sengsrom.
Halvpensjon med middagsbuffé: Tillegg kr 250 per person per døgn, kr 125 for barn inntil 12 år
Bestilling med bestillingskode 009787 til Epost: lena.dyrendahl@choice.no, eller booking-telefon: 73 92 55 00, og oppgi bestillingskoden.
Adresse til hotellet: Brattørkaia 1, 7010 Trondheim. Hotellet er stoppested for flybusser fra og til Trondheim Lufthavn Værnes. 5 minutters spasertur fra Jernbanestasjonen.

ANDRE overnattingstilbud på Turneringsservice-siden og NM-hjemmesiden:
www.sjakknm2014.no

PROFILEN

OL-eksperten

Sylvia Johnsen er en kreativ sjel, og trives i kunstens verden. (Alle foto: Silje Bjerke)

Ideen om et sjakk-OL i Norge ble vekket av en av våre mest erfarne OL-spillere.

Av Silje Bjerke

Det norske OL-eventyret startet med en kronikk av Sylvia Johnsen i VG mandag 1. november 2004. "Hvorfor gi 15 milliarder kroner til nytt vinter-OL når vi får halvparten av effekten for 200 millioner?" argumenterte hun. - Kronikken ble lagt merke til, jeg fikk blant annet en telefon fra Innovasjon Norge, forteller Johnsen. - Jøran Aulin-Jansson var entusiastisk til ideen, og sammen lot vi oss velge til Jubileumsutvalget for å jobbe mot et OL i 2014. Øystein Brekke lagde en brosjyre og fikk mye gjort. Vi dro rundt til de aktuelle byene og ballen begynte å rulle.

For Sylvia startet ideen langt tidligere. - Jeg spilte mitt første OL i Thessaloniki i 1984. Jeg var 16 år og det var fantastisk å være med. Under en runde satt jeg på tribunen sammen med Arnold Eikrem og vi begynte å snakke om mulighetene for et OL i Norge og hva det ville koste. Den samtalen med Eikrem glemmer jeg aldri, forteller hun. - Da jeg spilte Rilton Cup mange år senere begynte plutselig svenskene å snakke om et OL hos dem. Det klarer de ikke, tenkte jeg, dette må vi gjøre i Norge. Og da skrev jeg kronikken.

Sylvia er en ekte sjakkentusiast og snakker engasjert om OL. Hun skriver til og med et skuespill for anledningen. - Det er et skuespill på engelsk til ære for Magnus, sjakk og feminisme. Ambisjonen er at det skal på scenen!

Eneste kvinne over 45

Det er bare seks aktive kvinnelige sjakkspillere i Norge født på 60-tallet eller tidligere. På FIDEs ratingliste er det én aktiv norsk kvinne over 45: Sylvia Johnsen. Bare 45 år gammel er hun allerede en dominerende skikkelse i norsk kvinnesjakks historie. Hun ble den første juniornorgesmesteren for jenter i 1986, med 5 av 5 poeng, hun deltok på hvert eneste OL fra 1984 til 2002, og hun ble samtidig med Sheila Barth Sahl kvinne nummer 2-3 i Norge med en internasjonal tittel (Woman FIDE Master).

- Jeg begynte med sjakk som valgfag på Fossumberget skole på Stovner, forteller Sylvia. - Sjakklærer John-Olav Njå tok oss med til Stovner sjakklubb. På den tiden var klubbene i Groruddalen – Stovner og Veitvet – store og sentrale i barnesjakkmiljøet, mens klubbene på Oslo Vest, slik som Oslo Schakselskap, ikke hadde så stort barnemiljø. Vi var mange

urolige barn på Stovner og flere voksne medlemmer dro til Sjakkameratene og andre klubber i sentrum. Selv var jeg et eksepsjonelt bråkete barn, forteller hun. - Jeg sleit med å konsentrere meg og sjakk ble et av lyspunktene i livet. Sjakk ble veldig viktig for selvtilliten og identiteten.

- I min første turnering da jeg var ti år gammel var det 150 barn, hvorav to jenter. Det var meg fra Oslo øst og Anne de Linde fra Bærum. Vi ble umiddelbart venninner, forteller Sylvia. Få år senere var begge på landslaget, sammen med et annet stjerneskudd på denne tiden, Ingrid Dahl. Fra tidligere var kvinnesjakk ensbetydende med ett navn, Mary Klingen. Nå fikk plutselig Norge et miljø med jentesjakkspillere.

Sylvia på sin arbeidsplass Nordea, hvor hun har jobbet i 13,5 år.

Det er særlig én person Sylvia mener man kan takke for oppsvinget i jentesjakk. - Øystein Brekke var generalsekretær på begynnelsen av 80-tallet, og han var en som virkelig fikk ting gjort. Brekke bestemte seg for å satse på å få med flere jenter, og arrangerte landskamper, ga oss trenere og var med på å starte jente-NM sammen med Sigmund Salomonsen. Jeg tør påstå at uten Øystein hadde vi ikke hatt noe jentesjakk å snakke om. Vi jentene ble bortskjemt med en rekke ekstraordinære tiltak i denne perioden, forteller hun.

- Jeg tror at hvis vi skal få flere kvinner til å spille i dag, må norsk sjakk bestemme seg for å satse, slik Brekke ledet an for jentene på 80-tallet, sier Sylvia. - Et tiltak jeg har tro på er å ha kvinnebord i seriesjakken. Da må klubbene rekruttere flere kvinner og pleie dem de har. Men det krever at forbundet bestemmer at dette er viktig. Presidenten kan ikke sitte på kongressen og si at Asker sjakklubb vil slite med kvinnekravet, når Norges første – og kanskje beste – WIM, Ingrid Dahl, er medlem hos dem og betaler kontingenten trofast, kommenterer hun. - Det er klart det er vanskelig å være kvinne i sjakkmiljøet og man må være veldig interessert i sjakk for å gidde å spille.

Romaner og filmmanus

Meninger og engasjement har Sylvia alltid hatt, helt fra hun som 12-åring deltok i sin første demonstrasjon utenfor Rådhuset fordi politikere ville legge ned skolen hennes. Hun var leder i Stovner AUF, og ble raskt dratt inn i sjakkverv. Hun satt i styret i Oslo Sjakkrets Ungdom i åtte år, og har i to perioder sittet i Sentralstyret i NSF. I dag leder hun Oslo Sjakkrets, etter 14 år i styret.

Ambisjonene som spiller har imidlertid dabbet av. - I 2004, da jeg ikke lenger var selvskreven på OL-laget, skjønte jeg at det ikke var interessant å løfte sjakk til neste nivå. Mine beste sjakkvenninner Ingrid Dahl og Anne de Linde hadde sluttet å spille turneringer. Sjakk ble nedprioritert. I dag er sjakk hobby nr 2, mens skriving er hobby nr 1. Jeg skriver romaner og filmmanus på si. I 2004 og 2008 dro jeg til Hollywood på verdens største manuskongress. Det er mye av det samme som fascinerer meg med sjakk som med skriving: Du trenger dramatiske strukturer og regler i bunn, men så kommer kunsten og skjønnheten oppå, slik man ser Magnus Carlsen spille sjakk. Jeg liker å se hva de gode gjør, gjenkjenne virtuoser, både i sjakk og skriving.

Stiller alltid på landslaget

Sylvia mener at selv om egne kvinnetiltak er nødvendige, kan kvinner bli bremset av at de sammenligner seg utelukkende med hverandre. - Det har vært lett for meg. Da jeg fikk min første rating på 1287 gikk jeg rett inn på 7. plass på kvinnelisten. Siden har jeg bare behøvd å heve nivået litt i rykk og napp for å holde meg på landslaget. Det er slik det er, kvinnene ender opp med å sammenligne seg med hverandre. Derfor er det utrolig viktig at de beste kvinnene spiller og tar ansvar for å heve nivået. Deltar de beste på landslaget er kvalifiseringen vanskeligere for dem som kommer etter, og alle blir bedre. Jeg har aldri sagt nei til å spille på landslaget og regner det alltid som et privilegium å få delta.

- Så du deltar i Tromsø hvis du får sjansen?

- Hvis jeg skal få sjansen er noe alvorlig galt, men ja, jeg spiller alltid hvis jeg blir spurt.

"Simen-effekten"

- Hvordan ser du på sjakklivet i dag sammenlignet med 80-tallet?

- Klubblivet var helt annerledes, den gangen satt vi i Oslo Schakselskap og spilte 30 lynpartier på rad. Det er slikt man gjør på internett i dag. Nå er klubbene nødt til å ha mer organisert opplegg med turneringer og kurs. Men jeg kjøper ikke "alt var bedre før"-argumentet. Det er bare annerledes. Min sjakkidentitet er fortsatt i klubben, og spesielt østlandsserien er viktig.

- På 80-tallet snakket vi ofte om "Simen-effekten", tilsvarende hva vi ser med Magnus i dag. Jeg levde det. Under sjakk-OL i 1988 var jeg der og så Simen sparke ballen i mål under prøvespill for fotballklubben i Thessaloniki. Egentlig var det Gøran Sørloth som skulle prøvespille for grekerne, men Simen var i byen og briljerte fullstendig. Han var på førstesiden i alle aviser. Simen var et stort navn i Norge, og det var ikke bare fotball som gjorde ham kjent. Jeg er ikke overrasket over de høye seertallene under fjorårets VM-kamp. Sjakk har bred appell og passer godt på TV. Sjakk er kongespillet, hevet over dem alle, og teknologi gjør at hjerneleker i større grad vil få en rolle i vanlige folks hverdag. Den populariteten burde vise seg i TV-ruta.

Forsov seg fra OL-plassen

Til tross for at skriving og andre hobbyer har tatt mer tid de siste årene, er Sylvia fortsatt en viktig miljøskaper i Oslo Schakselskap og et forbilde for yngre jenter. Om enn noe distré. Kanskje vil dem som kjenner Sylvia nikke gjenkjennende til historien om det som kunne blitt hennes første OL i 1982. - Vi spilte "amerikansk" uttaksturnering om tre av plassene [førstebord var øremerket Mary Klingen]. Jeg hadde omtrent 1300 i rating. Jeg slo sensasjonelt Klingen på lørdagen og lå veldig godt an. Så forsov jeg meg til søndagens runde og tapte på walk over.

Dermed måtte OL-debuten vente i to år, for en av Norges første kvinnelige mesterspillere. Den gangen drømte hun om et OL på hjemmebane – 30 år senere er det en realitet.

Sterk OL-seier for Sylvia

Når jeg spør Sylvia om hennes partier, trekker hun raskt og beskjedent fram flere partier hun har tapt. Et søk på Chessbase viser imidlertid mange sterke og viktige seire, slik som denne, fra et nordisk prestisjeoppgjør mot Danmark i Sylvias foreløpig siste OL.

Anne Bekker Jensen, Danmark - Sylvia Johnsen, Norge
OL i Bled 2002, runde 12

Kommentarer: Silje Bjerke

1.d4 g6 Sylvia har lang erfaring i både Kongeindisk og Pirc, og er dermed klar for både 2.c4 og 2.e4 fra hvit.

2.c4 Lg7 3.Sc3 Sf6 4.e4 d6 5.f4 Firebondeangrepet i Kongeindisk, som du også kan se spilt 150 år tidligere på side 62!

5...0–0 6.Sf3 c5 Dette er hovedvarianten. Svart har gitt bort hele sentrum, men begynner nå å angripe det.

7.dxc5 Det vanligste trekket her er 7.d5, med komplisert spill.

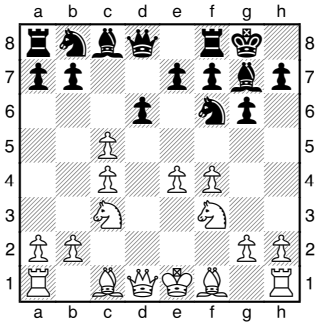

7...Da5! Poenget er at svart nå truer Sxe4, som vil være en katastrofe for hvit.

8.Ld3 Dxc5 9.De2 Sc6 10.Le3 Da5 11.h3?!

11.0–0 er det klart vanligste trekket her. Bekker-Jensens trekk er på mange måter logisk, siden svarts vanlige svar på 11.0–0 er 11...Lg4. Kampen kan fort stå om d4-feltet og de andre svarte feltene, og dermed er ikke hvitfeltsløperen like sentral. Svart er etter Lg4 klar til å fjerne en forsvarer av d4-feltet, for eksempel 12.h3 Lxf3 13.Dxf3 Sd7. Bekker-Jensens trekk prøver altså å begrense svarts løper, men hun har oversett et taktisk poeng.

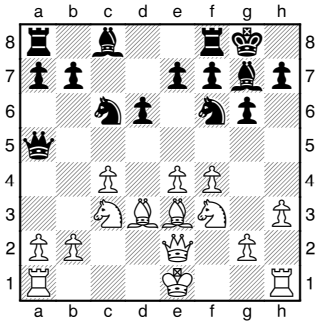

11...Sh5! Sylvia er våken og benytter seg av det stormester Maurice Ashley kaller "drawback chess". Alle trekk har en ulempe, er hans påstand, og dette må man prøve å utnytte. Hva er ulempen med h3? Det koster tid, og det svekker g3-feltet. Med 11...Sh5 trues en gaffel.

12.Kf2 Bekker-Jensen finner det minste ondet. 12.Dd2 for å dekke på c3 blir fryktelig dårlig etter 12...Sg3 13.Tg1 f5 og svart utnytter at hvit har dårlig koordinerte brikker og intet trygt sted å sette kongen.

12...f5 Sylvia fortsetter sitt meget dynamiske spill. Her gjelder det å slå til før hvit får orden på offiserene.

13.g3 Lxc3 Det er ofte regnet som dristig å gi bort svartfeltsløperen i Kongeindisk, men en bonde er tross alt en bonde.

14.bxc3 fxe4 15.Lxe4 Dxc3

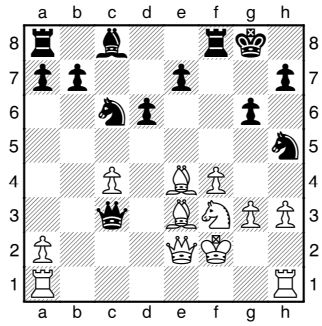

16.Lxc6 Et svært forståelig trekk fordi hvit nå vinner bonden tilbake med Ld4 og Dxe7 i de neste trekkene. Men samtidig blir det ulikefargede løpere, og da er det den som angriper som gjerne får overtaket. Og her er det hvits konge som er i mest trøbbel.

16...bxc6 17.Ld4 Da3 Det sterkeste dronningtrekket, fordi det opprettholder presset mot Sf3. Sylvia har sett langt og gjør seg allerede klar for de neste trekkene.

18.Dxe7

Sylvia er kjent som en aggressiv spiller, og kommer ofte seirende ut når komplikasjoner oppstår.

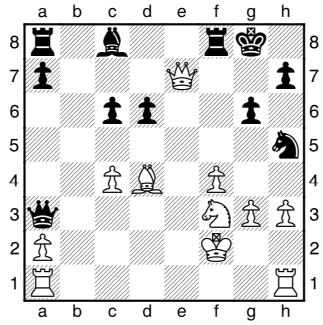

18...c5! Planen er klar: Lb7 og alle offiserene sikter seg inn mot den hvite kongen.

19.Dxd6! Den beste sjansen. Bonden på c5 er nå bundet slik at svart ikke kan slå hvits løper.

19...Lb7 20.De6+ Tf7 21.De3 Hvit fortsetter med gode forsvarstrekk, og selv om svart fortsatt har overtaket, er det ikke over ennå.

21...Da4 Igjen finner Sylvia det beste feltet for dronningen. Nå ligger Dc2+ i lufta.

22.Lxc5 Løperen måtte reddes, men nå har svart en forsert gevinst. Eneste sjanse for å kjempe videre var 22.Le5 Dc2+ 23.Kg1, men svart har vedvarende initiativ etter 23...Td8 eller 23...Dxc4.

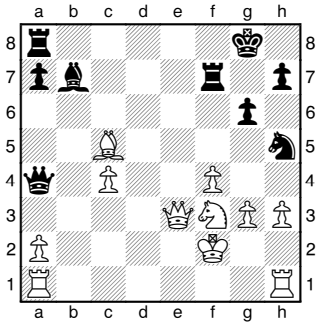

22...Te8! Alle offiserene er i angrep, og hvit kan ikke forsvare seg. **23.Db3 Dc6 24.Ld4**

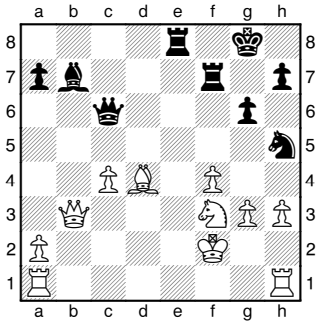

24...Sxf4! Hvit ga opp. Hesten på f3 går tapt og svarts angrep slår igjennom. For eksempel 25.gxf4 Txf4 26.Kg1 Txf3 med uunngåelig matt. **0-1**

To IM-napp på to måneder!

Nok et stortalent melder seg på i kampen om plass på OL-lagene i Tromsø. 16-åringen Johan Salomon har tatt to IM-napp siden desember.

Av Silje Bjerke

Formidabel framgang på Johan Salomon de siste månedene. (Foto: Sophie Triay / www.gibraltarchesscongress.com)

Nordstrandsgutten har gjennom mange år vært blant de beste i sin aldersgruppe, og er med i sjakkforbundets sastsningsgruppe "Dream Team". De siste månedene har han fått sitt virkelige gjennombrudd, med IM-napp i VM for ungdom i desember og på Gibraltar i februar.

- Jeg tror det er mye som har bidratt til at jeg har hatt stor framgang, sier Johan. - Hovedgrunnen er at jeg har sett mye mer på sjakk det siste året, og at jeg har fått mye god spilleerfaring. I stedet for å spille dataspill og se på TV har jeg satt av mer tid til sjakk. Ikke bare hardtrening, men også å følge med på turneringer live og se på sjakk generelt.

- Inspirasjon til å trene har jeg fått fra landslagssamling, Dream Team-samlinger og turneringer, fortsetter han. - Jeg har også hatt trenere som Torbjørn Ringdal Hansen og Evgenij Romanov som er flinke og som jeg har fått veldig utbytte av å trene med. Og ikke minst er det viktig å ha et godt sjakkmiljø rundt seg!

- Jeg regner med at jeg bruker 4-5 timer om dagen til å se på sjakk, og det tror jeg er nødvendig for å bli veldig god, forteller Johan. - Jeg trener for det meste ved å lese bøker, analysere stillinger, lære av egne partier, gjøre oppgaver på nettet og sammen med trener.

Johans sjakkarriere startet da han seks år gammel fikk et sjakkbrett til bursdagen av sin far. - Jeg spilte sjakk mot faren min og på SFO, og deltok tidlig i turneringer, forteller han. - Det jeg liker særlig godt med sjakk er å ta valg, spenningen og spillets uendelige muligheter, sier Johan.

- Målet mitt på lengre sikt er å bli så god som mulig, som jeg liker å si, det er dumt å sette en øvre grense. Hvis jeg skulle sette et mål kunne det være å få over 2700 i rating.

Sterk tårnmanøver

Salomons første IM-napp kom i 16-årsklassen i VM i Dubai 18.-28. desember. Salomon endte på en sterk 13. plass, og når i tillegg Aryan Tari tok 10. plass i 14-årsklassen, fikk Norge to svært gode plasseringer i mesterskapet.

Etter to innledende seire tok Johan sitt tredje poeng mot IM Muhammed Batuhan Dastan fra Tyrkia. Johan kommenterer selv den viktige seieren. Legg særlig merke til manøveren Ta8-d8-d5-h5 fra trekk 39!

PARTIKOMMENTARER: JOHAN SALOMON

Muhammed Dastan - Johan Salomon
1.e4 e5 2.Lc4 Sf6 3.d3 Lc5 4.Sf3 Sc6 5.c3 d6 6.Lb3 Lb6 7.Sbd2 Se7 8.Sc4 Sg6 9.h3 0–0 10.a4 c6 11.Sxb6 axb6

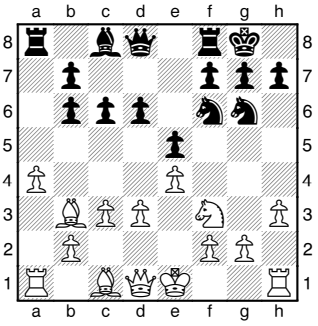

Jeg hadde sett på denne stillingen på forhånd og funnet ut av svart står fint selv uten løperparet. Svart kan bryte med d5 eller sette løperen på e6 for å bytte ut hvits løperpar.

12.Le3 Jeg hadde forventet kort rokade, men dette trekket er også kritisk ettersom det legger press på b6-bonden, som er en svakhet.

12...d5 13.0–0 h6 Etter 13...dxe4 14.dxe4 Sxe4 kommer 15.Dxd8 Txd8 16.Lxb6 med bedre stilling for hvit som har løperparet i åpen stilling.

14.exd5 Sxd5 Dette trekket er nødvendig, men jeg må ta hensyn til 15.Lxd5. Da spiller jeg 15...Dxd5, og etter 16.Lxb6 mister hvit d3-bonden etter hvert (når svart spiller Lf5 og Sf4). Det gir et initiativ for svart.

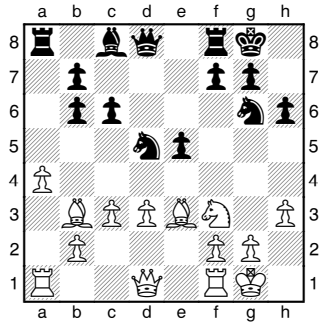

15.d4?! Nå får svart mer plass og lukket stilling for hestene. Hvits løpere blir dårlige.

15...e4 16.Sd2 f5 Med trusselen f4.

17.c4 Sb4 18.f4 Le6 19.Sb1 Sd3 20.Ta2 Dh4 I løpet av få trekk har jeg tatt over initiativet og står til vinst.

21.c5 Lxb3 22.Dxb3+ Kh7 23.Kh2 Sgxf4 24.Lxf4 Sxf4 25.cxb6 Sd3 Angrepet er ustoppelig!

26.Sd2 Dg5 27.Dc3 Tf6 28.Sc4 Tg6 29.b4 Dg3+ 30.Kg1

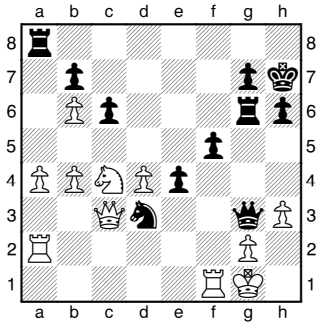

30...Txa4! Hvis hvit tar tårnet, er 31...Dxg2 matt.

31.Tc2 Dxh3 32.Se5 De3+ 33.Tff2 Tg3 34.Sxd3 exd3 35.Tcd2 f4 36.Kh2

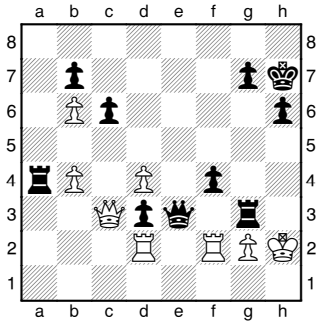

36...Ta8! Hvit er hjelpeløs mot manøveren Td8-d5-h5.

37.Tf1 Td8 38.Tdf2 Td5 Hvit kan ikke flytte, og svart truer for eksempel 39...Txg2. Etter 40.Txg2 er 40...Th5 matt, og på 40.Kxg2 kommer 40...Dg3+ 41.Kh1 Th5+ 42.Th2 Dxh2#. Hvit ga derfor opp. **0-1**

Etter en sterk avslutning, blant annet med seier mot en annen tyrkisk IM, Ali Marandi Cemil Can, ble det 7,5 av 11 poeng for Johan i VM.

Nerver av stål

Suksessen fortsatte i Gibraltar Chess Festival, som hadde hele 25 norske spillere på startstreken. Etter blant annet seier mot tidligere kvinneverdensmester Zhu Chen, trengte Johan å vinne mot IM Tania Sachdev i siste runde for å ta norm. Han viste imponerende gode nerver og dro seieren i land.

- Magnus Carlsen er mitt forbilde, forteller Johan. - Det var veldig inspirerende å møte Magnus på en Dream Team-samling før jul der vi gjennomgikk et av partiene mine. (Foto: Hege Salomon)

- Remis var ikke et mulig resultat og jeg måtte bestemme meg for å vinne fra start, forteller han. - Jeg tenkte ikke på annet enn å spille et godt og interessant parti, og jeg var ikke nervøs på noen måte, men veldig fokusert på å gjøre det bra. Partiet ble en knusende seier for meg, og det var ikke tvil om hvem som ville vinne.

PARTIKOMMENTARER: JOHAN SALOMON

Johan Salomon - Tania Sachdev

1.e4 Dette er hovedtrekket mitt, selv om jeg har sett en del på 1.c4, og spilte det to ganger i turneringen. I de to partiene vant jeg mot GM Zhu Chen (2495) og tapte mot WGM Qi Guo (2450).

1...e5 2.Sf3 I dette partiet var jeg nødt til å vinne for å ta IM-napp og ratingpremie. Siden vi fikk oppsettet først klokka 23 dagen før, rakk jeg ikke å forberede noe direkte. En av tingene jeg vurderte var Kongegambit, altså 1.e4 e5 2.f4!?

2...Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 Sf6 5.0–0 b5 6.Lb3 Le7 7.Te1 d6 8.c3 0–0 9.h3 Sd7 10.d4 Lf6

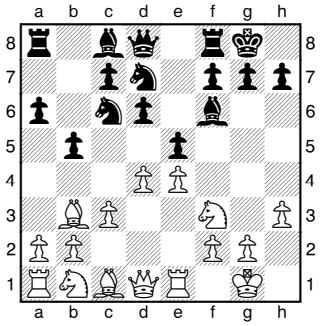

11.a4! Etter å ha sett på denne åpningen for svart, husket jeg at 11. a4! ga fordel til hvit, men ikke helt hvordan. Hovedpoenget er at b5-bonden blir svak. Dette var grunnen til at jeg ikke valgte 9...Sd7 og 10...Lf6 som svart.

11...Lb7 12.axb5 axb5 13.Txa8 Lxa8 14.d5 Se7 15.Sa3 Db8 16.Le3?! Dette gir fra seg det meste av fordelen. Mye bedre hadde vært 16.Sxb5! Dxb5 17.La4 som vinner hesten på d7. Etter 16.Sxb5 kan svart få noe motspill etter 16...Sc5 17.Lc4 Td8 med ideen c6.

16...c6 17.dxc6 Lxc6 18.Sd2 I stedet for 18.Sd2 vurderte jeg 18.Ld5 for å skape mer ubalanse, men dette er ikke godt etter 18...Lxd5 19.exd5 b4!, som forstyrrer hvits balanse. **18...d5**

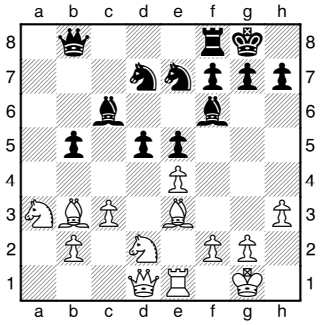

19.Sc2 Det klart beste trekket i stillingen, og det gir faktisk fordel til hvit. Hesten står veldig godt på b4. Hvis svart tar bonden på e4 spiller jeg 20.Sb4, og etter at løperen da flytter fra c6 følger jeg opp med 21.Dg4 med trussel på d7-hesten og e4-bonden. Når jeg vinner tilbake bonden får jeg aktive brikker.

19...Td8 20.Dg4 I denne stillingen er det vanskelig for svart å gjøre trekk, siden hun ikke vil ta på e4.

20...Lb7 21.Sb4! Med ideen 24.Lxe5 som i partiet.

21...d4 22.cxd4 exd4 23.Lf4 Se5 Kanskje svarts tapstrekk. Jeg forventet egentlig dette trekket, men trodde det var nødvendig for svart å spille 23...Le5 i håp om å få en springer på e5.

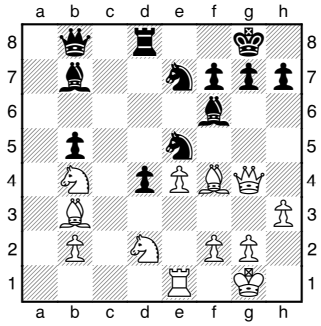

24.Lxe5! Dette er det beste trekket jeg har gjort på lang tid. Hvit gir fra seg løperparet med ideen å starte et farlig kongeangrep og blokkere bonden på d4. Etter dette trekket er stillingen kritisk for svart, muligens tapt.

24...Lxe5 25.Sd3 Sg6 26.Sf3 Lc8 27.Dh5 Lf6 28.e5 Le7

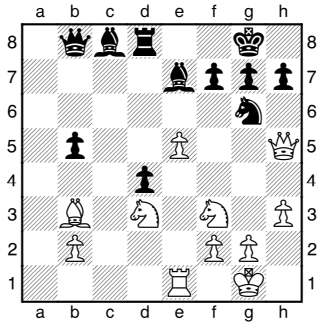

29.Sf4 Svart kan ikke ta hesten siden jeg tar på f7 med dronningen, før jeg tar tilbake hesten eller løperen på e7.

29...Lb7 30.Df5 Tf8 31.Sxd4 Da7 32.e6 f6 33.Sde2 Sxf4 34.Sxf4 Dd4 35.Lc2 Hvit truer Dxh7#, og etter 35...g6 kommer 36.Sxg6 med påfølgende matt. Svart ga opp. **1-0**

Populær kafésjakk

(Foto: Olav Otterlei)

Hansasjakks juleturnering ble arrangert med bravur i desember. Bergens kafésjakkmiljø feiret både seg selv og året som har gått med en underholdende lynsjakkturnering, titteltildeling, kåring av gentleman og et overdådig premiebord. Årets arrangement var kalt "Turneringen Magnus Carlsen aldri har vunnet", og på premiebordet lå da også en bok signert av verdensmesteren selv.

Vinner av turneringen ble tidligere ungdomsnorgesmester Kristian Sørensen, som høytidelig ble tildelt den livsvarige tittelen Hansasjakknisse. Etter et fravær på nærmere ti år har Kristian gjort comeback etter å ha havnet i godt Hansasjakkselskap for et par år siden. - Hansasjakk er en genial idé med fokus på det sosiale. Det er ikke tvil om at Hansasjakk trekker til seg nye spillere, og det er kjekt å være tilbake i et veldig bra miljø, kommenterer Kristian.

Hansasjakk verdsetter kameratskap og sportslighet høyt, og har derfor innført en gentlemanspris i det årlige festarrangementet. Juryen består alltid av alle damespillerne, som står fritt til å velge kriteriene for tildelingen. - Fair play ble vektet høyest. Og høflighet! En spiller fikk faktisk minuspoeng av meg fordi han hoverte en aldri så liten smule da motspilleren gjorde et eller annet uheldig på brettet, forteller Åshild Nordhaug. Årets gentlemanspris gikk til Henning Bolstad.

Fjernsjakk

ved Øystein Sande

Fra postsjakk til fjernsjakk

Inntil for få år siden het det bare "postsjakk", og gikk ut på at man sendte trekkene til hverandre per postkort (som regel kort laget for dette formål). Turneringene ble organisert av Norges Postsjakkforbund, som for få år siden skiftet navn til Norges Fjernsjakkforbund.

I dag er det bare et mindretall som spiller per postkort. Data-alderen har for lengst innhentet sjakkspillet, og etter en kort mellomperiode med trekk sendt per e-post spilles nå langt de fleste turneringer ved hjelp av server. Kort fortalt er en fjernsjakk-server et nettsted der man logger seg inn, henter fram diagrammet for den stillingen hvor man er i trekket, og bruker musa til å flytte den brikken man vil flytte. Så får motstanderen en melding (per e-post) om at trekket er utført, og kan så gå inn på det samme nettstedet, hente fram det samme diagrammet, og utføre sitt neste trekk. Meget praktisk – og populært blant fjernsjakkspillere over hele verden. Det spilles fortsatt per postkort, av spillere som av ulike grunner foretrekker dette.

Det som er felles for postsjakk og fjernsjakk per server, er at betenkningstida telles i dager, ikke timer og minutter (for eksempel 40 dager på 10 trekk), og at man kan bruke alle hjelpemidler man vil for å finne det trekket man tror er det beste (også data-programmer, såkalte "analysemotorer").

NM 2013 – sønn mot far!

NFSF (Norges Fjernsjakkforbund) avholder norgesmesterskap hvert år, med start 2. januar, men resultatet blir sjelden klart samme kalenderår. NM 2013 samlet 16 deltakere, og pågår fortsatt. Rett nok er de fleste partiene ferdigspilt, men det er ennå for tidlig å kåre en vinner. Stillingen i teten er, når disse linjer skrives, følgende (med antall gjenstående partier i parentes):

1. Trygve Hagen	10 p.	(3)
2. Terje Hagen	9 p.	(3)
3. Finn A. Wister	9 p.	(0)

Det bemerkelsesverdige her er at de to som kjemper en spurtduell om mesterskapet, er far (Terje) og sønn (Trygve), begge bosatt på Årdalstangen i Sogn!

Terje Hagen meldte seg inn i Norges Postsjakkforbund allerede på 1970-tallet, spilte et par turneringer i de lavere klassene, for så å ta en lang pause fra postsjakken. Men så gjorde han comeback i 2009, stilte opp i seniormesterskapet (spillere over 60 år) og vant! I det ordinære mesterskapet i 2009 kom han på 3. plass, og i 2010 på 2. plass. Han er i dag en av landets beste fjernsjakkspillere, og ingen vil bli overrasket om han går helt til topps i dette tredje forsøket.

Den som overrasker stort, er sønnen, Trygve Hagen. Før dette mesterskapet hadde han nemlig ikke spilt postsjakk / fjernsjakk i det hele tatt, annet enn privatpartier mot faren. Det var etter farens anbefaling at han i det hele tatt fikk stille opp i mesterskapsgruppa, og det ironiske er at han er den eneste som nå kan frarøve sin egen far hans første (ordinære) NM-tittel! Interesserte kan følge den spennende innspurten, samt finne mye annen interessant informasjon, på Norges Fjernsjakkforbunds egne nettsider: www.fjernsjakk.no.

NM for lag

NFSF arrangerer ikke bare individuelle norgesmesterskap, men også NM for 3-mannslag. Det neste lag-NM (det 23.) starter 1. april i år, med påmeldingsfrist 15. mars. NSF-klubber inviteres til å stille lag, også med spillere som ikke er medlemmer av NFSF!

VM i fjernsjakk

spilles etter et slags divisjonssystem, med en finalegruppe som høyeste nivå, hvor det kåres en verdensmester. For å komme dit må man kvalifisere seg gjennom opprykk på stigen forgrupper – semifinale – kandidat – finale.

Den første VM-finale ble spilt tidlig på 1950-tallet, og per i dag kjempes det om VM-tittelen i den 28. VM-finalen. I den første finalen kom nordmannen Olaf Barda på en hederlig 4. plass, og siden den gang har flere norske spillere kvalifisert seg for finalespill. Av disse presterte Ivar Bern fra Bergen å gå helt til topps i den 17. VM-finalen, som ble ferdigspilt i 2006. Norge har altså hatt en verdensmester i sjakk før Magnus Carlsen!

Vinneren av den 25. VM-finalen, som ble ferdigspilt i fjor, var italieneren Fabio Finocchiaro, 74 år gammel! Dette illustrerer at fjernsjakk vel er den sporten (andre tankesporter inkludert) hvor alderen spiller aller minst rolle. Aldri for seint å begynne med fjernsjakk!

Norsk forfatter på russisk

Sverre Johnsens populære og kritikerroste bok *Win with the London System*, som han skrev sammen med stormester Vlatko Kovacevic i 2005, er nå oversatt til russisk. Londonsystemet kjennetegnes av åpningstrekkene d4, Sf3 og Lf4, og er en sunn oppstilling for dem som er lei av å pugge mye teori. Nå kan altså boka også nytes av det store russiske publikum.

CHESS OLYMPIAD
NORWAY 2014
TROMSØ

OL godt i rute

Planleggingen av sjakk-OL er godt i rute. Nye sponsorer og samarbeidspartnere har kommet til, og i januar inngikk Tromsø 2014 en avtale med Hasse Lindmo og Gyro om åpningsseremonien. Lindmo er et meget kjent produsentnavn, og det lover bra for en seremoni som ofte har vært litt tørr. På tromso2014.no kan du nå også melde deg som frivillig, hvis du ønsker å oppleve mesterskapet på nært hold!

Historisk seier til søstre

Søstrene Maria, Ingrid og Eva Skaslien stod for en historisk prestasjon da de tok hvert sitt gull i NM for jenter i Alta i februar. Eldste søster Maria vant lilleputtklassen, Ingrid vant miniputt, mens Eva tok gullet i mikroputt etter en avsluttende remis mot storesøster Ingrid. Såvidt redaktøren vet er dette første gang tre søsken tar tre gull i et individuelt NM. De tre søstrene kommer fra Tigerklubben i Oslo, som nå har slått seg sammen med Vålerenga sjakklubb. Vålerenga har dermed fått et solid jentemiljø: I fjor var det søstrene Sara og Maria Næss fra Tigerklubben som tok hvert sitt gull!

(Foto: Tor Skaslien)

Prisdryss til Carlsen

Etter VM-triumfen har prisene regnet over Magnus Carlsen. Han ble kåret til Årets navn 2013 i både VG og Dagbladet, og han vant sportskåringen Aftenpostens gullmedalje 2013. VG kåret også Carlsen til fjorårets største norske idrettsutøver, her for øvrig med Simen Agdestein på en 97. plass. I Dagbladet ble det nok en pris til Carlsen, nemlig Folkets idrettspris, og norske sportsjournalister kåret Magnus Carlsen til Årets idrettsnavn. Og som om ikke det var nok: På idrettsgallaen 2013 var Carlsen den store vinneren med tre priser: Utøvernes pris, Åpen klasse og Årets navn.

Stort...

Carlsen slo verdens rikeste

På TV-programmet Skavlan kom sjakkbrettet raskt fram da verdens rikeste mann Bill Gates og Magnus Carlsen var gjester. Tenketiden var to minutter til Gates, 1/2 minutt til Magnus - som riktignok bare trengte 12 sekunder av sin tid før det hele var over på ni trekk:

Bill Gates - Magnus Carlsen, Skavlan 23.1.2014
1.e4 Sc6 2.Sf3 d5 Raskt ut med dronninga med Skandinavisk forsvar - en god taktikk med bare 30 sekunders tenketid.

3.Ld3 Det første tegnet på at Gates ikke er like god med sjakkbrikkene som han er med datamaskiner. 3.exd5 var mer naturlig.

3...Sf6 4.exd5 Dxd5 5.Sc3 Dh5 6.0–0 Lg4 7.h3 Se5 Et noe dristig, men praktisk godt valg fra Magnus. **8.hxg4 Sfxg4**

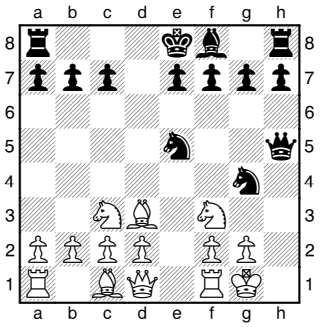

9.Sxe5?? Vi kan bare lure på hva Magnus hadde planlagt etter 9.Te1, som ville gitt kongen mulighet til å stikke av.

9...Dh2# Carlsen roste Gates etter partiet for saklige og naturlige trekk, og mente at Gates var en sterkere sjakkspiller enn Facebook-gründer Mark Zuckerberg, som Carlsen hadde slått noen uker tidligere. Også Zuckerberg fikk skryt, for å ta til seg råd og tips usedvanlig raskt.

Sterkt av Holm

Gjengen fra "Dream Team" fortsetter å gjøre sterke resultater. Kristian Stuvik Holm deltok i Caissa New Year i Ungarn rundt nyttår, og tok en pen andreplass med ratingprestasjon på 2405. Ikke IM-norm denne gangen, men en ny fin ratingframgang for 15-åringen fra Hamar.

Sjakkspioner?

Spenningen stiger når seriesjakksesongen nærmer seg slutten, og noen klubber ser ut til å ta alle midler i bruk. Akademisk ("ASKO") 2 kjemper om opprykk i tredjedivisjon mot blant andre Follo 2, og det var litt av et syn som møtte spillerne i Follo utenfor klubblokalet i desember: En spionbil(?) fra ASKO! (Foto: Per Lea)

Til venstre Thorbjørn Skaug og Steinar Sæther (foto: Bjørn B. Johansen). Til høyre er det Per Lea som deler ut hedersplakett til Torstein Furnes. (Foto: Idun Thorvaldsen)

Heder til ildsjeler

Sommeren 2013 delte NSFs styre ut to hederstegn i gull for "fortjenestefull virksomhet for norsk sjakkliv". Magnus Carlsen fikk hederstegnet for "å ha gjort sjakken kjent blant langt flere enn de som ellers følger med på sjakk," mens Harald Heggelund fra Hammerfest fikk heder for utviklingen av TurneringsService. Sjakkforbundet delte også ut hedersplaketter til ni "medlemmer som har utmerket seg i klubb og/eller krets": Dag Eriksen og John Kristian Johnsen, OSS, Kristoffer Haugan, Tønsberg, Torstein Furnes, Follo, Steinar Sæther og Thorbjørn Skaug, Fredriksstad, Thore Østrem, Nordstrand, Silje Bjerke, SK 1911 og Tore Kristiansen, Kristiansund.

...og smått

Stor sjakksatsning i Nordhordland

Sjakkentusiastene Odd Helge Birkestrand og Torkel Kvinge Tande har nylig startet Nordhordland Sjakk AS, som skal jobbe for å øke sjakkinteressen i Hordaland. - Vi har som mål at flere i vår region skal få lære sjakk, vi skal hjelpe dem som vil starte sjakklubber og vi vil gjerne generere flere medlemmer til NSF og USF, forteller Birkestrand. Duoen er allerede godt i gang: Masfjorden Grand Prix førte til 26 nye medlemmer til NSF!

- Vi vil arrangere turneringer, kurs og sjakkleire, alene og i samarbeid med Masfjorden SKU, fortsetter Birkestrand. - Vi har gått inn med sparepengene våre, på sikt håper vi å ha en liten inntekt eller i det minste få tilbake det vi putter inn i selskapet, sier han.

- Vi har hatt stand på Knarvik og Lindås senter, med salg av sjakkmateriell og tilbud om ulike kurs. De første kursene startet i januar, forteller Birkestrand, som også er i kontakt med skoler og barnehager for å tilby ytterligere kurs. Mer om satsningen kan du lese på www.nhsjakk.com.

Ludvig Kjeilen begynte på sjakkurs hos Nordhordland Sjakk i januar. Her får han analysere et av sine partier med GM Jon Ludvig Hammer, da Hammer var på besøk i Masfjorden i februar. (Foto: Nordhordland Sjakk AS)

Sjakkfeber i Bærum

Stappfullt med pressefolk, spillere og publikum da Magnus Carlsen og Erna Solberg besøkte NTG i desember. Her i et tandemparti mot NTG-elev Jon Machlik og mikroputtnorgesmester Linnea Tryggestad, et oppgjør Carlsen og Solberg gikk seirende ut av. (Alle foto: Olga Dolzhykova)

Barneturnering med over 300 deltagere, statsministeren og verdensmesteren på besøk, og ukentlige tilbud til både barn og voksne. Slik er hverdagen for Simen Agdestein og Olga Dolzhykova i det som er blitt kalt Norges sjakkhovedstad.

Av Silje Bjerke

For halvannet år siden startet de to stormesterne et samarbeid rundt sjakklinja på NTG i Bærum. - Jeg har alltid drevet kurs og turneringer for barn, men i samarbeid med Olga er alt blitt mye mer profesjonelt, forteller Agdestein. - Vi har to omfattende hjemmesider på www.dragulf.no og www.stormester.no, der vi har informasjon om alle våre aktiviteter, med blant annet bilderapporter og online påmelding.

Ukrainske Dolzhykova kom til Norge for 2,5 år siden og ble Norges første kvinnelige stormester da hun meldte overgang til Norge i 2012. - Olga er helt avgjørende for arbeidet og står på dag og natt, sier Agdestein.

700-800 barn på kurs

Særlig barnesjakktilbudet "Dragulf" er omfattende. - 700-800 barn går på kurs på skolen i regi av Dragulf, vi arrangerer barneturneringer hver måned, og vi har sjakkleire i skoleferiene, forteller Agdestein. - Steg to er å ha et tilbud på kveldstid til de ivrigste barna, noe vi også er i gang med. Jeg tror det er veldig bra og viktig å ha så stort volum, samtidig som vi ønsker å skape gode sjakkspillere. Det har vi også klart – eksempelvis kommer både Jon Ludvig Hammer og Lars Oskar Hauge fra våre skolesjakkurs, sier Agdestein.

329 spillere på Bærumsmesterskapet

Etter VM-kampen og TV-sendingene økte interessen i Carlsens hjemkommune ytterligere. Agdestein mener de har hatt en økning på omtrent 20 prosent i kursdeltagere. Også turneringene er blitt mer populære, og på Bærumsmesterskapet for barn 1. desember kom det utrolige 329 deltagere. Agdestein og Dolzhykova hadde fått hjelp av NSFs nyansatte kommunikasjonssjef Gisle Bjugn, som kontaktet politiske kolleger i Bærum kommune. Dette førte til 85 000 kroner i støtte fra kommunen, noe som gjorde det mulig å kjøpe inn nok utstyr

og premier, og få plass i den store hallen Bærum idrettspark.

Storfint besøk

Neste turnering ble ikke mindre spesiell, da den nybakte verdensmesteren kom på besøk som en gest til sin gamle skole, sammen med statsminister Erna Solberg og kulturminister Thorild Widvey. Carlsens sponsor Arctic Securities ga samtidig Dragulf-prosjektet 100 000 kroner til arbeidet videre. Pengene kommer svært godt med, forteller Agdestein.

- Det koster mye å bygge opp en slik plattform. Vi har kjøpt inn premier, utstyr og utviklet systemer for alt. Det er mye arbeid som ikke genererer penger. Men det er stort potensiale, så nå håper vi å få utnyttet dette videre. Vi har opparbeidet et godt konsept som andre rundt om i landet også kan bruke, det er bare å ta kontakt, sier Agdestein.

Tilbud til voksne

Også for voksne har de to ildsjelene startet opplegg. www.stormester.no er prosjektets "voksenavdeling". - Vi arrangerer jevnlige "Simens sjakk-kjøkken" med foredrag av en sterk spiller, og vi har grand prix-turnering hver måned, forteller Agdestein. - Nylig har vi også startet et tilbud for bedrifter. Vi er i kontakt med mange her og der, og det er veldig mange muligheter.

- Nå eller aldri!

- Å jobbe med sjakk på heltid er ganske krevende, ettersom det ikke gir en stabil inntekt. Vi får en særlig utfordring i tiden framover, fordi Olgas oppholdstillatelse i Norge snart går ut. Dette stiller krav til hvor mye penger vi må tjene for at hun skal få fornyet opphold, forteller Agdestein. - Blant våre planer framover er å gjenta suksessen med Bærumsmesterskap til høsten, og ellers å stabilisere oss på cirka 150 deltagere i de månedlige barneturneringene. Blir det mye mer enn dette er det faktisk temmelig krevende å håndtere, blant annet med tanke på lokaler. Og vi vil fortsette med våre tilbud på skoler, bedrifter og for voksne ellers. Det er et gigantisk marked i Bærum, Oslo og Asker, så mulighetene er der!

- Men vi kan ikke gjøre alt. Hele sjakkmiljøet må benytte sjansen, det er nå eller aldri! oppfordrer Agdestein.

STATSMINISTEREN

Simen Agdestein
Norges Toppidrettsgymnas
Postboks 134
1319 Bekkestua

Oslo, 19. desember 2013

Kjære Simen og alle på NTG,

Takk for at jeg fikk komme på besøk til NTG og Dragulf-turneringen. Det var en fornøyelse å se alle de engasjerte barna spille sjakk. Dere har en stor del av æren, ved siden av effekten av Magnus Carlsens bragder, for den store entusiasmen som har oppstått rundt sjakk.

Ønsker dere en riktig god jul.

Med vennlig hilsen

Erna Solberg

Julehilsen fra statsminister Solberg: "Kjære Simen og alle på NTG, Takk for at jeg fikk komme på besøk til NTG og Dragulf-turneringen. Det var en fornøyelse å se alle de engasjerte barna spille sjakk. Dere har en stor del av æren, ved siden av effekten av Magnus Carlsens bragder, for den store entusiasmen som har oppstått rundt sjakk."

NSFs sjakkstafett kom til NTG 25. januar. Stafettens sponsor Sparebankstiftelsen DNB var på besøk, sammen med lokalpolitiker Morten Skauge (bildet). - NTG, mye takket være den jobben Simen Agdestein gjør, er motoren i sjakk-Norge. Vi i Bærum kommune er utrolig stolte over det de har fått til. Og Bærum skal ta vare på den posisjonen vi har fått. Vi må også se på mulighetene for å bygge dette videre. Vi ser for eksempel hvordan sjakk i SFO-ene er i ferd med å ta av, uttalte Skauge fornøyd til Asker og Bærum budstikke.

Talentuvikling er viktig for Agdestein og Dolzhykova. Her analyserer de sammen med Aryan Tari og Johan Salomon.

Bare en ripe i lakken?

Av Torbjørn R. Hansen

Slik endte en av kampene i Østlandsseriens andredivisjon i årets sesong. Bortelaget kom aldri fram og tapte 5-0 på walk over, men viktigst var at alle kom uskadd fra kollisjonen.

For noen år siden ga Kasparov ut boka "How life imitates chess". Med dette skriver jeg min egen lille versjon: "How chess imitates TRAFFIC!"

Alle tror at bra flyt i trafikken kan sammenlignes med hvordan to ulikefargede løpere beveger seg. Det er bare sprøyt, for det er faktisk fullt mulig for løperne å komme over i samme kjørebane. Bare spør Simen Agdestein og Aleksej Sjirov etter en av deres tidsnøddueller, der den ene løperen raste rundt både på hvite og svarte felt. I trafikken kan selv den mildeste gentleman gå berserk etter å ha blitt offer for lusekjøring, akkurat slik som det koker i meg når jeg ser en avbyttevariant eller annet pinglespill.

Jeg er 35 år og har ikke sertifikatet. Jeg pleier å unnskylde meg med at jeg har en veldig grønn profil, eller at jeg venter på en lovendring som gjør det mulig å arve lappen. Sannheten er at jeg synes det ser farlig ut å kjøre bil. Det går fryktelig fort, og tanken om at det skjer så mange ting fra ulike retninger synes jeg ikke noe om. Trikker, katter, fotgjengere, konkurrerende sjåfører, lyskryss, syklister, snø, kø – jeg kan gi deg en million grunner til ikke å kjøre bil. Nå går jeg lykkelig rundt uten livsforsikring eller sikkerhetsbelte. Jeg har eliminert de fleste potensielle farer, og objekter i omverdenen beveger seg mer eller mindre i bestemte retninger, akkurat slik som i sjakkspillets forutsigbare verden. Når jeg lærer nybegynnere sjakk forteller jeg at tårnet går akkurat som en bil, bare at det ikke kan svinge. Akkurat slik som da GM Leif Erlend Johannessen og jeg glemte å svinge inn der vi skulle, etter å ha diskutert en veldig interessant sjakkvariant. Toget er bra fordi det går rett fram.

Min første nestenulykke var da jeg kjørte utfor et stup med sykkelen min etter akkurat å ha svingt unna en lastebil i min yndlingsnedoverbakke. Det var på den tiden jeg begynte å bli god i sjakk. Etter hvert har jeg innsett at det faktisk er et fenomen blant sterke sjakkspillere å ikke ha lappen. Jeg har jobbet på Sjakkhuset der ingen har lappen, på eliteserielaget mitt er det kun én som kan kjøre og stort sett har aldri mitt reisefølge det gylne kjørebeviset i lommeboken. Under en middag under årets Rilton Cup ristet kjærester og samboere på hodet etter at 75 prosent av sjakkspillerne rundt bordet, som alle var over 30 år, ikke kunne kjøre bil.

Er det sånn at sjakkspillere ikke er så praktiske? Det er vanskelig å få bilen til å bevege seg utelukkende ved hjelp av tankekraft. Om det bare hadde vært så vel. Er all tenkingen på sjakk så tidkrevende at vi ikke rekker å tenke på sertifikatet? Har alle turneringskostnadene gjort oss så blakke at vi ikke har råd? Nå ble jeg sittende å lure på om jeg faktisk skal ta kjøretimer, eller om min rolle i trafikken er å sitte i baksetet og prøve å roe ned sjåfører og forhindre dem fra å vise fingeren til konkurrenter i trafikken.

- Hvordan hadde verden sett ut hvis alle sjakkspillere plutselig fikk lappen? Jeg hadde kastet fra meg sertifikatet og flyttet til en øde øy.

Bilister har en tendens til å forutse oppførselen til trafikklyset før det skifter farge. Jeg husker det gikk rykter om at en tidligere klubbkompis kastet penger på bomringboksen i fart. Ja, han hadde stor tro på egne ferdigheter, men en dag bomma han og det smalt. Akkurat som i følgende parti:

Ratmir Kholmov - Anatoly Lutikov
Dubna 1976

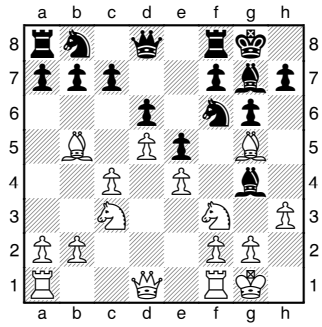

Ifølge John Michael Burke i en artikkel på chess.com skjedde det noe morsomt i denne stillingen. Hvit var så skråsikker på at svart skulle slå springeren på f3 at han gjorde seg klar til å slå tilbake. Partiet fortsatte derfor **11…Lc8 12.Dxf3???** Ja, han slo sin egen springer. Han fikk imidlertid lov til å spille 12.Se1 siden springeren var rørt, og han vant etter lang kamp.

Høyre, venstre. Høyre venstre. Rødt lys, ingen bil i sikte og heller ingen barn som jeg kan påvirke med min dårlige oppførsel. Vrooom! En tidligere usynlig bil suser forbi, og nok en gang har jeg fått en påminnelse om at jeg aldri skal gå på rødt lys. Sånne situasjoner skjer aldri i sjakk. Det er ikke sånn at det plutselig kommer en bulldoser og meier ned Stonewall-oppstillinga.

I går så jeg på nyhetene at noen hadde skutt på fotoboksen med hagle. Mon tro om den hadde fått øye på følgende frekkis.

James Mason – Winawer Szymon
London 1883

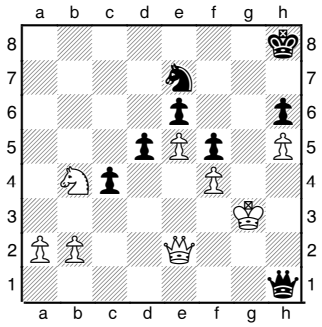

Som to illsinte bilister stirrer hestene hverandre i øyet. De kommer simpelthen ikke forbi hverandre. "Du kan rygge." "Nei, du!" "Du!" "Du!" "Du!" Svart spilte så **43…Sc5!!!** og vant ganske greit. Tilgi meg for alle utropstegnene, men hva ville du gitt et trekk som er bedre enn det beste som finnes?

Disse to partieksemplene fant jeg hos John Michael Burke, men selv husker jeg utallige partier hvor brikkene plutselig har superkrefter eller at man får jernteppe og glemmer hvordan de beveger seg. Under en hurtigsjakkmatch i høst satte jeg kongen i slag mot Sebastian Mihajlov. Det samme gjorde nylig GM Hans Tikkanen i første runde av Rilton Cup. Jeg har sett en dronning hoppe over brikker langs fjerderaden eller fly fra d8 til h2 med sjakk matt. Mesterspillere har slått feil bonde en passant, og jeg har sett blivende elitespillere misforstå hvilken brikke som faktisk binder og hvilken som er bundet. For noen år siden måtte jeg flytte kongen fordi jeg prøvde å rokere etter å ha flyttet tårnet tidligere i partiet. Nicolai Getz gjorde det samme etter å ha flyttet kongen to ganger, for så å prøve å rokere et par trekk senere.

Jeg tåler en ripe i lakken etter et nederlag på sjakkbrettet. Men hvordan hadde verden sett ut hvis alle sjakkspillere plutselig fikk lappen? Jeg hadde kastet fra meg sertifikatet og flyttet til en øde øy og sprintet oppover i åskanten. For neimen om jeg ville bodd i Norge hvis verdenstoppen skal passere Oslo på vei til OL i Tromsø i august.

Er det forresten noen som har en ledig plass i bilen til Landsturneringen i Trondheim?

Høydepunkter i 100 år

Norges Sjakkforbund fyller 100 år i 2014. Vi gir deg høydepunkter, og kårer de fem kongene i forbundets historie.

Tekst: Silje Bjerke

1899: Nordisk Schakforbund stiftes

- Det stod svært beskjedent til i norsk sjakk på 1800-tallet, forteller Øystein Brekke. - Sverige og Danmark hadde gode sjakkmiljø med sterke spillere, og derfor var stiftelsen av Nordisk Schakforbund i 1899 viktig. Norge arrangerte så sin første internasjonale turnering i 1903: "Det nordiske schakforbunds anden kongres med turnering" i Kristiania.

1914: Norges Schakforbund stiftes

Aalesund schaklag tok initiativ til stiftelsen av Norges Schakforbund. Stiftelsesmøte fant sted 20. juli 1914 i Akersgaten 18 i Oslo. Representanter for åtte norske klubber møtte opp: Christiania Schakselskab, Schakklubben av 1911, Bergens Schakklub, Fredriksstad Schakselskab, Kristiansands Schakklub, Skiens Schakklub, Studenternes Schakklub, Trondhjem og Aalesund Schaklag. Mange var skeptiske overfor "den dristige ide å danne en egen norsk sjakksammenslutning" (Brekke 1989). Hva ville Nordisk Schakforbund si? Kompromisset ble at Norsk Schakforbund skulle tilsluttes Nordisk Schakforbund med "Tidsskrift for Schack" som medlemsblad. Kontingenten ble satt til 25 øre. - Hvorfor skjedde dette akkurat da? Det er nok ikke tilfeldig at dette også var 100-årsjubileet for grunnloven, sier Brekke.

1922: Kretser opprettes

Forbundets første aktivitet var en postsjakkturnering for klubblag, der Aalesund schaklag var best. I Landsturneringen i 1918 ble det for første gang kåret en offisiell norgesmester: Josef Lilja fra Christiania med 7,5 av 8 poeng. Organisasjonen ble stadig mer omfattende og den første sjakkrets ble stiftet i 1922 ved Vestfold schakkreds, som også hadde med klubber fra Telemark. Mange kretser fulgte etter. Etter god vekst var medlemstallet i NSF cirka 2000 i 1925, fordelt på 71 klubber. Kontingenten var nå kr 1.

DEN BESTE AV DE FØRSTE: OLAF SMEDAL

Den første formann i sjakkforbundet var også datidens sterkeste norske spiller, Olaf Smedal. Med tredjeplass i nordisk turnering i Kristiania i 1917 stod Smedal for den så langt største bragden i norsk sjakk. Etter å ha ledet sjakkforbundet i 21 år (medregnet krigen), ble Smedal utnevnt til æresmedlem i NSF i 1945.

(©Foto: Øystein Brekke)

1930: Norge ut i verden

I 1926 ble Norge medlem i verdenssjakkforbundet FIDE, som var blitt stiftet i 1924. Norge sendte sitt første lag til en sjakk-olympiade i 1930. Det endte med 18. og sisteplass, men det unge norske laget i Hamburg slo likevel fra seg og tok tidenes første landslagsseier med 2,5-1,5 mot Spania i fjerde runde. Lenge var det bare gjennom sjakk-OL de beste norske spillerne fikk møte god internasjonal motstand.

1930-tallet: Arbeidersjakken sentral

"Mange sjakklubber hadde til lenge etter krigen et litt ærverdig preg av 'herreklubb' med stort sett ganske velstående medlemmer," forteller Brekke i jubileumsboka fra 1989. Da økonomien ble dårligere på 20- og 30-tallet oppstod arbeidersjakklubber mange steder i landet, og Arbeidernes Idrettsforbund fikk sitt eget sjakkutvalg. - Arbeidersjakken traff mye bredere lag av folket enn NSF, forteller Brekke. - Selv om det ble en midlertidig splittelse, var dette på sikt en veldig styrking av norsk sjakk og Norges Sjakkforbund. I 1939 anslo AIF medlemstallet til nærmere 5000!

OMFATTENDE JUBILEMSBOK

Kilder til denne artikkelen er *Norges Sjakkforbund gjennom 50 år* av Erland Scheen (red.), og særlig *Norges Sjakkforbund 75 år* av Øystein Brekke, og Øystein Brekke selv.

Samme Brekke er nå godt igang med å skrive Norges Sjakkforbunds 100 års jubileumsbok. Boka kommer ut før OL i Tromsø. - VM-matchen og TV-sendingene i fjor har gjort det til en mye mer positiv bok enn jeg opprinnelig hadde trodd, forteller Øystein Brekke. - Utgangspunktet er plutselig et helt annet. Boka er på hele 400 sider. - Jeg har hatt en slik bok i bakhodet i 30 år, og det er veldig bra at forbundet har lagt ned ressurser til et slikt prosjekt, sier Brekke.

1945: 200 deltagere på kongressen

Sjakkinteressen etter krigen var enorm. På kongressen i september 1945 stilte 200 deltagere! Året etter slo sjakkforbundet seg sammen med arbeidersjakken, til ett forbund under navnet Norges Sjakkforbund.

1947: Uhyre viktig radiolandskamp

Den aller første radiolandskampen ble arrangert i 1947, mellom Einar Haave fra Stavanger og danske Bjørn Nielsen. - Man kan tenke på dette som fjorårets fjernsynssendinger fra VM-matchen mellom Magnus og Anand, sier Brekke. - Det var helt epokegjørende på sin tid, og det er nesten uforståelig i dag hvor viktig det var. Det fantes bare denne ene radiokanalen og ingen TV, så partiet var utrolig populært. Dansk radio mottok over 14 000 lytterbrev i tilknytning til kampen. Her er det severdige partiet, som endte med norsk seier etter fem måneder.

Einar Haave -Bjørn Nielsen, radiolandskamp 1947
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 d5 4.Lg5 Le7 5.e3 0–0 6.Sf3 h6 7.Lh4 Se4 8.Lxe7 Dxe7 9.Dc2 c6 10.Sxe4 dxe4 11.Dxe4 Db4+ 12.Sd2 Dxb2 13.Tb1!? Dxa2 14.g4!? Da5 15.Ld3 f5 16.Dg2 e5 17.gxf5 exd4 18.Tg1 Tf7 19.c5! dxe3 20.fxe3 Dxc5 21.Lc4 Dxe3+ 22.Kd1 Dg5 23.Dxg5 hxg5 24.Te1 Kf8 25.Lxf7 Kxf7 26.Sc4 Kf6 27.Sd6 Sa6 28.Txb7! Lxf5 29.Tf7+ Kg6 30.Txf5 Td8 31.Te6+ Kh7 32.Txg5 Sc7 33.Th5+ Kg8 34.Tg6 Se8 35.Thh6 Sf6 36.Txf6 gxf6 37.Txf6 Kg7 38.Te6 a5 39.Kc2 Th8 40.Te2 Th3 41.Sf5+ Kf6 42.Sd4 Kg5 43.Sxc6 a4 44.Sd4 Ta3 45.Te8 Kf4 46.Se2+ Kf3 47.h3 Ta1 48.Sc1 a3 49.Tc8 a2 50.Kb2 Tb1+ 51.Kxa2 Tb4 52.Th8 Kg3 53.Se2+ Kh2 54.Sc3 Kg3 55.Sd1 Td4 56.Se3 Tf4 57.Th5 Tf2+ 58.Kb1 Te2 59.Sf5+ 1-0

Suksessen ble fulgt opp med en landskamp i postsjakk mellom Norge og Danmark som samlet hele 275 spillere på hvert lag, til sammen 550 partier.

1950-tallet: Juniorsjakkens oppstart

Den første juniorklassen i NM ble arrangert i 1951, med Per Ofstad som den første juniornorgesmester. På 50-tallet startet også arbeidet med skolesjakk og NM for skolelag.

1970-tallet: Administrativ gullalder

Etter en roligere periode på 60-tallet ble 1970-tallet norsk sjakks gullalder organisatorisk. I 1971 ble de første norske ratingtallene publisert, og turneringsaktiviteten tok seg kraftig opp. Nå kunne man arrangere tittelkvalifiserende turneringer også i Norge. Innføringen av NGP-turneringer i 1977 var banebrytende, Norsk Sjakkblad med Brekke i spissen gjenoppstod i 1975, Norges Sjakkforbunds Ungdom ble stiftet i 1977 og åpnet dermed for statsstøtte til sjakken, sjakkforbundene fikk sitt eget kontor i 1977, og Fischer-Spasskij hjalp interessen ytterligere. Samlet gjorde dette at medlemstallet økte fra omtrent 1500 til 3000 dette tiåret.

SJAKKLOKKA, HELDIGVIS

Anskaffelsen av sjakklokke var en viktig nyvinning rundt 1915. Finn Gundersen forteller følgende historie fra Bergens Schakklub før klokkenes inntog:

De som møtte, tok spillet ganske alvorlig. Ur hadde vi ikke, men spilletiden viste at vi ofte kunne hatt bruk for dem. […] Jeg husker engang min motstander – Fr. Rojahn – som pleide å spille både solid og morsomt, satt og betenkte seg i en stiv klokketime på ett enkelt trekk. Det var en floket stilling. Rojahn stod absolutt best, og hadde valget mellom flere trekk som ville sikret han seieren,- men han ville nu ha tak i det orginaleste, det som skulle gi partiet den mest overraskende avslutning. Det fant han også. Han fant nemlig det eneste trekk efter hvilket han selv kunne bli matt i ett eneste trekk! Og i betraktning av at jeg hadde sittet og vært høflig i en time, så var dette det eneste "korrekte" av Rojahn. (Fra *Norges Sjakkforbund 75 år)*

- Arnold Eikrem var rett mann til rett tid da han ble president for andre gang i 1970, sier Øystein Brekke. Eikrem var sentral for videreutviklingen av turneringstilbudet i NSF, og han ble æresmedlem i forbundet i 1979. Her fra det første junior-VM i 1951, der Eikrem var Norges representant.

Samtidig var Trygve Waage en viktig leder for Ungdomsutvalget og gjorde en sentral jobb for barne- og ungdomsarbeidet på denne tiden. Også mange av ildsjelene i dagens sjakk er barn av 1970-tallet, blant dem den nye generalsekretæren Geir Nesheim som du kan lese om på side 8. (© Foto: Øystein Brekke)

1980-tallet: Kvinne- og seriesjakk

"Kvinnene markerer seg i norsk turneringssjakk på samme måte som en katt på en hundeutstilling," stod det i Norsk Sjakkblad i 1975. 1980-tallet ble tiåret for en stor satsning på kvinnesjakken (mer om dette på side 16). Samtidig ble den enormt vellykkede seriesjakken startet opp tidlig på 80-tallet, og ble "en av de viktigste forbedringene i NSF i nyere tid" (Brekke 1989).

Sammen med Simen Agdesteins herjinger var 80-tallet også preget av flere store internasjonale turneringer, som Gjøvik Sjakklubbs 75-års jubileumsturnering, Oslo Schakselskaps 100-årsjubileumsturnering og junior-VM på Gausdal.

1990-tallet: Internett og stormestere

Den store forandringen i sjakklivet på 1990-tallet var internett. - Dette kan være både positivt og negativt, sier Øystein Brekke. - Dessverre har mange klubber gått i "internettfella", at de vedlikeholder hjemmesiden i stedet for å skrive i lokalavisa, som de gjorde før internetts tid. Dermed når de ikke ut til nye medlemmer. Klubbenes betydning er fortsatt utrolig viktig og klubbene er i grunn den nye jubileumsbokas viktigste essens, sier Brekke.

Samtidig har internett gitt en helt annen informasjonsflyt for organisasjonen, slik Eirik Gullaksens utrettelige arbeid

HISTORISKE KOMBINASJONER

Av de siste 100 års norske sjakktrekk, er disse to blant de flotteste:

Ernst Rojahn - Alexandros Aggos, OL 1958

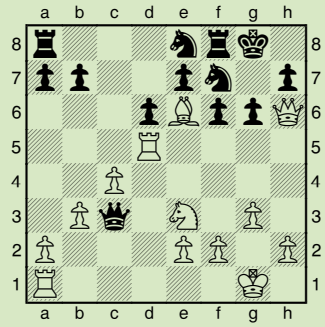

22.Th5!! Svart ga opp. Poenget er 22... gxh5 23.Sf5! og svart kan ikke hindre Sxe7 fulgt av Dxf8 matt. For eksempel 23...Dxa1+ 24.Kg2 De5 25.Sxe7+ Kh8 26.Dxf8# **1–0**

Per Ofstad - Wolfgang Uhlmann, Halle 1963

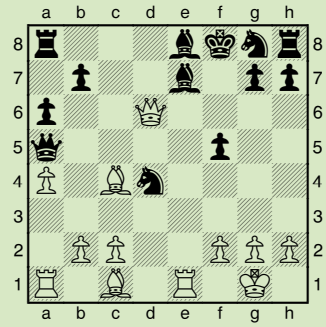

19.Txe7!! Svart ga opp. Det kunne fulgt 19...Sxe7 20.Df6+!! gxf6 21.Lh6# med den artige saksematten. **1–0**

med nyhetssiden bergensjakk.no er et eksempel på. Gullaksens side har vært en felles informasjonsplattform for norsk sjakk siden 1997.

Rundt 1995 fikk Norge også sine neste stormestere etter Simen Agdestein, og med Ingrid Dahls WIM-tittel fikk Norge sin første kvinnelige tittelholder i 1991. Sjakklinja på Norges Toppidrettsgymnas i Bærum startet opp i 1998 og har vært en sentral aktør siden den gang.

- Organisatorisk har det ellers vært utrolig stabilt de siste 25 årene, sier Johs. Kjeken, som var generalsekretær fra 1988 til 1998. - Det viktigste har antagelig vært oppstarten av Barnas Grand Prix i USF i 1989, med Sigmund Salomonsen i spissen. BGP har vært viktigere enn mange innser, sier Kjeken.

90-tallet så også den første offisielle turneringen for seniorer, under Landsturneringen i 1998.

Fra 2000: Magnus Carlsen

Preisdent Jøran Aulin-Jansson trekker fram tre nåtidige hendelser som de største i NSFs historie: Magnus Carlsen blir verdens høyest rangerte sjakkspiller i 2010, Magnus Carlsen blir verdensmester i 2013, og Norge arrangerer OL i 2014. De siste 15 årene har utvilsomt vært preget av Carlsens suksesser.

Admininistrativt har særlig eliteserien som ble innført i 2006 vært en sentral nyvinning, sammen med det åpne NM for klubblag som har vært en massemønstring siden 2007.

2013: Verdensmester

Carlsen ble verdensmester - og daglige sjakksendinger på TV ble fulgt av hundretusener.

2014: OL og jubileum

Det går mot et begivenhetsrikt jubileumsår, med Norway Chess, jubileumsfeiring, OL i Tromsø og VM-kamp for Carlsen!

Sjakkfrimerke!

Graveringen skjer i det formatet frimerket skal trykkes i. Her er Arild Yttri i arbeid i sitt atelier på Bøler i Oslo. (Foto: Oddvar Aasen)

Tekst: Oddvar Aasen

I kunstnerboligene på Bøler i Oslo har grafiker og gravør Arild Yttri i vinter laget et frimerke i anledning Norges Sjakkforbunds 100-årsjubileum. Merket skal utgis til jubileumsdagen 20. juli og til åpningen av sjakk-OL i Tromsø 1. august.

Yttri har arbeidet ut fra en beskrivelse, gitt av Posten i samarbeid med NSF, om hva merket kan inneholde. Hvilke elementer kunstneren har lagt inn er en hemmelighet, for merket er ikke offentlig før på utgivelsesdatoen. Men det skal vel ikke så stor fantasi til for å gjette seg til hvilke elementer som kan være aktuelle? Yttri har undersøkt hva som finnes av frimerker med sjakkmotiv, og han har ikke blitt imponert over utformingen.

Merket er en kombinasjon av et gravørarbeid i stål og et fotografi i offset. Yttri er ansatt som gravør i Norges Bank, der han blant annet arbeider med nye pengesedler. For Posten har han laget 50 frimerker i løpet av 30 år. De første var i forbindelse med 250-årsjubileene til Molde og Kristiansund. De siste var i anledning stemmerettsjubileet sist sommer. Merkene viste portretter av Camilla Collett og Anna Rogstad.

Sjakkmerket er ferdig fra Yttris hånd utpå våren. Deretter går det til trykking i Nederland.

I Norge gis det ut mellom 15 og 20 frimerker i året. Posten holder antallet utgivelser nede, slik at norske frimerker blir interessante for samlere. For en organisasjon som jubilerer er det derfor en stor ære å få et eget frimerke. Det vil bli anledning til å få førstedagsstempel både i Trondheim og i Tromsø.

De fem kongene av norsk sjakk - og deres glanspartier

Med hjelp fra sjakkhistoriker Øystein Brekke trekker vi fram de fem største spillerne i Norges Sjakkforbunds hundreårige historie. Få med deg fem av Norges beste partier, spilt av våre fremste mestere.

Av Silje Bjerke

Kongen fra 1930 til 1959: Olaf Barda

"Olaf Barda ble et nesten magisk sjakknavn for minst en generasjon nordmenn," skrev Øystein Brekke i Norsk Sjakkblad 5/2009. Barda var Norges første internasjonale mester, seks ganger norgesmester og den første norske stormester i postsjakk. Hans beste turneringsresultat var førsteplass i Jønkøping i 1958-59, delt med Kotov, og foran blant andre Ragozin.

Første gang Norge deltok i OL, i Hamburg i 1930, stod Olaf Barda (da Olsen) for et av norgeshistoriens sterkeste enkeltresultater med seier mot verdensstjernen Maroczy. Dette var første gang en nordmann slo en stormester i et ordinært turneringsparti. Partiet er gjengitt i Norsk Sjakkblad 8/1999.

Vi tar heller med et av Bardas absolutt vakreste partier, som han vant skjønnhetspremie for i den internasjonale turneringen i Helsinki i 1947. Barda gjorde et sterkt resultat med femteplass.

Bardas motstander Erik Lundin var en av Sveriges beste spillere. Etter en rolig start blir partiet stadig mer spektakulært.

Erik Lundin - Olaf Barda
1.c4 e5 2.Sc3 Sc6 3.g3 d6 4.Lg2 g6 5.d3 Lg7 6.Ld2 Sge7 7.Tb1 a5 8.Sf3 0–0 9.Dc1 Sf5 10.h4 h5 11.Sg5 Scd4 12.e3 Se6 13.Sce4 c6 14.0–0 De7 15.De1 Dc7 16.a3 Sc5 17.b4 Bardas poeng er at etter 17.Sxc5 dxc5 kan svart presse med tårnet i d-linja, og den doble c-bonden er med på å bremse b2-b4. **17...axb4 18.axb4**

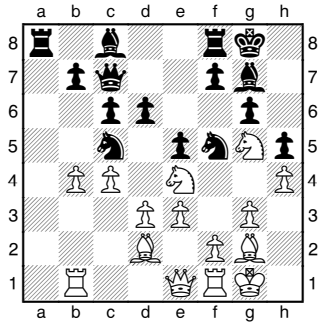

18...Sxd3!? Dristig spill, denne springeren er nesten fanget. Man må både regne langt og ha god selvtillit for å velge slike trekk.

19.De2 Ta3 20.Ta1 Etter 20.Lc3 må Barda ha planlagt 20...Sxf2! 21.Txf2 f6 22.Sf3 d5 og svart får offiseren tilbake.

20...Txa1 21.Txa1 Sb2 Fortsatt kan det se ut som om det er grunn til bekymring for denne springeren, men Barda har planen klar. **22.Lc3**

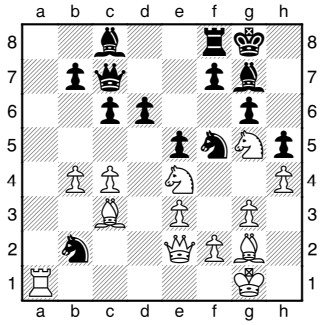

22...Sxc4! 23.Dxc4 d5 24.Da2 dxe4 25.Lxe4 Svart har vunnet en bonde og har et lite overtak.

25...Se7 26.Dc4 Lf5 27.Lg2 Sc8 28.e4 Lg4 29.f3 Ld7 30.Td1 Sd6 31.Dc5 Sb5 32.Lb2 Lc8! Hvits De7 kunne bli ubehagelig her, særlig kombinert med Lf1–c4 og press på f7. Barda hindrer hvits dronningtrekk.

33.Lf1 Sd4 34.f4 Hvit grumser det til i en vanskelig stilling. Nå blir det action! **34...Lg4 35.Td3 b6 36.Dc4**

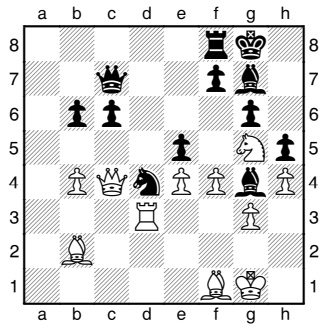

36...Se2+! Dette ser rart ut siden hesten blir innestengt, men Barda har regnet langt. **37.Kf2 exf4! 38.Lxg7 fxg3+ 39.Ke1 Df4** Ofrer et tårn til. 39...Kxg7 40.Lxe2 er ikke klart.

40.Lxf8 Df2+ 41.Kd2 Sd4+ 42.Kc3 Sb5+ 43.Dxb5 Barda har ofret mye og Lundin ser muligheten til et motangrep med sine gjenværende offiserer. 43.Kb3 Dxf1 er også godt for svart.

43...cxb5 44.Lh6 Df6+ 45.Kc2

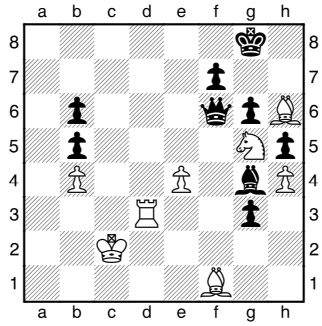

45...Ld7 46.Lg2 Ikke 46.Txd7 Dc6+ og svart vinner.

46...Dc6+ 47.Kd2 f6 48.Lh3 Et godt forsøk fra hvit. **48...fxg5! 49.Lxd7**

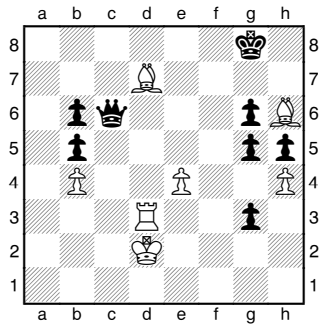

49...Dxd7 50.Txd7 g2

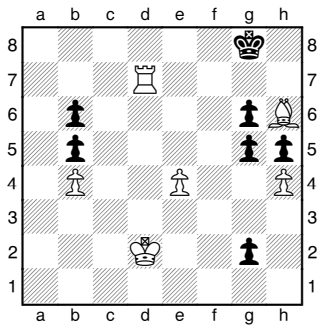

Kan hvit stoppe bonden? **51.Td8+ Kf7 52.Td7+ Ke6 53.Te7+**

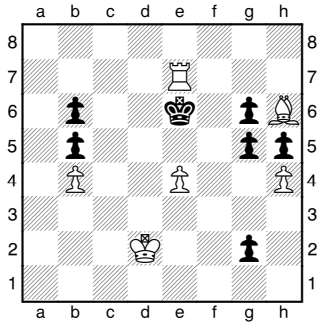

53...Kd6! 54.e5+ Kd5 55.Td7+ Kc6 56.Td6+ Kc7 og dermed tar sjakkene slutt. Resten er enkelt. **57.Lxg5 g1D 58.Ld8+ Kc8 59.Lf6 Df2+ 60.Kc3 De3+ 61.Kc2 De2+ 62.Kc1 Dc4+ 63.Kd1 Dxb4 64.Td2 Db1+ 65.Ke2 b4 66.Td1 Dc2+ 67.Td2 De4+ 68.Kd1 b3 69.Lg5 Dh1+ 70.Ke2 b2 0–1**

DRONNINGEN 1925-1948: SOFIE SYNNEVAAG

Norges ubestridte ener på kvinnesiden i mer enn 20 år var Sofie Synnevaag fra Bergen. Synnevaag er en av to nordmenn som har en plassering nær topp 10 i et VM for voksne, med sin 11. plass i det første kvinne-VM i 1927. Mer om Synnevaag kan du lese i årets jubileumsbok.

KRONPRINSENE: AAGE VESTØL OG ERLING MYHRE

Våre neste beste spillere i denne perioden var Erling Myhre (1903-1971) og Aage Vestøl (1922-2008), begge fra Oslo Schakselskap. Myhre var norgesmester tre ganger, og representerte Norge i to OL, mens Vestøl ble norgesmester i 1949 og spilte fem sjakkolympiader på rad fra 1950 til 58.

Et av norsk sjakkhistories mest berømte partier stammer fra sjakk-OL i Amsterdam i 1954. Aage Vestøl slo Bent Larsen, men enda mer berømt er partiet mot verdensstjernen Svetozar Glicoric:

Svetozar Gligoric (2575) - Aage Vestøl
Jugoslavia - Norge, OL 1954
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.e3 b6 5.Sge2 Lb7 6.a3 Le7 7.d5 0–0 8.Sg3 d6 9.Le2 Sbd7 10.0–0 c6 11.e4 Tc8 12.Le3 Te8 13.Te1 Lf8 14.Tc1 g6 15.Lf1?! cxd5 16.cxd5 exd5 17.exd5 Sxd5! 18.Sxd5 Txc1 19.Dxc1 Lxd5 20.Lb5 Te5 21.f4 Te7 22.Td1 Sf6 23.Ld4 Se4 24.f5 Sxg3 25.hxg3 Tc7 26.Lc3 Le4 27.Df4 Lxf5 28.Dd4 Txc3 29.bxc3 Le6 30.a4 Dc7 31.Td3 d5 32.Kh2 Lg7 33.Db4 Le5 34.Te3 a5 35.Db2 h5 36.De2

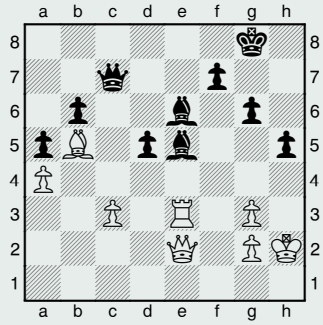

36...Lxg3+! 37.Kh1 Df4 38.Kg1 Dh4 39.Txg3 Dxg3 40.Dd2 De5 41.Le2 0–1

Kongen fra 1959 til 1974: Svein Johannessen

Norges andre internasjonale mester ble Svein Johannessen (1937-2007) fra Oslo Schakselskap. Svein var norgesmester fire ganger, og ble vår første nordiske mester i 1959. Han representerte Norge i ti OL, og var ifølge Øystein Brekkes bok *Sjakkmesteren Svein Johannessen* den første nordmannen som spilte noenlunde jevnt med topp 50 i verden.

Det følgende parti ble spilt i 1955, da Svein fortsatt var junior. Partiet må være et av de vakreste spilt av en nordmann, og selveste Tartakower omtalte Sveins kombinasjon som begynner med 18...a5 som den flotteste kombinasjon som var utført i noen internasjonal turnering de siste ti år. Partiet ble også kalt:

"DET NYE UDØDELIGE PARTI"

Samuel Schweber - Svein Johannessen
Junior-VM Antwerpen 1955
1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 e6 4.Sc3 exd5 5.cxd5 d6 6.Sf3 g6 7.e4 Lg7 8.Le2 0–0 9.0–0 Te8 10.Sd2 Vi er inne i Benoni. Hvits springer sikter seg inn på c4-feltet. **10...Sbd7 11.a4 a6 12.Dc2 Tb8 13.Tb1** Hvit planlegger b4, men denne ideen fungerer ikke godt, som vi får se i partiet. Vanligere i dag er det profylaktiske 13.h3 eller 13.Ta3!?

13...De7 14.Te1 Se5 15.b4 Hvit fortsetter med sin plan, men det er ingen god idé å åpne c-linjen.

15...cxb4 16.Txb4 Ld7 17.Db3 Tec8 18.f3 Hvit ønsker å ta kontroll over g4-feltet, men det fungerer ikke som planlagt. "Vi må imidlertid takke Schweber for at han med dette bidro til gjennomføringen av en av de vakreste kombinasjoner utført av en norsk sjakkspiller," kommenterer Erling Kristiansen i *Sjakkmesteren Svein Johannessen.*

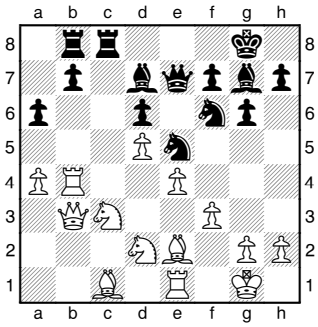

18...a5!!! "Trekket fortjener i seg selv to utropstegn, men fordi flere kommentatorer ikke har spandert et eneste utropstegn, kompenserer jeg ved å sette tre av dem" (Erling Kristiansen). Kristiansen påpeker at trekket tilsynelatende svekker svarts stilling og jager tårnet til et bedre felt, noe som viser at Svein må ha sett svært langt. Poenget vil vise seg...

19.Tb6 Sfg4! Nå truer svart både Dh4 og Txc3 etterfulgt av Sxf3+ med dronningvinst. Hvit må derfor ta springeren.
20.fxg4 Sxg4 21.Sb5

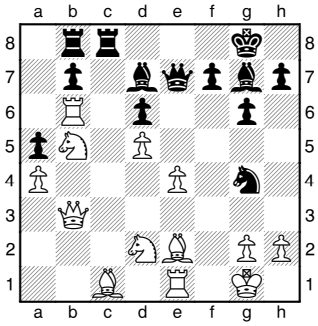

Hvit redder springeren og gjør det mulig for dronningen å gå til g3. Hva nå?

21...Tc3!! Linjeblokkering! Det fantastiske poenget er 22.Sxc3 Dh4 23.Sf3 Ld4+! 24.Kh1 Sf2+ 25.Kg1 Sxe4+ 26.Kh1 Sg3#

22.Dxc3 Lxc3 23.Sxc3 Imponerende spill, men kombinasjonen er ikke over. Akkurat nå ligger jo hvit greit an materielt sett.

23...Dh4 24.Sf3 Df2+

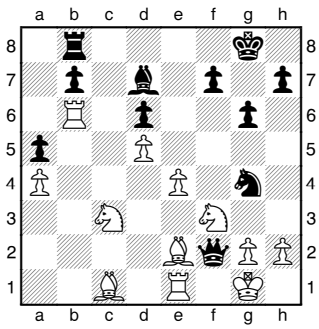

"Nå innser vi hvorfor Svein tvang tårnet til b6 i det 18. trekk. Uten a5!!! ville kombinasjonen vært feilaktig" (Erling Kristiansen).

25.Kh1 Dxb6 Svart leder med dronning for to offiserer og resten er enkelt.

26.h3 Se5 27.Sxe5 dxe5 28.Lb5 Lxb5 29.Le3 Dd6 30.Sxb5 Db4 31.Tc1 Dxe4 32.La7 Td8 33.d6 Dxa4 34.Tc5 Dd1+ 35.Kh2 Txd6 36.Sxd6 Dxd6 37.Tc8+ Kg7 38.Lb8 Dd5 39.Te8 Kf6 40.Lc7 Kf5 41.Ta8 b6 42.Tb8 a4 43.Txb6 a3 44.Ta6 a2 45.g4+ Ke4 46.Ta4+ Kf3 47.Ta3+ Kf2 48.Lb6+ Kf1 49.Tg3 De4 50.La5 Df4 0–1

KRONPRINSENE: ARNE ZWAIG OG RAGNAR HOEN

"Svein Johannessens gjennombrudd ble gledeligvis fulgt opp av en hel liten ungdomsrevolusjon", skriver Brekke i jubileumsboka fra 1989. Arne Zwaig ble norgesmester i 1964 bare 17 år gammel, i det Brekke kaller det kanskje sterkeste NM-felt til da. Allerede to år tidligere hadde Zwaig debutert på OL-laget, som vår klart yngste olympier før Agdestein. I 1975 ble Zwaig internasjonal mester, og dominerte norsk sjakk i denne perioden sammen med Leif Øgaard.

Fra omtrent samme tid som Zwaig ble Ragnar Hoen en sentral brikke på det norske landslaget, og han spilte hele tolv OL på rad fra 1960 til 1982. Hoen har tre norgesmesterskap fra eliteklassene i 1963, 1978 og 1981, og han ble nordisk mester i 1967.

Den nye kongen studerer den gamle: Svein Johannessen og Olaf Barda i 1957. (© Foto: Øystein Brekke)

DE NESTE DRONNINGER
1956-1962: TORA MØLMANN OG 1962-1984: MARY KLINGEN

Helt suveren blant damene i perioden 1956-62 var Trondheims Tora Mølmann. Hun vant fem NM-titler på rad fra 57-62, etter bare å ha avgitt to remiser til sammen på de fem mesterskapene. I debuten i 1957 tok hun åtte av åtte poeng, og endte to poeng foran Mary Klingen. Dessverre la Mølmann opp midt på 60-tallet.

I mer enn 20 år etter dette ble norsk kvinnesjakk dominert av Mary Klingen. Hun vant NM for kvinner i 1951, 54 og 55, og forsvarte Norges ære i to OL og en rekke landskamper. I 1980 vant Klingen klasse 2 i Landsturneringen med åtte av ni poeng, den første kvinne som vant en åpen klasse i NM.

Den følgende partiavslutningen kommer fra sekslandskampen i Eckernförde i 1974, der Klingen forsvarte Norges kvinnebord.

Mary Klingen - Johanna Tuomainen

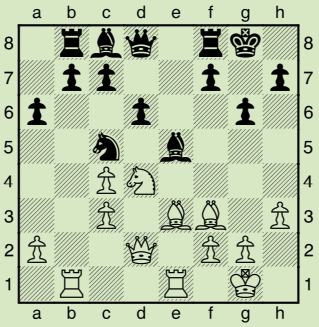

17.Sc6! Bonden på b7 er bundet, og svart taper materiell. Å slå springeren ville nok likevel vært det minste ondet, men finnen tillater istedet en rekke flotte trekk fra Klingen.

17...De8 18.Lxc5! Åpner for tårnet mot e5-løperen, og vinner en hel offiser.

18...Lf5 19.Txe5! Det tredje sterke slaget, og nå er det knockout. **19...dxe5 20.Se7+ Kh8 21.Sxf5 gxf5 22.Lxf8 Dxf8 23.Td1 e4 24.Lh5 1–0**

Klingen var også en viktig bidragsyter organisatorisk, og mottok NSFs hederstegn i gull i 1978.

Kongen 1974-1983: Leif Øgaard

Leif Øgaard var vår klare ener fra 1974 til 1983 med fem NM-titler, og han var helt oppe på 64. plass på verdensrankingen. - Høydepunktene for meg har vært IM-tittelen i 1974, andreplassen i Dortmundturneringen i 1975, seieren mot verdenstoer Kortsjnoj i 1982 og mine to stormesternapp i 1981 og 82, forteller Øgaard.

Det følgende partiet, valgt av Øgaard selv, er fra hans andre stormesternapp, med Øgaards egne kommentarer. Det er hentet fra Oslo Schakselskaps hjemmesider www.sjakkselskapet.no, hvor du kan finne 64 av Øgaards beste partier kommentert av ham selv.

Leif Øgaard - Lars Karlsson

Lars Karlsson ble stormester samme år som dette partiet ble spilt. Han har en orginal og kreativ spillestil. I dette partiet gjorde han tidlig strategiske feil og kom aldri til ordet etterpå. **1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.e3 c5 5.Ld3 0–0 6.Sf3 b6 7.0–0 Lb7**

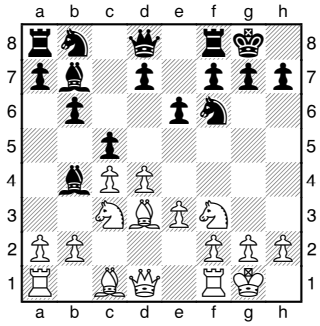

8.Sa4! Med hensikten 9.a3 La5 hvoretter svarts løper er deplassert.

8...cxd4 9.exd4 Le7 10.Te1 d5?! 10...d6 med en pinnsvinoppstilling er vanligere. **11.c5! 11...Se4 12.b4** Hvits bondeovervekt på dronningfløyen gir hvit et lite overtak. **12...Sd7 13.Lf4!** En langt bedre plassering enn på b2.

13...Tc8 14.Tc1 f6?! Planen med å gjennomføre e5 virker for brutal og svekker diagonalen b3-g8.

15.Lb5! Med trusselen c6. **15...e5?** Den avgjørende svekkelsen. Bedre var 15...g5 16.Le3 Sb8! som holder stillingen lukket.

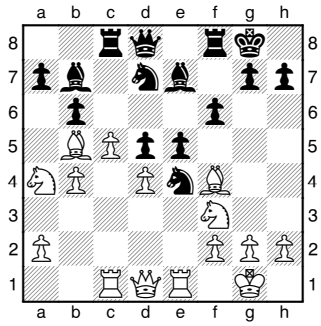

16.c6! exf4

16...Lxc6 17.Lxc6 Txc6 18.Txc6 Sb8 19.Tc1 exf4 er også bedre for hvit.

17.Db3! Nå er Se4 også utsatt da hvit truer Dxd5+ eller Txe4. Dette viser at e6-e5 førte til en stor svekkelse på de hvite feltene. **17...Sb8 18.cxb7 Txc1 19.Txc1 Dd6**

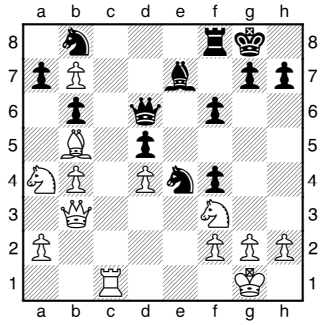

20.Sc5!! Aktiviserer en tilskuer i bytte mot to sammenhengende fribønder.

20...bxc5 21.bxc5 De6 22.c6 Ld6 23.c7 Lxc7 24.Txc7 g5 25.h3 Et sikringstrekk i tidsnøden. **25...h5 26.Ld3! 26...g4 27.hxg4 hxg4**

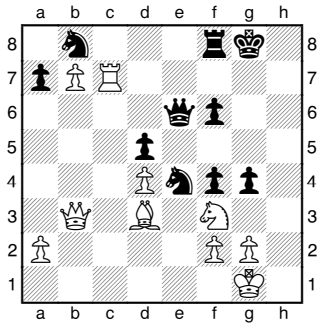

28.Se5! Hvits poeng. Det trues sterkt Lxe4 fulgt av Lxd5. **28...Sg5 29.Sg6 g3** Det hjelper ikke med 29...De1+: 30.Lf1 g3 31.Tc2 og hvit vinner.

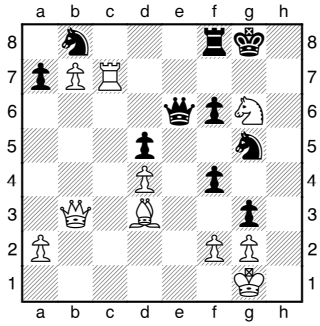

30.Dxd5! Dxd5 31.Se7+ Kf7 32.Sxd5+ Ke6 33.Sxf4+ Kd6 34.Tc8 Med to bønder mer inklusive den sterke fribonden på b7 er resten lett. **34...Tf7 35.Txb8 Kc7 36.Td8 gxf2+ 37.Kxf2 Kxb7 38.Td6 Kc7 39.Ta6 Kb7 40.Ta5 Td7** Tidsnøden er over, så svart ga opp. **1–0**

KRONPRINSEN: KNUT J. HELMERS

Knut Jøran Helmers er for mange best kjent som Simen Agdesteins trener og sekundant, men under Øgaards storhetstid var han vår nest beste spiller. Helmers ble nordisk mester i 1981, norgesmester i 1976 og 77, og Norges sjette internasjonale mester i 1978.

Kongen 1983-2004: Simen Agdestein

Bare 15 år gammel fikk Simen Agdestein sin OL-debut i 1982, og med 9 av 12 poeng vant han gullmedalje på 4. bord. Samme år ble han norgesmester, den første av sju NM-titler. 18 år gammel ble Simen verdens yngste stormester, og han var oppe på 16. plass på verdensrankingen i 1989 før en kneskade satte en stopper for karrieren. I dag er Simen på vei tilbake og har igjen passert 2600 i rating.

Simen sier at et av hans viktigste partier kom i 1983, da han med seier mot Boris Spasskij på Gjøvik ble den yngste spilleren som hadde slått en verdensmester i et turneringsparti. Det følgende partiet er også berømt, med en av norgeshistoriens flotteste kombinasjoner.

Simen Agdestein - Lev Polugajevskij
Haninge 1988
1.c4 c5 2.Sf3 Sc6 3.Sc3 Sf6 4.g3 d5 5.cxd5 Sxd5 6.Lg2 g6 7.Sg5 Et uvanlig trekk, men Simens poeng er å manøvrere springeren til e4. **7...e6 8.Sge4 Le7** Simens springermanøver har vanskeliggjort Lg7, ettersom c-bonden da vil stå i slag. **9.d3 0–0 10.Lh6 Te8**

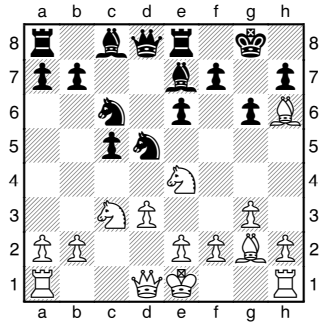

Med sine to neste trekk går Simen rett i angrep på den svekkede svarte kongestillingen. Det er interessant hvordan han ikke spiller 0–0 slik mange ville gjort på "autopilot". **11.h4!? Sd4 12.g4!? Sb4 13.Tc1 e5 14.a3!** Nå starter komplikasjonene. Svart har ikke tid til å rygge med springeren: 14...Sbc6 15.e3 Se6 16.Sd5! og svart er i kjempeproblemer. **14...Lxg4 15.axb4 cxb4**

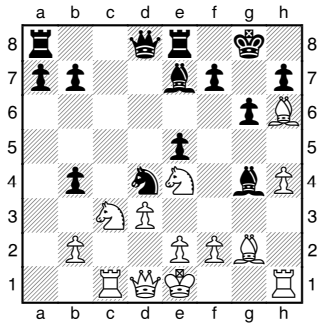

16.Sd5! Springeren kan ikke slås ettersom dronningen da går tapt etter avdekkeren Sf6+.
16...Lxe2 17.Da4 Lf3

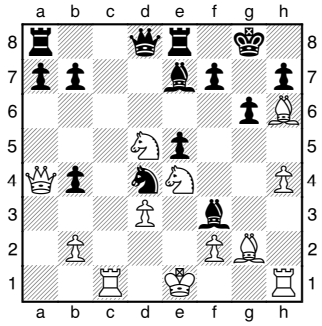

18.Dxe8+!! En dyp kombinasjon hvor Simen må ha sett langt. Det er enkelt å se at hvit vinner dronningen tilbake, men det henger jo også en løper på g2. Hvem kommer egentlig best ut av dette?

18...Dxe8 19.Sef6+ Lxf6 20.Sxf6+ Kh8 21.Sxe8 Lxg2

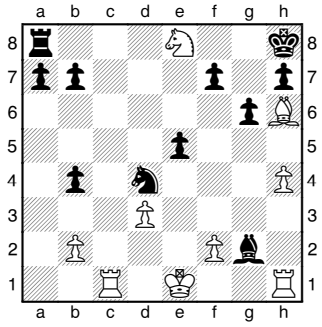

Hvit leder med et tårn for tre bønder, men tårnet på h1 er innesperret. Hva nå? **22.Sf6!!** Et viktig poeng som Simen hadde planlagt da han slo på e8.

22...Sf5 Det er helt nødvendig å jage bort den hvite løperen. Hvis 22...Lxh1 kommer 23.Tc7 og svart klarer ikke forsvare sjuenderaden og truslene Txf7 og Txh7#
Et kroneksempel på styrken av et tårn på sjuenderaden!

23.Th2 Lc6 24.Le3 Dermed beholdt Simen et tårn mer, og vant enkelt. **24...Kg7 25.Se4 a5 26.h5 Sxe3 27.h6+ Kf8 28.fxe3 Ke7 29.Tf2 f5 30.Sg5 a4 31.e4 f4 32.Th2 Th8 33.Tc5 Kf6 34.Sf3 Te8 35.Thc2 Te6 36.Ta5 g5 37.Sh2 Kg6 38.Sg4 b6 39.Txe5 Td6 40.Te7 Lb5 41.Th2 Td7 42.Txd7 1–0**

KRONPRINSENE: EINAR GAUSEL OG RUNE DJURHUUS

I tillegg til innflyttede Jonathan Tisdall, som allerede var en sterk spiller da han kom til Norge, kom særlig to spillere fram under Simens regjeringstid. Einar Gausel ble norges andre stormester i 1995, han er tre ganger norgesmester og har spilt OL for Norge sju ganger. Rune Djurhuus ble stormester i 1996, og har spilt seks OL for Norge. Djurhuus er aller mest kjent for å ha blitt europamester for juniorer i 1991. Da århundrets beste norske parti ble kåret i 2000, vant Djurhuus med denne perlen fra Gausdal 1991:

Edvin Kengis - Rune Djurhuus
1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 Sf6 4.e5 Sfd7 5.f4 c5 6.c3 Sc6 7.Sdf3 Db6 8.Se2 cxd4 9. cxd4 Le7 10.a3 0-0 11.Sg3 f6 12.Ld3 fxe5 13.fxe5 Sdxe5! 14.dxe5 Sxe5 15.Le2 Ld7 16.Sxe5 Df2+ 17.Kd2 Tac8! 18.Db3 Lg5+ 19.Kd3 Tf4 20.Sf3 Le8 0-1

Kongen fra 2004: Magnus Carlsen

Magnus' meritter bør være velkjente: Verdens yngste stormester 13 år gammel, tidenes yngste verdensener 19 år gammel, verdensmester i 2013, tidenes høyeste rating med 2881, for å nevne noe.

Til tross for ufattelige fremganger de siste årene er det kanskje likevel det følgende partiet, da Magnus var bare 13 år gammel, som er hans mest berømte. Er dette tidenes mest kjente norske sjakkparti?

Magnus Carlsen (2484) - Sipke Ernst (2474)
Wijk aan Zee C-gruppen 2004
1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sc3 dxe4 4.Sxe4 Lf5 5.Sg3 Lg6 6.h4 h6 7.Sf3 Sd7 8.h5 Lh7 9.Ld3 Lxd3 10.Dxd3 e6 11.Lf4 Sgf6 12.0–0–0 Le7 13.Se4 Da5 14.Kb1 0–0 15.Sxf6+ Sxf6 16.Se5 Tad8 17.De2 c5? Etter en normal variant i Caro-Kann, gjør Ernst en tabbe.

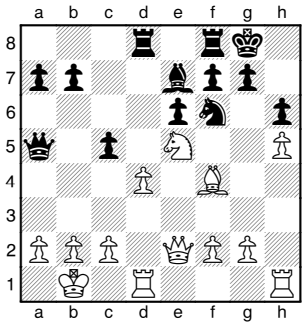

18.Sg6! fxg6?! Her var 18...Tfe8 bedre, men hvit står best etter 19.Sxe7+ Txe7 20.dxc5.

19.Dxe6+ Kh8 20.hxg6! Det henger på h6. Svarts neste trekk er derfor svært naturlig. **20...Sg8**

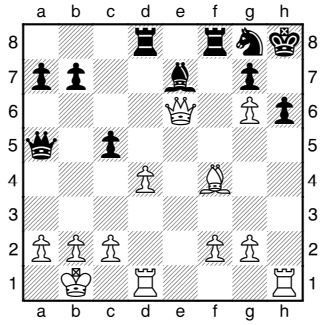

21.Lxh6! gxh6 Eller 21...Sxh6 22.Txh6+ gxh6 23.Dxe7 som er matt med en gang.

22.Txh6+! Sxh6 23.Dxe7 Sf7

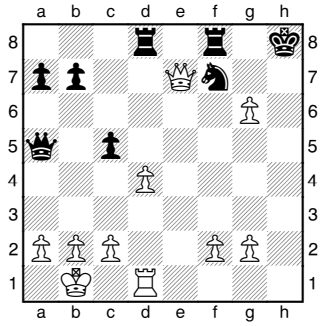

24.gxf7! Faktisk det første nye trekket. Magnus finner dette over brettet, og nå vinner hvit forsert.

24...Kg7 25.Td3 Td6 26.Tg3+ Tg6 27.De5+ Kxf7 28.Df5+ Tf6

Ernst er grei og tillater den vakre epaulettematten. 28...Ke7 29.Te3+ blir også matt.

29.Dd7# 1–0

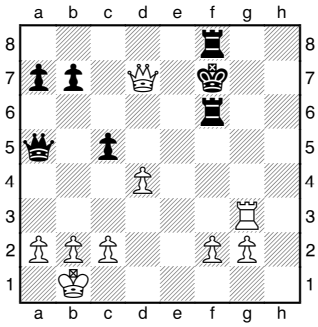

KRONPRINSEN: JON LUDVIG HAMMER

Regjerende norgesmester Jon Ludvig Hammer ble Norges tiende stormester i 2009. Om noen av hans senere suksesser kan du lese på side 4. Og hverken kongen eller kronprisen kommer til å gi seg med det første...

DRONNINGEN 1984-1995: INGRID DAHL

Norges klare ener på kvinnesiden fra 1984 til 1995 var Ingrid Dahl fra Asker. Ingrid spilte seks OL for Norge fra 1982 til 94, og ble Norges første WIM i 1991.

Ingrid Dahl - M. Litinskaja (2355)
Intersoneturneringen 1990

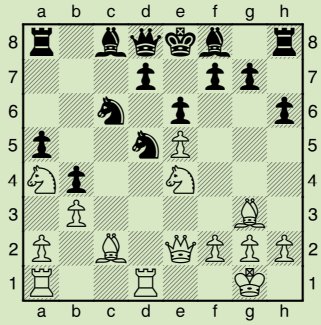

Svart har somlet med utviklingen. Ingrid skynder seg å åpne opp mot den svarte kongen: **19.Txd5! exd5 20.Sf6+! gxf6** Etter 20...Ke7 har hvit mange veier til seier, for eksempel 21.Sb6! fulgt av Sbxd5+ og Dg4#

21.exf6+ Le7 22.Ld6! La6 23.De3 Ta7 24.fxe7 Dc8 25.Sb6 d4 26.Dg3 1–0

Sjakkstafetten på vei landet rundt

Sjakkpresident Jørn Aulin-Jansson og ordfører i Fredrikstad Jon-Ivar Nygård startet Sjakkstafetten 2014 under NM i hurtigsjakk i januar. (Foto: Bjørn Berg Johansen)

GM Jon Ludvig Hammer leverer OL-stafetten til Masfjorden Grand Prix og arrangør Nordhordland Sjakk AS. (Foto Tom G. Eriksen)

Sjakkstafetten 2014 er på reise landet rundt. Den startet i Fredrikstad under NM i hurtigsjakk 4. januar. Avslutningen blir under åpningen av sjakk-OL i Tromsø 1. august.

Av Oddvar Aasen / Silje Bjerke

Stafetten er startet i anledning Norges Sjakkforbunds 100-årsjubileum 20. juli, og at Norge arrangerer verdens største sjakkturnering i Tromsø.

Alle landets sjakklubber og -ungdomsklubber er invitert til å delta i stafetten i form av et arrangement som skaper blest om sjakk. Klubbene står svært fritt i å velge type arrangement, og det vil være naturlig å kombinere det med et allerede fastsatt arrangement. Det må imidlertid ha utvidede rammer slik at det kan vekke interesse i mediene.

Takket være sponsormidler fra Sparebankstiftelsen DNB disponerer hver arrangør inntil 10 000 kroner til dekning av ekstraordinære utgifter arrangementet måtte medføre.

"Stafettpinnen" er et sjakkbrett med påskrift om hva stafetten gjelder. Hver arrangør fester et oblat på brettet som viser at stafetten har vært innom deres arrangement. Hver deltaker får et spesiallaget diplom i samme design som brettet.

Etter starten i Fredrikstad (se også side 59) dro brettet videre til Moss sjakklubb og deres hurtigsjakkturnering 9. januar. Allerede dagen etter var stafettpinnen i Sarpsborg, som hadde klubbaften og lagkamp mot Nordstrand sjakklubb.

Brettet vandret så til klubbaften i Strømmen sjakklubb, før Ringeriksmesterskapet i hurtigsjakk på Hønefoss overtok stafettpinnen. Et mer uvanlig stopp skjedde i Nitimens studio, der Simen Agdestein og Gisle Bjugn kom på besøk med brettet, og også TV2s studio fra Zürich Chess Challenge ble et stopp på veien.

Den store Dragulfsatsningen på NTG fikk besøk av sjakkstafetten den 25. januar (se side 26), og også Masfjorden, Stavanger og Hell har hatt besøk av stafettbrettet under sine turneringer. Framvover vil turen blant annet gå til Arendal, Lillehammer, Alta, Fagernes og på danskebåten!

Med så mange stopp i hele landet er det liten tvil om at dette gir mye og god PR for norsk sjakk i jubileumsåret!

Jubileumsfest!

Intet stort jubileum uten en skikkelig markering i form av en ordentlig fest!

Så også når Norges Sjakkforbund runder 100 år. Lørdag 19. juli avholdes den store jubileumsfesten. Tidspunktet er etter NM-premieutdelingen som finner sted samme dag, og altså kvelden før NM i lynsjakk, som denne gang er lagt til søndag 20. juli. Scenen er også satt: Jubileumsmiddagen vil foregå på Clarion Hotel & Congress i Trondheim, akkurat som de fleste av Landsturneringens øvrige arrangementer.

Arrangøren - altså Norges Sjakkforbund selv - vil foreløpig ikke røpe for mye verken fra listen over hedersgjester, fra kunstneriske eller andre innslag eller fra detaljer for øvrig, men kan love en verdig ramme og mye moro. Endelige detaljer omkring påmelding og annet vil bli annonsert litt senere i vinter, både på NSFs egne hjemmesider, på NM-arrangørens nettsider og sikkert på andre sjakkblogger også.

Følg med på www.sjakk.no framover, og sett allerede nå av tid i kalenderen til Norges Sjakkforbunds store jubileumsfest siste lørdag i NM-uken.

Nordstrand GP Langsjakk 2014

Thore Østrems minneturnering

4.-6. april 2014

Sted:	Lambertseter gård, Langbølgen 2B (kart på websider)
Turneringsform:	5 runder Sveitser, 90 min på hele partiet + 30 sek per trekk
Gruppeinndeling:	A: 1750-, B: 1250-1749, C: Under 1250
Startavgifter:	400,- (Junior 300,-)
Påmeldingsfrist:	Torsdag 3. april. Ved påmelding etter 3. april, tillegg 50,-
Tidsplan:	Siste frammøte fredag 4. april kl. 1830, rundestart 1900 Lørdag/søndag starter rundene 0930 og 1400.
Premiering:	**A: 5000-3000-2000, B: 3000-1800-1200, C: 2000-1200-800** **Ekstrapremier: 1000 for beste junior i hver gruppe.**
Turneringsleder:	Otto Milvang, 920 49 101 / ngp14@nordstrandsjakk.no

www.nordstrandsjakk.no/ngp

Ratingvinneren

Endresen ved Bobby Fischers grav på Island. (Foto: Privat)

Voksne med størst framgang siste halvår

(Ny rating; gammel rating; framgang)			
1. Ola Torstein Endresen, Moss	1371	1200	+171
2. Christian Ancher Elboth, Nittedal	1234	1080	+154
3. Yonne Tangelder, OSS	1683	1537	+146
4. Asle Jørgensen, Kampen	1387	1248	+139
5. Guttorm Andersen, Stjernen	1676	1546	+130
6. Tore Garberg, 1911	1950	1821	+129
7. Kjell Ringstad, Caissa	1060	933	+127
8. Arve Rollag, Porsgrunn	1112	988	+124
10. Joar Gullestad Pettersen, Stavanger	2008	1885	+123

Med bronse i "amatør-VM" og seier i klasse 4 i Landsturneringen, har Ola Torstein Endresens rating skutt i været det siste halvåret.

Endresen er en av få som har klart å ha svært god framgang i voksen alder. - Jeg startet "ordentlig" med sjakk først da jeg var 32 år, forteller han. - Før en Grand Prix-turnering i Hokksund i april 2012 hadde jeg aldri spilt et noteringsparti. Jeg har alltid vært fascinert av sjakk uten å ha fordypet meg noe videre i det. Da jeg var 14-15 år hadde jeg en liste over alle jeg hadde spilt mot og resultatene, målet var å ha positiv score mot alle! Da jeg startet på igjen med sjakken var egentlig tankegangen at all den tid man bruker på yatzy og diverse spill er litt bortkastet. Det er ikke mulig å forbedre seg og man er like dum etter å ha trillet noen terninger. Det fine med sjakken er at det er endeløse utfordringer og man blir gradvis bedre.

- Er det hard trening som har gitt resultater?

- Den konkrete ratingfremgangen skyldes nok mest at i en lang periode før Landsturneringen hadde jeg litt tynn betaling ratingmessig som endelig ga uttelling. Jeg skal ikke kalle det hard trening, men jeg har i hvert fall brukt en del tid på sjakk. Med full jobb begrenser det seg selv, og jeg skulle gjerne hatt mulighet til å trene fulltid en periode. Det hjelper i hvert fall å ha motivasjon, jeg synes alle former for trening er gøy, selv om jeg fristes for ofte av å starte opp nye lynpartier på nettet.

- Har du noen treningstips? Hva fungerer for å ha god framgang også når man er voksen?

- Hva som bør prioriteres og hva som er mest effektivt er fortsatt et stort mysterium som jeg ikke er i nærheten av å finne ut av. Jeg har hatt timer på Skype med flere trenere, alle med sine kjepphester på hva man skal gjøre og ikke. Resultatet er at man blir like klok. Jeg ender opp med litt av alt. Jeg har edle intensjoner om å en gang sette meg ned og for eksempel fullføre gjennomgang av en bok.

- Hva er dine turneringsplaner framover?

- Jeg liker å bruke sjakken som påskudd til å reise og se steder. Jeg liker meg spesielt godt nordpå og kommer til å prioritere turneringer der. Ellers oppdaget jeg i fjor hvor gunstig det er å dra på kombinert badeferie sydover. Jeg ser det er mange turneringer i Spania og på greske øyer som frister. Men det koster både tid og penger. Landsturneringen og mange Grand Prix-turneringer blir det i alle fall uansett.

- Hva er dine ambisjoner?

- Realistisk sett må jeg nok nøye meg med å ta små steg over lang tid og glede meg over å kunne lære nye ting, mer enn prestasjoner. Jeg drømmer litt om 2000-tallet, men det spørs om det er realistisk selv på lengre sikt siden jeg startet så sent med sjakk.

RATINGTALL

Offisielle tall januar 2014

Kvinnetoppen

1		WGM Niina Koskela SOSS	2207	-39
2		WIM Ellen Hagesæther Akademisk	2190	8
3		WGM Olga Dolzhykova OSS	2185	-31
4		WIM Katrine Tjølsen Bergens	2177	0
5		WIM Silje Bjerke 1911	2157	-23
6		WIM Sheila Barth Sahl Black Knights	2147	-67
7		Ellisiv Reppen OSS	2021	-33
8		Torill Skytte OSS	1985	0
9		Anita Grønnestad Bergens	1945	22
10		Monika Machlik Tromsø	1927	14
11		Ellen Øen Carlsen OSS	1898	-22
12		Yerazik Khachatourian OSS	1885	-75
13		Line Jin Jørgensen Stavanger	1875	65
14		Edit Machlik Tromsø	1832	80
15		WFM Sylvia Johnsen OSS	1823	0
16		Maud Rødsmoen OSS	1789	101
17		Erle A. Marki Hansen Stavanger	1781	0
18		Elise Forså Tromsø	1769	3
19		Maria Pitz Jacobsen Vålerenga	1717	-13
20		Marte B. Kyrkjebø Stavanger	1688	-16

Juniortoppen (U20)

1	IM	Aryan Tari Vålerenga	2391	-18
2		Johan Salomon Nordstrand	2357	120
3	FM	Kristian Stuvik Holm Vålerenga	2331	14
4	FM	Lars Oskar Hauge OSS	2319	33
5		Anders Hobber Moss	2302	12
6		Johan-Seb. Christiansen Våleren.	2229	13
7		Sebastian Mihajlov OSS	2205	-10
8	CM	Odd Martin Guttulsrud 1911	2203	-15
9	CM	Peter Flermoen Harstad	2194	11
10		Pål Andreas Hansen Stjørdal	2100	0
11		Stian Johansen Fredriksstad	2100	37
12		Johannes Haug Nordstrand	2096	102
13		Jens Hjorth Kjølberg 1911	2082	67
14		Kjell Håkon Lien Hønefoss	2062	123
15		Henning Jakhelln Kjøita 1911	2043	-13
16		Torgeir Jakhelln Kjøita 1911	2038	63
17		Anders Thingstad Hønefoss	2031	0
18		Sondre Merkesvik Bergens	2010	-91
19		Benjamin Haldorsen Bergens	1996	49
20		Erlend Kyrkjebø Stavanger	1984	-15

Juniortoppen kvinner

1		Monika Machlik Tromsø	1927	14
2		Edit Machlik Tromsø	1832	80
3		Maud Rødsmoen OSS	1789	101
4		Erle Andrea Marki Hansen Stavanger	1781	0
5		Elise Forså Tromsø	1769	3
6		Marte B. Kyrkjebø Stavanger	1688	-16
7		Hanna B. Kyrkjebø Stavanger	1685	47
8		Elise Sjøttem Jacobsen Tromsø	1666	208
9		Alise Haukenes Hamar	1654	0
10		Ingrid Øen Carlsen Bærum	1587	0

Kadettoppen (U16)

1	IM	Aryan Tari Vålerenga	2391	-18
2	FM	Kristian Stuvik Holm Vålerenga	2331	14
3	FM	Lars Oskar Hauge OSS	2319	33
4		Johan-Seb. Christiansen Våleren.	2229	13
5		Sebastian Mihajlov OSS	2205	-10
6		Johannes Haug Nordstrand	2096	102
7		Kjell Håkon Lien Hønefoss	2062	123
8		Sondre Merkesvik Bergens	2010	-91
9		Benjamin Haldorsen Bergens	1996	49
10		Eivind X. Djurhuus Nordstrand	1950	22
11		Martin Bergsjø Østby OSS	1863	0
12		Armin Gholami OSS	1855	0
13		Trygve Dahl Hell	1804	11
14		Andreas G. Tryggestad Nordstrand	1790	36
15		Mathias Sætre Bergens	1775	88

Kadett jenter

1		Marte B. Kyrkjebø Stavanger	1688	-16
2		Hanna B. Kyrkjebø Stavanger	1685	47
3		Elise Sjøttem Jacobsen Tromsø	1666	208
4		Ingrid Andrea Greibrokk Alta	1493	-4
5		Sara Næss Vålerenga	1476	89
6		Regine Forså Tromsø	1328	84
7		Kimiya Sajjadi OSS	1307	73
8		Megan Alyssa Garcia Vålerenga	1248	0
9		Maria Næss Vålerenga	1177	73
10		Helene Lorem Tromsø	1095	66

Lilleputt (U13)

1		Andreas G. Tryggestad Nordstrand	1790	36
2		Arman K. Ghaderi Elefantene	1724	-13
3		Daniel Nordquelle Nordstrand	1635	423
4		Odin Nikolai Heier OSS	1631	254
5		Andre Nielsen Alta	1566	108
6		Sigurd Kjelsbøl Huse Nordstrand	1376	18
7		Eivind Bruaset Trondheim	1326	69
8		Aleksander Fossan Stavanger	1321	74
9		Tor Fredrik Kaasen Tromsø	1303	196
10		Torgeir H. Bø Vålerenga	1293	143

Lilleputt jenter

1		Megan Alyssa Garcia Vålerenga	1248	0
2		Maria Næss Vålerenga	1177	73
3		Thyra Kvendseth Nordstrand	1087	57
4		Maria Skaslien Vålerenga	1064	90
5		Ingrid Skaslien Vålerenga	1012	45

Seniortoppen (over 60 år)

1	GM	Leif Øgaard OSS	2366	0
2	FM	Ole Christian Moen OSS	2226	-20
3	FM	Thor Geir Harestad Randaberg	2189	-80
4	FM	Erling Kristiansen OSS	2163	0
5		Helge Gundersen Masfjorden	2144	-9
6		Per Ofstad OSS	2108	-57
7		Ivar M. Dahl Bærum	2106	0
8	FM	Ragnar Harald Hoen OSS	2100	0
9	FM	Jarl H. Ulrichsen Trondheim	2088	0
10		Lars Kjølberg 1911	2085	0
11		Bernt Nordby Sarpsborg	2081	-10
12		Vidar Taksrud Tempo	2071	47
13		James Steedman Randaberg	2064	0
14		Øystein Hjertenes Førde	2044	-9
15		Stein Sollid OSS	2026	0

Eldre senior (over 75 år)

1	FM	Erling Kristiansen OSS	2163	0
2		Per Ofstad OSS	2108	-57
3		Karl W. Strand Kristiansund	1909	0
4		Tor Henriksen Stjernen	1798	0
5		Thor Johansen Asker	1793	-2
6		Helge A. Rangøy Halden	1775	-13
7		Richard Wicklund-Hansen OSS	1751	30
8		Hans Chr. Fotland OSS	1743	0
9		Aage Mella Strømmen	1711	-42
10		Leif Kverndal Stjernen	1700	-29

Aktivitetstoppen (flest spilte partier)

1		Gunnar Bue Tønsberg	2945
2	GM	Einar J. Gausel OSS	2318
3	GM	Rune Djurhuus Nordstrand	2207
4		Ragnar Edvardsen Drammens	1924
5	FM	Jøran Aulin-Jansson Asker	1888
6		Harry Andersen Fredriksstad	1836
7		Leif Kverndal Stjernen	1816
8		Odd Ristesund Kampen	1783
9		Arne-Roger Jensen Sarpsborg	1697
10		Jan Arne Bjørgvik Direkte	1690

Flest spilte partier siste to år

1	IM	Aryan Tari Vålerenga	307
2		Andreas G. Tryggestad Nordstrand	301
3		Kazim Yilmaz Drammens	298
4		Johannes Haug Nordstrand	286
5		Anders Nilsson Aure Konnerud	272
6		Ingrid Andrea Greibrokk Alta	268
7		Kjell Håkon Lien Hønefoss	257
8		Johan Salomon Nordstrand	254
9		Johan-Sebastian Christiansen Vålerenga	249
10		Sondre Merkesvik Bergens	236

Norgestoppen

(norsk rating; endring siden september 2013; FIDE-rating)

1	GM	Magnus Carlsen Stavanger	2874	3	2872
2	GM	Jon Ludvig Hammer OSS	2664	61	2625
3	GM	Simen Agdestein OSS	2631	56	2627
4	GM	Leif E. Johannessen OSS	2529	25	2528
5	GM	Einar J. Gausel OSS	2481	0	2501
6	GM	Kjetil A. Lie Asker	2474	0	2503
7	IM	Frode Olav Olsen Urkedal 1911	2473	9	2492
8	IM	Torbjørn R. Hansen 1911	2465	-5	2473
9	IM	Frode Elsness Moss	2460	-44	2480
10	GM	Berge Østenstad Asker	2450	21	2487
10	IM	Geir Sune T. Østmoe SOSS	2450	4	2458
10	GM	Rune Djurhuus Nordstrand	2450	0	2454
13	IM	Espen Lie Asker	2422	-2	2459
14	IM	Torstein Bae 1911	2414	-27	2449
15	GM	Jonathan Tisdall Asker	2404	-14	2421
16	IM	Aryan Tari Vålerenga	2391	-18	2408
16	IM	Atle Grønn OSS	2391	5	2380
18	IM	Nicolai Getz OSS	2379	46	2384
19	GM	Leif Øgaard OSS	2366	0	2404
20		Johan Salomon Nordstrand	2357	120	2308
21	IM	Bjarke Sahl Asker	2350	16	2374
21	FM	Espen Agdestein OSS	2350	0	2372
23	IM	Magne Sagafos Vålerenga	2349	0	2403
23	IM	Kjetil Stokke Bergens	2349	0	2375
25	IM	Bjarte Leer-Salvesen SOSS	2348	5	2359
26	IM	Joachim Thomassen Stavanger	2345	0	2371
27	IM	Maxim Devereaux Black Knights	2343	-18	2351
28	FM	Eilif Skodvin Bergens	2342	0	2343
29	IM	Eirik Gullaksen Bergens	2339	-6	2369
30	IM	Øystein Hole Akademisk	2335	0	2347
31	FM	Stig Tjomsland Nordstrand	2334	0	2350
32	IM	Andreas G. R. Moen OSS	2333	-19	2363
33	FM	Ørnulf Stubberud OSS	2331	8	2337
33	FM	Kristian Stuvik Holm Vålerenga	2331	14	2302
35	IM	Erik Fossan Stavanger	2324	-2	2369
36	FM	Bjørnar Byklum SOSS	2323	-6	2308
37	IM	Helge Nordahl Black Knights	2320	0	2345
38	FM	Lars Oskar Hauge OSS	2319	33	2321
39		Joachim B. Nilsen Bergens	2314	24	2304
40	FM	Stig Gabrielsen Bergens	2311	0	2339
41	FM	Lasse Østebø Løvik Stavanger	2309	12	2304
42	FM	Hans K. Harestad SOSS	2306	-8	2289
43		Anders Hobber Moss	2302	12	2296
44	FM	Carl Fr. Ekeberg Asker	2301	22	2304
44	FM	Sjur Ferkingstad Sandnes	2301	0	2294
46	CM	Åsmund Hammerstad Asker	2276	-21	2254
47	FM	Daniel Jakobsen Kovachev OSS	2275	0	2289
47	IM	Petter Haugli Moss	2275	16	2278
49		Dag Orseth Masfjorden	2262	0	2281
50	CM	Inge S. Skrondal Akademisk	2261	0	2266
51	FM	Kjell Arne Mork SK 96	2260	0	2302
52	FM	Benjamin Arvola 1911	2258	-52	2315
52	FM	Trond Gabrielsen Bergens	2258	0	2280
54	FM	Roar Elseth OSS	2256	0	2329
55	FM	Lars Hjelmås Drammens	2255	7	2273
56	FM	Flemming Christenson Nordstrand	2246	0	2267
56		Rune Myhrvold Hønefoss	2246	5	2253
58	FM	Petter Fossan Stavanger	2245	8	2271
59	CM	Halvard Hagesæther Bergens	2243	0	2266
60	FM	Hallvard V. Ådnøy Black Knights	2241	12	2258
60	FM	Brede Alex. Kvisvik Vålerenga	2241	-6	2254
62		Alf Roger Andersen Akademisk	2239	66	2232
63	FM	Espen Forså Tromsø	2238	-23	2263
64	IM	Ivar Bern SK 96	2230	0	2312
65	CM	Joachim Solberg Sarpsborg	2229	40	2250
65		Johan-Seb. Christiansen Våleren.	2229	13	2219
67	FM	Lars Even Andersen Black Knights	2228	-19	2272
68		Thomas Robertsen SK 96	2227	0	2225
68		Anders G. Hagen Moss	2227	0	2209
70		Kim Chr. Astrup SOSS	2226	0	2235
70	FM	Ole Christian Moen OSS	2226	-20	2223
72		Even Thingstad Trondheim	2223	-3	2244
73		Jon Kristian Haarr Stavanger	2209	0	2221
74	FM	Harald B. Borchgrevink Bergens	2207	0	2276
74	FM	Petter Stigar SK 96	2207	3	2236
74	WGM	Niina Koskela SOSS	2207	-39	2202
77		Sebastian Mihajlov OSS	2205	-10	2185
78	CM	Odd Martin Guttulsrud 1911	2203	-15	2196
79		Gunnar B. Hanssen Tromsø	2200	-15	2215
80		Vegar Koi Gandrud Stavanger	2197	0	2242

A

Aabid Ryaad Kristiansand 1661 256
Aadland Hans Joachim Fana 1418 210
Aagedal Geir O. Bergens 1526 371
Aalmo Alexander Follo 1098 58
Aamodt Audun Indre Østfold 1209 199
Aaneby Terje Lillestrøm 1418 522
Aannestad Ole Jørgen Lørenskog 1380 19
Aanonsen Per Tore Nordstrand 1567 200
Aanstad Magnus Narvik 19581048
Aarnes Carl Christian Nordstrand 1652 847
Aarstad Olav (Tidl. SMPOAÅ) 1358 202
Aarstad Tron SMPOAÅ 1669 641
Aartun Eivind Stavanger 1711 356
Aartun Magnus Stavanger 1675 293
Aas Finn Henrik Nittedal 1676 314
Aas Flemming Bergens 1280 169
Aas Rune Østestein Trondheimstud 1392 66
Aasand Simen Modum 711 27
Aasen Oddvar Moss 1144 320
Aaserud Martin T. Fredriksstad 726 74
Aasestad Tor Erik Follo 876 22
Aasgaard Frode Eidsvoll 1675 23
Aasgaard Kenneth Eidsvoll 1251 18
Aasum Anker Halden 1453 554
Abildgaard Harald Kristiansand 1109 114
Abrahamsen Knut Ø. Nordstrand 1567 368
Abrahamsson Roaul 1911 1936 349
Adamsen Tore W. Fredriksstad 1183 256
Agdestein Emil Døving Asker 2066 565
Agdestein Espen OSS 2350 753
Agdestein Pål Asker 1863 143
Agdestein Simen OSS 26311312
Albertsen Arne (Tidl. Stjernen) 1283 17
Albrigtsen Svein J. Longyearbyen 1496 42
Alfstad Jon Tomas Lillehammer 958 20
Al-Gefarye Diaa (Tidl. Fredriksstad) 1577 57
Ali Karim Fribonden 1637 407
Ali Syed Awais (Tidl. OSS) 1679 19
Alikhani Afshin Sotra 1530 208
Al-Kanany Abdulla Modum 829 75
Al-Kanany Mohammed Modum 1190 60
Alshamari Ayad OSS 1527 121
Amarapala Anton Strømmen 1110 283
Amarapala Sherington Lørenskog 1648 657
Amarapala Sheroni Strømmen 677 119
Andersen Alf Roger Akademisk 2239 630
Andersen Arild Larvik 909 77
Andersen Benjamin M. Bergens 1270 278
Andersen Dag Sarpsborg 16971325
Andersen Erik Verner Larvik 1479 68
Andersen Glenn (Tidl. Bergens) 1218 48
Andersen Guttorm Stjernen 1676 596
Andersen Harry Fredriksstad 16941836
Andersen Jonatan M. Bergens 1673 474
Andersen Lars Even Black Knights 2228 805
Andersen Markus S. Hell 690 49
Andersen Odd Moss 16561008
Andersen Per O. SOSS 1975 444
Andersen Richard Moss 1163 176
Andersen Rune T. SOSS 1673 261
Andersen Steffen Kristiansand 1305 56
Andersen Tommy (Tidl. Porsgrunn) 1217 17
Andersen Viggo Kristiansand 1495 776
Andersen Øystein R. Black Knights 1906 595
Andersen Åsmund Bodø 1240 54
Andersson Øivind Drammens 1138 208
Andreasen Hans B. Byneset 1322 278
Andreassen Arnold Tromsø 2003 68
Andreassen Christoffer (Tid. Sandn.) 960 55
Andreassen Espen Sevland 937 109
Andreassen Ida Sundsvoll Tromsø 619 67
Andreassen Joachim (Tidl. Sandnes) 926 48
Andreassen Kasper Holmestrand 1029 59
Andreassen Lars M. (Tidl. Harstad) 2094 443
Andreassen Pål SOSS 2067 525
Andås Kjetil Masfjorden 1606 209
Anthony-Pillai Seelan Tønsberg 1077 96
Antonsen Helge Moss 1420 145
Archer Cedric (Tidl. Tønsberg) 1149 137
Arentz Roald Svartlamon 1613 667
Arild Steinar Alta 1191 493
Arntsen Frode Kristiansand 1607 274
Arntzen Ole E. (Tidl. Fredriksstad) 1506 20
Arvola Benjamin 1911 2258 699
Asghar Faisal Nordstrand 856 57
Askari Farhad Stavanger 1571 26
Astrup Kim Chr. SOSS 2226 291
Aubert Carsten Nordstrand 1919 346
Auke Morthen Konnerud 1139 274
Auklend Ulrik Stavanger 706 18
Aulin-Jansson Jøran Asker 21941888
Aunan Daniel S. (Tidl. Strømmen) 711 44
Aure Anders Nilsson Konnerud 1429 406
Aure Håvard Drammens 922 117
Austrheim Terje Voss 623 35
Ayzenberg Alena Elefantene 1637 31
Aziz Mumin (Tidl. Sarpsborg) 974 10

B

Backe Espen Holmestrand 1532 64
Bae Torstein 1911 24141338
Bakke Espen Haltvik Kristiansund 715 71
Bakke Jan Gunnar Alta 1221 240
Bakke Per Bjørn Eidsvoll 1278 19
Bakkejord Odd Vidar Eidsvoll 1239 95
Bakken Roar Andre Lillehammer 698 41
Bakken Svein-Erik Follo 1408 438
Balas Georg 1911 1156 102
Baldursson Hrannar Sandnes 2089 130
Barane Simon Sandnes 1817 391
Barjaktarenic Mirko Kristiansand 1679 96
Barker Daniel 1911 1701 230
Barmen Lars Opheim Vålerenga 783 32
Barouta Dani Kristiansand 1557 89
Barrientos Carlos Kampen 1162 22
Barstad Thoralf N. Nordstrand 1540 648
Barton Zdenek Lillestrøm 1649 400
Bastøe-Natvik Frederik Tønsberg 1762 337
Baustad Lars A. Stavanger 1095 86
Becirbegovic Mirsad Kristiansand 1592 130
Beck Anders Knudsen Tønsberg 1528 422
Beddari Steinar 1911 1673 157
Begby Olav Fredriksstad 1061 143
Bekkelien Lewi Black Knights 1650 507
Bekkesletten Cato 1911 1588 239
Bekkestad Kjetil Holmestrand 842 52
Benjaminsen Bjørn Masfjorden 1203 113
Benjaminsen Tarjei Trondheim 1037 56
Benn Neil Asker 1568 343
Bentsen Håkon Molde 1988 943
Bentsen Øyvind Sarpsborg 2025 705
Berezkin Alexander Trondheim 1393 381
Berg Emanuel OSS 2542 112
Berg Jan Martin Longyearbyen 886 11
Berg Johan Black Knights 2100 19
Berg Kjell Egil Trondheim 1486 11
Berg Kurt Magnus Harstad 1794 333
Berg Martin (Tidl. Porsgrunn) 557 10
Berg Odd Gunstein Drammens 1325 34
Berg Stein Inge Harstad 958 13
Berge Simen Moss 1413 71
Bergersen Johannes Smeaheia San. 678 42
Berglund Jan S. Tromsø 19541203
Berglund Mikkel Hønefoss 758 30
Berg-Olsen Henrik S. Kampen 1117 19
Berg-Olsen Sebastian N. 1911 759 51
Bergquist Rune Tønsberg 1397 582
Bergvoll Mats (Tidl. Tromsø) 1879 329
Bern Ivar SK 96 22301310
Bernard Alejandro P. (Tid. Kongsv.) 927 19
Bernhus Sander Sunde Strømmen 1224 75
Berntsen Eivind S. Nordstrand 1639 271
Berntsen-Øybø August 1911 1426 196
Berstad Jørund Førde 1676 409
Bertelsen Emil 1911 582 31
Birkeland Aksel (Tidl. Lillehammer) 564 21
Birkeland Asle Lillehammer 902 39
Birkeland John Olav Egersund 1402 179
Birkeland Matias Bergens 1457 140
Birkeland Ole Kristiansand 797 906
Birkeland Trond Bergens 1780 45
Birkeland Trym (Tidl. Lillehammer) 856 23
Birkestrand Odd Masfjorden 1760 721
Birkestrand Odd H. Masfjorden 1498 442
Bjeglerud Jarle Kongsberg 1747 176
Bjelland Eirik B. Smeaheia Sandved 939 42
Bjelland Torgeir Stavanger 759 54
Bjelland Ådne (Tidl. Stavanger) 722 34
Bjerke Richart OSS 21501092
Bjerke Silje 1911 21571170
Bjerkevik Håvard Volda Ørsta 1621 57
Bjerring Dennis A. J. Alta 1193 128
Bjordal Arne N Sandnes 939 377
Bjorkjedal John Chr. Kristiansand 554 29
Bjornes Leif Kristiansand 1711 477
Bjugn Gisle Sotra 1681 12
Bjørgvik Jan Arne Direkte 17411690
Bjørklund Tor Ivar Nordstrand 1404 73
Bjørklund Torfinn Konnerud 1089 114
Bjørn Lasse E. Tromsø 1832 338
Bjørnland Svein Fredriksstad 1883 919
Bjørtomt Erling Hamar 1200 20
Blauhut Holger Fredriksstad 2132 50
Blikra Per Stavanger 1622 375
Blom Erlend R Fana 1576 230
Blom Geir Sotra 1329 400
Blonz Alexander (Tidl. Stavanger) 914 69
Boger Raymond 1911 18791071
Bohman Peter Tønsberg 750 39
Bolme Magne O. NSSF 851 107
Bolstad Henning Bergens 1508 30
Bolsø Gunnar Aalesunds 1430 665
Bomark Nils-Erik Nordnes 1941 51
Bonsaksen Tore Drammens 1513 401
Borchgrevink Harald B. Bergens 2207 886
Borøy Rune Bodø 1446 92
Botheim Tor 1911 1966 558
Braathen Didrik Nordstrand 1408 308
Braathen Knut Vålerenga 763 27
Braathen Trond V Moss 1143 369
Brasøy Aksel Alta 1924 566
Bratsberg Lars I. (Tidl. Kristiansand) 1372 124
Bratteteig Tore-Inge Bergens 1547 167
Brattetveit Kenneth Sotra 1744 474
Bredeli Håvard Iversen Narvik 959 137
Bredeli Kent-Ove I. Narvik 1027 91
Breilid Egil Kristiansand 1230 79
Breivik Lars Drammens 2150 341
Brekke John Ivar Trondheim 1338 707
Brekke Tore SK 96 1801 660
Brekke Øystein Modum 1926 615
Brentebråten Tom Nordstrand 991 43
Briseid Håkon Akademisk 2133 324
Brix Jan Caissa 1401 817
Brobakken Geir Hamar 16931075
Brobakken Jørgen Hamar 1006 191
Brobakken Sindre Hamar 1355 289
Brokke Otto Drammens 1459 368
Bronder Polina Vålerenga 672 68
Bruaset Eivind Trondheim 1326 132
Bruaset Eskil Trondheim 653 44
Brun Nicolai Tønsberg 1623 177
Brunes Kjell Bodø 1118 399
Bruun Frank Olav Strømmen 1487 298
Bruun-Olsen Håvard Svartlamon 981 31
Bryhn Per Våler 1062 24
Bryn Askild Vålerenga 2017 499
Bråstein Lars Sandnes 1904 142
Bråten Martin Kristiansand 1325 36
Bråthen Rune Vidar SOSS 1314 158
Bråthen Werner Strømmen 1050 18
Bråtveit Kristoffer Stavanger 1448 184
Bue Gunnar Tønsberg 15362945
Bull Håkon Tønsberg 1645 254
Buran Margrete (Tidl. OSS) 1015 20
Burhol Ole Kristian Klyve 719 12
Bussinger John Elijah Nittedal 792 18
Byklum Bjørnar SOSS 2323 838
Bystadhagen Joakim (Tidl. Direkte) 1195 12
Bø Kolbjørn NSSF 887 283
Bø Torgeir H. Vålerenga 1293 89
Bøe Arne Hugo Lørenskog 1760 852
Bøgle Erik Moss 1128 72
Bøhler Johannes Høva 1911 1757 170
Børresen Georg S. Black Knights 2144 626
Børresen Jon OSS 1414 120

C

Carlsen Ellen Øen OSS 1898 458
Carlsen Henrik Bærum 1890 320
Carlsen Ingrid Øen Bærum 1587 268
Carlsen Kjell Arne Harstad 1105 363
Carlsen Magnus Stavanger 28741278
Carstensen Øyvind Nordstrand 1308 947
Cebatarauskas Paulius Larvik 1276 23
Cengija Vanja Tromsø 2165 59
Cerkezovic Emir (Tidl. Lillehammer) 1419 99
Cevro Tom Asker 1264 66
Chavannes Ivar Nordstrand 2293 27
Chikwati Elvis Akademisk 1473 177
Christensen Kjeld Moss 1807 455
Christenson Bjørn Aa. Nordstrand 1862 208
Christenson Flemming Nordstrand 2246 672
Christiansen Johan-Seb. Vålerenga 2229 568
Christiansen Steinar Tempo 1108 38
Christoffersen Odd Bergens 1613 252
Christoffersen Terje Follo 1578 128
Cigriejus Paulius Klyve 1575 53
Clausen Einar Frøvik Kragerø 732 45
Clausen Tormod OSS 1603 108
Cleve Terje Vålerenga 1392 20
Cukic Dragutin (Tidl. Indre Østfold) 1567 31

D

Daaba Miresa Larvik 1379 25
Dagestad Knut Frode Bergens 1551 25
Dahl Håvar Hell 671 122
Dahl Ian Hell 563 113
Dahl Ivar M. Bærum 2106 84
Dahl Jan Henrik Stjørdal 1098 269
Dahl Lasse Moss 1311 292
Dahl Torbjørn Hell 1675 784
Dahl Trygve Hell 1804 353
Dahle Harald M. Sandnes 1055 313
Dahll Gustav Halden 1259 283
Dahl-Stamnes Håkon (Tidl. Kr.sund) 561 14
Dalberg Arnulf Lillestrøm 1232 26
Dalseth Ulrich Kristiansand 1461 318
Danielsen Arne 1911 760 46
Danielsen Arne Vålerenga 2041 482
Danielsen Dag Vålerenga 1710 172
Danielsen Magnus Vålerenga 1915 384
Daskevics Vadims Stavanger 2404 80
David Edwin Hell 2147 876
David Eldin Indre Østfold 1956 654
Dawar Emal Drammens 1594 105
Decelle Christophe Fredriksstad 1433 29
DeMac Elias Bergens 2160 528
Devereaux Maxim L. Black Knights 2343 122
Devyaktov Boris Kristiansund 1357 21
Diesen Bruce Asker 2162 477
Digernes Magnus Nittedal 1783 216
Djerdj Zeljko Egersund 1403 66
Djurhuus Eivind X. Nordstrand 1950 261
Djurhuus Rune Nordstrand 24502207
Dogani Avduraim Fredriksstad 1921 251
Dolmen Jens Arne Porsgrunn 616 12
Dolzhykova Olga OSS 2185 160
Dommersnes Ivar (Tidl. Stavanger) 1575 46
Drage Alf-Henning Bergens 1136 22
Drevvatn Ketil Mosjøen 1508 141
Drønen Ole Reza Aalesunds 1491 189
Dulman Egmond-Gabriel (Tid. Akad.) 1958 49
Dvirnyi Oleksander Alta 1233 22
Dybvik Bjørn Noralf Aalesunds 1280 247
Dybvik Edvin SMPOAÅ 1545 497
Dyrdal Arnbjørn Hønefoss 1893 730
Dyrhaug Sverre S. Stavanger 1328 193
Dyrhovden Sigve Bergens 1584 82
Dyrnes Jussi Nordstrand 1735 705

E

Eckhardt Lars Nordstrand 1945 576
Edakina Anastasia OSS 1309 77
Edakina Maria OSS 1475 116
Edvardsen Lars Moss 1080 101
Edvardsen Magnus Kongsberg 1596 590
Edvardsen Ragnar Drammens 18981924
Edvardsen Tore Hønefoss 1495 655
Edvardsen Vidar (Tidl. Stavanger) 1809 113
Edvardsen Øystein Drammens 1427 525
Egan Damien Caissa 549 13
Egeberg Sebastian 1911 1008 113
Egeberg Tore Berg 1911 684 28
Egede-Nissen Bjørn Drammens 1913 833
Egeland Finn Stjernen 1966 486
Eggerud Frank Porsgrunn 1409 166
Eid Muhammed Moss 679 19
Eide Christer Harstad 1587 98
Eidså Edvin Stjernen 1179 500
Eike Mathias B. Strømmen 1470 224
Eikeland Erik Bergens 2132 388
Eikevik Arvid Stjernen 931 300
Eilertsen Johan Foss Nordstrand 1534 124
Einarsen Kenneth Akademisk 2039 347
Ekeberg Carl Fr. Asker 2301 915
Ekeberg Øivind Bærum 1204 141
Elboth Christian Ancher Nittedal 1234 21
Ellbro Anders Vålerenga 1076 18
Ellingsen Bjørn M. Stavanger 1477 327
Ellingsen Ludvig B. Sandnes 1650 90
Ellingsrud Bjørn Nordstrand 1265 455
Elphinstone Patrick Nittedal 856 39
Elseth Roar OSS 22561052
Elsness Frode Moss 24601067
Elstad Odd Arne (Tidl. Caissa) 1393 261
Emberland Even Sandnes 1571 133
Emgård Runar Drammens 1414 65
Endresen Endre Halden 1107 65
Endresen Ola Torstein Moss 1371 222
Enersen Eirik S Bærum 1170 55
Engan Kari Kristine NSSF 1021 35
Engan-Larsen Vegard Moss 806 49
Engegård Ødån Toth Harstad 1605 146
Engeset Audun Larvik 1454 83
Engeset Bjarte Larvik 1605 239
Engevik Bjarne J. Strømmen 1676 901

Engli Knut Stjernen 1739 277
Erbe Jonas (Tidl. SMPOAÅ) 1241 134
Eriksen Bjarne Førde 1886 48
Eriksen Dag OSS 1628 544
Eriksen Geir-Arne Moss 1303 190
Eriksen Jan Hugo Stjernen 1361 207
Eriksen Leander Hamar 769 66
Eriksen Magnus Trondheim 2159 262
Eriksen Marius (Tidl. Orkdal) 1065 79
Eriksen Marius Kongsvinger 1512 192
Eriksen Matias Smeaheia Sandved 912 18
Eriksen Matts Hell 1587 447
Eriksen Oddvar Sarpsborg 1498 31
Eriksen Svend T. Fredriksstad 694 175
Eriksen Terje Drammens 2072 697
Eriksen Tom Sotra 1576 239
Eriksen Torfinn Konnerud 1381 14
Erikstad Olav Akademisk 1728 837
Erlendson Audun Asker 1260 129
Ersdal Gisle Sandnes 876 12
Ershadi Mojtaba (Tidl. 1911) 1676 40
Ervik Kent-Ronny Tønsberg 1456 40
Erøy Kim Rune Moss 841 15
Esbensen Andreas Vadsø 2054 534
Esbensen Hans Fredrik Vadsø 1619 670
Estremskikh Galina Alta 1250 124
Evensen Tom Lørenskog 748 19
Evensen Tom R. Trondheim 1978 755
Evenstad Idar Harstad 858 58

F

Fadnes Bård Bergens 1435 298
Fagerbekk Egil Trondheim 1307 46
Fagerjord Erlend Tromsø 1459 73
Falck Magnus Stavanger 737 48
Farmen Pål Caissa 1752 772
Farstad Elin (Tidl. Kristiansund) 599 23
Farstad Gudmund Molde 1704 457
Fedchuk Kirill Tromsø 909 42
Feragen Erik Hamar 1457 145
Feraget Sadik Indre Østfold 1569 267
Ferkingstad Per M. Sevland 1182 23
Ferkingstad Sjur (Tidl. Sandnes) 2301 1088
Fernandes Richardson D. (Tid. Ork.) 929 47
Fesche Rolf A. Asker 1380 685
Feyling Thor-Kenneth Egersund 1300 264
Fikseaunet Arvid Frosta 1533 11
Finne Hans J. Våler 1081 60
Fivelstad Jon Olav Volda Ørsta 1957 37
Fjeldheim Egil Aarstad Nordstrand 1501 195
Fjeldheim Vetle Aa. (Tid. Nordstrand) 560 13
Fjeldstad Kay-Ove Sotra 1468 211
Fjellengen Bård Sarpsborg 1732 1444
Fjellestad Helge 1911 1442 329
Fjellheim Benjamin Goruddalen 1055 10
Fjellheim Marius (Tidl. Akademisk) 1437 221
Fjære Stine (Tidl. Konnerud) 1038 147
Flaa Eirik SOSS 1421 136
Flaata Alexander R. Black Knights 2056 745
Flemsæter Egil Konnerud 1072 255
Flermoen Peter Harstad 2194 358
Flo Steinar Nordstrand 1343 519
Flügel Stefan Follo 1681 104
Flæsen Aleksander Stavanger 1075 81
Fløde Bernt Jonas Porsgrunn 617 11
Fløtten Ingvild Brekke Modum 775 147
Fløtten Øyvind B. Modum 1041 292
Forfang Åsmund Orkdal 1382 257
Forsberg Tommy (Tidl. Sarpsborg) 1530 113
Forsth Leif Runar Goruddalen 1069 28
Forså Elise Tromsø 1769 588
Forså Espen Tromsø 2238 720
Forså Regine Tromsø 1328 195
Fosdahl Bjørn W. Stjernen 1664 653
Fossan Aleksander Stavanger 1321 189
Fossan Andreas Stavanger 1574 271
Fossan Benjamin Stavanger 1403 196
Fossan Daniel Stavanger 532 27
Fossan Erik Stavanger 2324 1148
Fossan Petter Stavanger 2245 1044
Fossheim Yngve G. Fribonden 1157 100
Fossheim Øyvind Fribonden 1573 193
Fossum Widar OSS 1985 28
Fossum Øystein Bøyum Porsgrunn 2168 626
Fotland Hans Chr OSS 1743 249
Fredriksen Frank Fredriksstad 1324 447
Fredriksen Frode Stavanger 1289 95
Fredriksen Jan Gunnar Akademisk 1805 530
Fredriksen Jonny Sortland 1472 93
Fredriksen Olav K. 1911 1450 215
Friis Jon Hønefoss 1183 128
Frimanslund Berge Sotra 1226 349
Frisk Ellinor Kristiansund 2182 110
Frisvold Ole Emil Bergens 1922 390
Frost Morten Kristiansund 885 45
Frydendal Odd Hamar 1438 828
Frydenlund Arve Hønefoss 1392 311
Frøvik Torbjørn Smeaheia Sandved 746 12
Frøyland Oskar Kleven Stavanger 699 36
Fuglerud Sverre NSSF 1556 28
Furnes Harald 1911 1802 410
Furnes Torstein Follo 1595 900
Furu Olve A. Ullr 608 65
Fystro Odd Ivar 1911 1356 683
Færevaag Evy Masfjorden 1419 306
Førland Tor Egil SOSS 1774 509
Førrisdahl Ole Kr. Sarpsborg 1719 741

G

Gaarder Hans K. Nordstrand 1453 388
Gabrielsen Stig Bergens 2311 773
Gabrielsen Trond Bergens 2258 695
Gabrielsen Øyvind Trondheim 1385 308
Galuszka Kamil Hønefoss 1827 32
Gambäck Björn Trondheim 2117 55
Gandrud Vegar Koi Stavanger 2197 673
Garberg Tore 1911 1950 467
Garcia Megan Alyssa Vålerenga 1248 67
Garmark Vegard Follo 1254 371
Gatland Erling Bergens 1520 995
Gaudernack Henrik 1911 1306 355
Gausdal Stein Tore Sandnes 1502 620
Gausel Einar J. OSS 2481 2318
Gaustad Erlend H. Trondheim 1660 145
Gether-Rønning Emil Vålerenga 581 17
Getz Nicolai OSS 2379 1110
Ghaderi Arman K. Elefantene 1724 347
Gholami Anita (Tidl. OSS) 1226 171
Gholami Armin OSS 1855 370
Gilberg Einar B. Trondheim 1384 152
Gjeddevann Mikael Nord-Odal 521 23
Gjerdrum Olaf Våler 1476 224
Gjertsen Petter Kristiansand 1569 165
Gjone Aage Larvik 1389 381
Glasø Einar Elfinn Hamar 1033 10
Gleine Gustav A. Alta 1066 106
Godal Arne Indre Østfold 1642 191
González Francisco S. Strømmen 1990 193
Gonzalez Rafael T. Aalesunds 1885 93
Gram Henrik Lørenskog 1582 50
Grammeltvedt Erik B. (Tidl. OSS) 1317 87
Grande Roar Kongsberg 1619 260
Grandelius Nils Vålerenga 2448 44
Granum Roger Hønefoss 1431 1040
Grebstad Kjell Børre Stjernen 1991 331
Gregusson Magnus (Tidl. Bergens) 1486 20
Gregusson Martin Dragseth Tromsø 806 36
Greibrokk Ingrid Andrea Alta 1493 323
Greibrokk Jørund Alta 1047 34
Greibrokk Maria Alta 983 252
Grimstad Jon Gunnar Fredriksstad 1523 168
Grong Kjell Lillestrøm 1157 356
Groot Peter Fredriksstad 1413 226
Grotle Ramona Sotra 1235 84
Grotnes Nils Ragnar Stjernen 2142 1114
Grundekjøn Christian Tromsø 1950 370
Grunnsund Chris Willy Klyve 903 35
Grunnsund Kjetil Klyve 1079 15
Grønli Frank Sarpsborg 1281 327
Grønn Atle OSS 2391 1186
Grønn Embla Ekeland OSS 882 121
Grønn Eskil Ekeland OSS 1741 308
Grønn Vibeke Ekeland OSS 705 13
Grønnestad Anita Bergens 1945 883
Gudbrandsen Gustav Akademisk 2195 876
Guddahl Viggo OSS 1973 906
Gudmundsrud Ruben Ullr 899 31
Guerrero Ruben Kongsvinger 1001 68
Gulbrandsen Tor Nordstrand 1980 1246
Gullaksen Eirik Bergens 2339 1463
Gulliksen Leif Stjernen 1396 1432
Gulliksen Tomm Stjernen 1446 48
Gundersen Arvid Hønefoss 1407 509
Gundersen Frode (Tidl. Sandnes) 1250 203
Gundersen Helge Masfjorden 2144 750
Gundersen Henrik (Tidl. Porsgrunn) 968 23
Gundersen Vegard (Tidl. Kampen) 1264 97
Gunnarshaug Mathias Stavanger 735 56
Gunnesdal Lars Asker 2055 484
Gunnufsen Morten SMPOAÅ 1379 265
Gupta Sudhir Stavanger 1454 362
Guttulsrud Odd Martin 1911 2203 501
Guzenda Dawid Bodø 1042 31
Gyldenås Ole Jørn Nordstrand 1930 1255
Gåsøy Joakim Trondheim 1453 65

H

Haagaas Kristian Nordstrand 1197 179
Haanshuus Aslak Stjernen 1940 357
Haarr Jon Kristian (Tidl. Stavanger) 2209 540
Habberstad Odd OSS 1542 180
Haga Halvor Black Knights 1892 407
Hagberg Øivind Stovner 1125 309
Hageberg Olav K. Vålerenga 1236 38
Hagen Anders G. Moss 2227 727
Hagen Brede Elefantene 1940 687
Hagen Halvor Lørenskog 1045 198
Hagen Karl Ylias Kristiansand 758 16
Hagen Lars Erik 1911 1757 406
Hagen Oddbjørn Sotra 1504 295
Hagen Per Anders (Tidl. Trondheim) 1227 230
Hagen Thorolf Kristiansand 1289 197
Hagesæther Arne Bergens 2079 696
Hagesæther Ellen Akademisk 2190 1061
Hagesæther Halvard Bergens 2243 730
Hagland Olve Almås Vålerenga 549 23
Hajdu Josef Caissa 1392 55
Haldorsen Benjamin Bergens 1996 203
Hall Torstein Asker 1735 660
Halse Iver Kristiansund 1172 183
Halvorsen Benjamin Tromsø 1118 178
Halvorsen Lena Tromsø 718 16
Halvorsen Terje Asker 923 51
Hammari Jan Arnt Komsa 1547 562
Hammer Jon Ludvig OSS 2664 1367
Hammerstad Åsmund Asker 2276 627
Hammerø Per S. Aalesunds 1651 415
Hamra Morten Sandnes 1501 143
Hamre Einar Drammens 1798 911
Hamre Kenneth Sarpsborg 1878 486
Hanebuth Katja Fredriksstad 768 51
Hansen Benjamin L. (Tid. Aalesunds) 881 64
Hansen Dag J. (Tidl. Trondheim) 1196 18
Hansen Eirik Farstad Kristiansand 1265 52
Hansen Erle A. Marki Stavanger 1781 454
Hansen Henrik S. (Tidl. Tromsø) 626 33
Hansen Jonas M. (Tid. Lørenskog) 752 10
Hansen Karsten Hønefoss 1034 102
Hansen Kjetil Lund (Tidl. Moss) 1753 475
Hansen Knut Are Kristiansand 1264 477
Hansen Linda Marie Trondheim 1473 466
Hansen Ola Narvik 1399 716
Hansen Per Kr. Kampen 1762 22
Hansen Pål Andreas Stjørdal 2100 530
Hansen Robert (Tidl. Kristiansund) 1046 24
Hansen Roy Drange 1911 1438 59
Hansen Rune Caissa 1807 596
Hansen Stein Sjuls Kampen 833 80
Hansen Svein Larvik 1440 413
Hansen Svein E Vadsø 1846 16
Hansen Terje Nord-Odal 1174 17
Hansen Tom (Tidl. Halden) 1337 120
Hansen Tommy OSS 1623 365
Hansen Torbjørn R. 1911 2465 1390
Hansen Ulf R Tromsø 1125 75
Hansen Victor Direkte 2122 988
Hanssen Gunnar B. Tromsø 2200 1387
Hanssen John Christian Drammens 1345 303
Hanssen Johnny Trondheim 1690 205
Hanssen Jon Fr. Follo 1057 19
Hansson Jan Fredriksstad 1211 21
Harberg Sven E. Lillestrøm 1533 10
Hardersen Steinar Komsa 1480 478
Harestad Hans K. SOSS 2306 1072
Harestad Ove H. Randaberg 1629 498
Harestad Thor Geir Randaberg 2189 1028
Harkestad Inge OSS 1569 41
Harstad Christian OSS 1878 801
Hartvig Halvor H. Stjernen 1543 327
Hartvig Thomas Nittedal 1122 11
Hauan Tore Martin M. Trondheim 1359 334
Haubro Sigfred Asker 1910 21
Haug Johannes Nordstrand 2096 634
Haug Kjell M. Stjernen 1611 1003
Haugan Kristoffer Tønsberg 1238 849
Hauge Daniel Steen Strømmen 1545 139
Hauge Eirik Fana 1163 99
Hauge Erik Petter Nordnes 1723 443
Hauge Finn Gordon Kristiansand 1170 27
Hauge Hans Abraham Porsgrunn 1728 34
Hauge Lars Oskar OSS 2319 620
Hauge Tor Arne 1911 1945 725
Haugen Ole Petter Komsa 1214 19
Haugland Rasmus L. Modum 1674 302
Haugli Petter Moss 2275 1573
Haugsdal Arn Tore Masfjorden 1914 696
Haugsdal Sigve Masfjorden 1410 140
Haugsdal Vebjørn Masfjorden 1007 74
Haugsrud Håkon Lillehammer 1846 679
Haugsvær Lisbeth Masfjorden 1463 158
Haugvik Børge Trondheim 1474 133
Haukenes Alise (Tidl. Hamar) 1654 219
Haukenes Elias Hamar 819 161
Haukenes Jonas Hamar 947 173
Hauksson Helgi (Tidl. Stavanger) 1712 18
Haveland Bjørn Bærum 1811 890
Havik Victor Stavanger 2012 421
Hegelund Bernhard (Tidl. Byneset) 919 139
Hegelund Ole Byneset 933 200
Hegelund Ole Jakob Tromsø 1574 501
Heggelund Audun Asker 1417 71
Heggum Tore J. Ullr 1476 203
Hegvik Leif Trygve Sandnes 1819 264
Heien Aksel Follo 936 39
Heier Odin Nikolai OSS 1631 160
Heiret Askild Stavanger 1069 21
Helberg Harald OSS 1485 11
Helgesen Jack Andre Sarpsborg 1136 500
Helgøy Håkon Smeaheia Sandved 651 51
Hellem Gunnar OSS 1468 52
Hellne Mats (Tidl. Sørumsand) 574 10
Helmersen Geir Larvik 1807 813
Helstad Sjur Larvik 1338 11
Hem Even Elias Yuan 1911 1058 89
Hem Geir Kampen 1384 16
Hemmingby Jan Nordstrand 929 128
Henningsen Bjørn Longyearbyen 1169 29
Henrichsen Erland Porsgrunn 1817 137
Henriksen Geir I. Drammens 2071 1210
Henriksen Jan Tore 1911 1544 38
Henriksen Jan Tore Holmestrand 1242 61
Henriksen Jonas Lørenskog 884 62
Henriksen Morgan Hamar 1374 200
Henriksen Stein Rune Lørenskog 1118 31
Henriksen Tor Stjernen 1798 353
Henriksen Torbjørn Moss 1425 222
Henriksen Øyvind Kongsvinger 1315 37
Henøen Mats Peter Molde 1217 40
Hermansson Emil Alta 2439 39
Hersvik Daniel SK 96 2093 966
Hestad Bent Trondheim 1478 248
Hestvik Johan Alta 1240 127
Hestvik Petter Martin Nordstrand 1233 264
Hetland Kurt Ullr 1754 57
Hidle-Bahreini Marcus Stavanger 896 53
Hilbig Felix Sevland 867 15
Hillarp Tiger Kristiansund 2562 41
Hillestad Øystein Ullr 709 128
Hitland Adrian Bergens 1261 159
Hitland Benjamin Bergens 536 10
Hjelle Øyvind Bodø 1445 200
Hjelmås Lars Drammens 2255 1116
Hjertenes Øystein Førde 2044 648
Hjortås Olav Nord-Odal 1479 257
Hjulstad Roger Lillestrøm 1278 129
Hjørnevik Knut J. Sandnes 1820 612
Hobber Anders Moss 2302 979
Hoel Jørgen Bergens 1857 463
Hoel Marius Eidsvoll 1321 18
Hoel Ole Hamar 1737 285
Hoel Sondre-Andreas B. Lørenskog 1501 102
Hoem Audun Kristiansund 1562 221
Hoem Robin Kristiansund 1696 127
Hoem Sverre Kristiansund 838 32
Hoem Tor Wetle (Tidl. OSS) 1964 681
Hoen Ragnar Harald OSS 2100 852
Hoff Kjell Fredriksstad 1239 334
Hognes Markus Malvik Hell 615 14
Hojem Roger Kristiansund 1445 413
Hole Øystein Akademisk 2335 1350
Holen Line (Tidl. 1911) 1496 229
Holler Ole-Jakob Asker 1173 434
Holm Bjarne G. Follo 1447 21
Holm Kristian Stuvik Vålerenga 2331 386
Holmboe Morten Ullr 1615 18
Holmen Svein Erik Elverum 1058 206
Holt Olav Larvik 1242 118
Holter Vegar Moss 939 26
Holtermann Eiler Asker 1234 922
Hope Lars Brønnøysund 1060 263
Horda Carl Erik Caissa 2011 702
Horstad Egil Søråshøgda 931 13
Horstad Jakob Søråshøgda 657 19
Hoti Nimon Førde 1755 40
Houska Jovanka Bergens 2406 96
Hovden Hans Kirkegata 1601 793
Hovland Arne (Tidl. Follo) 1551 417
Husdal Anders (Tidl. Orkdal) 1700 247

Huse Arne Kjelsbøl Nordstrand 581 69
Huse Sigurd Kjelsbøl Nordstrand 1376 134
Hvidsten Eirik Trondheim 1329 35
Hvoslef Vetle H OSS 998 27
Hystad Torbjørn K. Søråshøgda 701 24
Høglund Claes Svartlamon 1091 45
Høie Johannes Moss 2093 748
Høisveen Tore Konnerud 1194 106
Hølleland Sigve Masfjorden 1754 335
Høva Frode Follo 1540 900

I

Imhof David Egersund 1408 325
Imhof Rudi Egersund 1010 209
Imsrud Benjamin (Tidl. Caissa) 1549 352
Imsrud Malin (Tidl. Caissa) 716 124
Ingebretsen Jens E Holmestrand 820 21
Ingebretsen Odd-Einar Holmestrand 1136 65
Ingebretsen Vidar (Tidl. Moss) 1809 19
Ingul Tormod SMPOAÅ 1815 706
Ingvaldsen Jonas A. Trondheimstud 1857 414
Irandoust Babak Sarpsborg 1508 119
Irandoust Shaya Sarpsborg 588 66
Iranmanesh Amir (Tidl. Tønsberg) 1091 29
Isachsen Harald Molde 1492 793
Israel Jonathan Lazaro Egersund 1222 35
Iversen Anders B. 1911 1465 108
Iversen Henrik Søråshøgda 598 14
Iversen Kjell Stjernen 1336 397

J

Jacobsen Andreas Blix Bodø 1258 21
Jacobsen Caroline Beer Stavanger 1433 369
Jacobsen Elise Sjøttem Tromsø 1666 323
Jacobsen Fredrik Beer Stavanger 1969 454
Jacobsen Fredrik Lytomt Stavanger 607 63
Jacobsen Hans-Henry Tromsø 1472 219
Jacobsen Jerlow Lytomt Stavanger 723 19
Jacobsen Leif Strømmen 1497 815
Jacobsen Maria Pitz Vålerenga 1717 363
Jacobsen Trond 1911 1423 438
Jacobsen Willy H. Tønsberg 989 70
Jahnsen Bjørn Konnerud 1048 56
Jakobsen Alf Gjøran Alta 1841 249
Jakobsen Gjøran Narvik 1351 187
Jakobsen Jarle Tromsø 1658 260
Jakobsen Øivind Alta 1346 233
Jakubec Pavol Akademisk 1091 60
Jansen Andreas (Tidl. Bergens) 1344 214
Jansson Helge Fredriksstad 1381 567
Jarve Edvin Stavanger 1381 49
Jauert Morten Moss 793 10
Jauert Truls Kløfsrud Moss 732 44
Jenkins Tom Ivar OSS 1709 108
Jensen Anders R Harstad 850 81
Jensen Anders S. Lillestrøm 1493 329
Jensen Arne-Roger Sarpsborg 19091697
Jensen Arvid Konnerud 1109 272
Jensen Lars Vognsen Sandnes 1289 19
Jensen Michael E. Nordstrand 1214 136
Jensen Paul Johan Narvik 1754 340
Jensen Stein Harstad 2030 992
Jensen Torben Winther OSS 1510 173
Jenssen Magnus Dahl Kristiansund 1089 166
Jenssen Ove S Moss 1716 434
Jenssen Stig Rune Kristiansund 904 55
Jenssveen Trym (Tidl. Stjernen) 1635 254
Jernberg Karl P. Tromsø 890 758
Jervan Morten Fredriksstad 1159 501
Jessen Simon Pind Tromsø 1970 161
Joensen John Tromsø 1913 177
Johanesen Kjell Martin Larvik 1280 172
Johannesen Kai Otto Sarpsborg 1198 58
Johannessen Leif E. OSS 25291613
Johannessen Simon T. Kragerø 506 41
Johansen Anders F. (Tidl. OSS) 1005 10
Johansen Arild Horten 1958 33
Johansen Arnstein Moss 1424 213
Johansen Arnt-Ole Kongsberg 1835 389
Johansen Bjørn Berg Fredriksstad 1225 748
Johansen Erik Kongsvinger 984 60
Johansen Frank O. Halden 1578 57
Johansen Geir Jan Egersund 878 167
Johansen Hans J. Kragerø 1250 23
Johansen Håkon Sander Kragerø 829 32
Johansen Kai-Roger NSSF 2037 785
Johansen Kjell H. Tønsberg 1405 947
Johansen Kyle (Tidl. Tiger) 552 18
Johansen Lars Nordstrand 1806 767
Johansen Odd B. Fredriksstad 1361 805
Johansen Ove Stovner 1248 166
Johansen Paul Moss 20711078
Johansen Paul Ivar Trondheim 845 348
Johansen Pål H. Akademisk 1665 151
Johansen Stian Fredriksstad 2100 777
Johansen Svein Stjørdal 1656 386
Johansen Svein-Harald Sortland 1111 18
Johansen Terje SOSS 2157 879
Johansen Thor Asker 17931054
Johansen Torbjørn Reidar 1911 1663 400
Johansen Torstein M. Kristiansand 1122 178
Johansen Vidar Caissa 1804 747
Johansen Vidar Tønsberg 1678 38
Johansen Øivind Sarpsborg 20781196
Johansson Søren Tønsberg 994 77
Johnsen Hugo (Tidl. Moss) 935 65
Johnsen John Kr. OSS 1580 494
Johnsen Kjell Komsa 1240 10
Johnsen Kjell Magne Vadsø 2041 588
Johnsen Kjell R. NSSF 1019 59
Johnsen Knut Lillehammer 1251 341
Johnsen Knut Atle Kongsberg 1469 367
Johnsen Martin G. Tromsø 1115 133
Johnsen Ole Jacob (Tidl. Nittedal) 1257 41
Johnsen Rune Bodø 1596 270
Johnsen Svein Harald Vadsø 17771231
Johnsen Sverre OSS 2121 964
Johnsen Sylvia OSS 18231077
Johnsen Øystein Tønsberg 1989 217
Jordan Eddy Asker 1542 709
Jordet Rune Nittedal 1450 139
Jotun Jan Hamar 1649 580
Julieboø Jonas H. (Tidl. Aalesunds) 622 48
Juliussen Rolv Halden 1157 154
Jæger Frode Bull Tromsø 2050 917
Jørgensen Asle Kampen 1387 32
Jørgensen Bengt A. (Tid. Aalesunds) 1450 119
Jørgensen Bjørn Emil Trondheim 1451 20
Jørgensen Jørn Helge Sortland 791 10
Jørgensen Line Jin Stavanger 1875 549
Jørgensen Per H. (Tidl. Tønsberg) 1394 23
Jørgensen Stig E. Komsa 1866 34
Jørgensen Terje Drammens 608 124
Jørgensen Ørjan Kongsvinger 1358 366

K

Kaasen Tor Fredrik Tromsø 1303 167
Kadribegovic Camil Lillehammer 1350 118
Kakar Abdulla S. (Tidl. Halden) 1585 15
Kallesøe Torben (Tidl. Sotra) 1361 160
Kallset Eirik V. Kristiansund 1573 254
Kallset Vegard Viken Kristiansund 1275 121
Kanstad Jan Magnus Hamar 1370 16
Karimi-Zand Nawid Klyve 533 11
Karlsen Andreas Egersund 807 46
Karlsen Johnny Eidsvoll 1263 13
Karlsen Kai-Tore Porsgrunn 1120 236
Karlsen Terje Nordnes 1962 587
Karlstrøm Henrik Svartlamon 1442 135
Kaveldiget Frode Elverum 1513 155
Kawany Alland A. Smeaheia Sandv. 634 25
Kawany Jinwar A. Smeaheia Sandv. 646 25
Keadana Amir Tromsø 1586 143
Kellman Jukka M. K. Stjernen 1184 31
Khachatourian Yerazik OSS 1885 175
Kielland-Lund Jon Follo 1609 63
Kilen Rudi Orkdal 1035 106
Kirkebø Bernt Strømmen 15241033
Kirkebø Carl Peter Vålerenga 2178 624
Kirkesola Gitle OSS 1307 432
Kittilsen Sigurd Akademisk 1549 225
Kizatbay Abyl Stavanger 817 46
Kizatbay Alseit Stavanger 1416 17
Kjeken Johs R. 1911 1805 156
Kjeldsen Pål Smeaheia Sandved 694 12
Kjelland Jan Fredriksstad 847 36
Kjellstrøm Roar Black Knights 1546 344
Kjernlie Ole Ivar Lillehammer 1262 86
Kjerpeseth Elias Trondheim 810 35
Kjæmperud Einar Caissa 1680 699
Kjøita Henning Jakhelln 1911 2043 495
Kjøita Leif 1911 1201 112
Kjøita Torgeir Jakhelln 1911 2038 484
Kjølberg Jens Hjorth 1911 2082 502
Kjølberg Lars 1911 2085 209
Klausen Torbjørn Bergens 1634 91
Klausen Truls Skauge Drammens 1572 174
Kleiven Stig Rune Lillehammer 1453 80
Kleven Svein Konnerud 959 222
Kling Anders Trondheim 2169 10
Kloster Ole Jonny Sevland 1626 298
Kluge Erlend R. Smeaheia Sandved 583 22
Kløfsrud August Kristiansen Moss 1066 141
Kmiecinski Roman Henryk Caissa 1155 14
Knudsen Bjørnar Halden 1275 155
Knudsen Kjell R. Nordstrand 889 411
Knudsen Ragnar Halden 1826 675
Knutsen Pål Egil Samisk 1288 340
Knutsen Sivert Lørenskog 1043 83
Knutsen Tom-Greger Samisk 1268 124
Kokkvoll Tommy Trondheim 1400 335
Kollerud Olav Konnerud 1370 187
Kolstad Arvid Indre Østfold 1328 623
Kolås Tore Trondheim 2188 769
Kongevold Hans Inge Moss 1938 823
Kongsnes Øystein (Tidl. Strømmen) 990 15
Kopland Even Koi (Tidl. Modum) 617 61
Korneliussen Erik NSSF 782 34
Korsaksel Morten 1911 1192 22
Kosberg Ivar Molde 1548 172
Kosberg Stian Molde 615 158
Koskela Niina SOSS 2207 40
Kostadinov Kaloyan Stjernen 1986 65
Koushan Shervin Elefantene 1526 104
Kovachev Daniel Jakobsen OSS 2275 808
Kran Ole-Christian Bakken OSS 670 14
Krane Jonas Kristiansund 543 39
Kringstad Svein Erik Sotra 1170 116
Kristensen Bjarne Narvik 1306 537
Kristensen Kjell Ole Narvik 20141102
Kristensen Trond Mosjøen 1408 131
Kristiansen Erik Moss 751 67
Kristiansen Erling OSS 2163 864
Kristiansen Espen Sarpsborg 1244 376
Kristiansen Finn Våler 1079 25
Kristiansen Jan Holmestrand 1329 63
Kristiansen Oddvar Stjernen 1293 231
Kristiansen Ole J. Hamar 1749 860
Kristiansen Reidar Hamar 10661415
Kristiansen Tor Drammens 1929 813
Kristiansen Tore Kristiansund 1592 255
Kristiansen Willy Trondheim 1893 263
Kristoffersen Henrik Alta 728 70
Kristoffersen Håkon Alta 607 70
Kristoffersen Kjell (Tidl. Sandnes) 863 144
Kroken John Olav Stjernen 1330 133
Kulikov Evgeny OSS 2153 45
Kumle Svein Erik Nordstrand 1302 217
Kunic Mehmedalija Kongsberg 1708 379
Kutrovac Milan Stjernen 1674 431
Kvalheim Simon Ulrik Vålerenga 642 53
Kvalsund Jon Emil Tønsberg 1467 130
Kvam Audun (Tidl. Moss) 1911 204
Kvam Birger Svartlamon 1403 89
Kvamme Ingrid Jørdre Bergens 657 64
Kvamme John A. SK 96 2022 788
Kvamme Ole F. SK 96 1876 76
Kvamme Roy Hønefoss 1994 648
Kvamme Thomas Jørdre Bergens 518 41
Kvandahl Frode Sortland 1000 33
Kveinys Aloyzas Moss 2527 101
Kveli Lars Nordstrand 1429 177
Kvendseth Cornelius Nordstrand 1615 261
Kvendseth Thyra Nordstrand 1087 108
Kverndal Leif Stjernen 17001816
Kvile Odd Martin Eidsvoll 1520 20
Kvilhaugsvik Jøran Sevland 901 53
Kvisla Johannes 1911 21181133
Kvisvik Brede Alex. Vålerenga 2241 811
Kyrkjebø Eirik Stavanger 1522 266
Kyrkjebø Erlend Stavanger 1984 461
Kyrkjebø Hanna B. Stavanger 1685 419
Kyrkjebø Marte B. Stavanger 1688 430
Köwerich Stefan Kongsberg 1520 194

L

Lahlum Hans O. Akademisk 21221137
Lahlum Ida 1911 1489 601
Laitamaa Tore Johan M. Vadsø 1139 98
Lambrechts Tore Sandnes 1597 285
Lange Arman Vålerenga 799 34
Lange Christine Julia Follo 510 18
Lange David Follo 1817 430
Lange Holger Follo 1634 253
Lange Magnus Øyvind Follo 649 13
Langeland Gunnleik Bergens 1178 70
Langeland Kåre Voss 1124 131
Langerød Kristian Konnerud 1278 206
Langmyhr Tore Trondheim 1859 429
Langmyr Asbjørn Elverum 1422 385
Langseth Christoffer Harstad 914 79
Langseth Vestein L. Kristiansand 1120 27
Langvik Ulrikke Trondheim 915 107
Larsen Andreas Narvik 1786 549
Larsen Arild Lillehammer 1710 710
Larsen Bjørn Fredriksstad 1509 149
Larsen Bror Johannes Stavanger 1444 271
Larsen David Fredriksstad 1474 104
Larsen Gerry Fredriksstad 1168 433
Larsen Harald Modum 651 12
Larsen Helge Komsa 983 254
Larsen Jo Ingebrigt Nordstrand 1323 10
Larsen Joakim Follo 1922 373
Larsen Leif Sigurd Asker 1242 126
Larsen Martin Halsvik Sortland 1909 367
Larsen Odd Ingolf Asker 1179 16
Larsen Per Magnus Porsgrunn 1018 489
Larsen Stig Børje Bergens 17721046
Larsen Thomas G. Larvik 1535 663
Larsen Tor Ketil Stavanger 1879 353
Larsen Tor Kristian Nordnes 1940 599
Larssen Roald Harstad 1281 147
Lauritsen Tor Halden 1208 440
Lauritzen Einar Kristiansand 1834 935
Laurvik Osmund Sandnes Vålerenga 653 34
Lauvanger Jacob Vålerenga 510 20
Laverton Christian Trondheim 2054 528
Lea Per Follo 16621092
Leer-Salvesen Bjarte SOSS 23481235
Leer-Salvesen Tarjei Kristiansand 1454 36
Leidland Jan Petter Egersund 1390 833
Leirvåg Simen Bergens 1102 11
Leistad Jan Helge Molde 1269 24
Leite Steinar Modum 1629 564
Leknes Lars Seval Akademisk 1233 224
Lensebakken Jonar Nord-Odal 1307 506
Lensebakken Stian Nord-Odal 1493 236
Leraand Aleksander Kristiansand 951 50
Lerstad Bjørn Drammens 1817 877
Levang Pål K. Black Knights 1820 526
Liabøtrø Ola Akademisk 1698 113
Liabøtrø Pål-Ole Stjernen 1979 82
Lie Bjørn Tønsberg 1016 10
Lie Espen Asker 2422 941
Lie Gunnar Porsgrunn 1605 199
Lie Kjetil A. Asker 24741270
Lie Lasse Tønsberg 1497 10
Lie Terje Bergens 1351 952
Lien Harald Bodø 1303 78
Lien Johan Hønefoss 955 318
Lien Kjell Håkon Hønefoss 2062 493
Lien Mikkel OSS 1550 24
Lien Runar Torpe Porsgrunn 1062 13
Lien Tobias Fredriksstad 703 151
Lilland Tom Stjernen 1479 293
Lilleeide Aleksander Kristiansand 629 25
Lilleløkken Kjell A. Stjørdal 2016 438
Lilleng Gunnar Strømmen 1299 898
Lillesand Svein A. Direkte 1195 22
Lilleseth Eivind Asker 1585 547
Lillevold Frode Strømmen 21541182
Lind Magne Lillehammer 1397 29
Lindblom Roar Asker 1779 271
Lindbøl Aleksander 1911 983 59
Lindfors Bjørn Asker 1145 99
Lindland Asbjørn Voss 1561 395
Lindsjørn Trygve Stjernen 1463 903
Lindsjørn Yngve Stjernen 1436 288
Lindstrøm Ulf Georg (Tidl. Halden) 794 52
Lindsøe Fredrik Aunan Elefantene 2035 447
Lislegaard Bjørn Hønefoss 1207 61
Liu Bibek Lørenskog 1600 316
Liu Bishal Lørenskog 729 74
Liu Jing Shan Lørenskog 1123 125
Lium Lars Orkdal 1293 314
Livendahl Kristian Fredriksstad 1883 207
Livendahl Rolf Fredriksstad 1398 106
Livendahl Rune Sarpsborg 1055 96
Ljones Anders Stavanger 1466 11
Ljones Gaute Stavanger 1397 243
Lode Steinar Kongsvinger 1379 173
Longva Gunnar Modum 799 79
Lopez Martin Strømmen 1081 83
Lorem Einar Tromsø 615 84
Lorem Geir F. Tromsø 1530 160
Lorem Helene Tromsø 1095 199
Lorentsen Geir-Magne Tromsø 1616 68
Lorentzen Jan Ove Porsgrunn 1286 245
Ludvigsen Frode Drammens 1993 944
Ludvigsen Jan Fredriksstad 16031393
Lund Arne-Birger Nordstrand 1895 549
Lund Eyvind Black Knights 1810 12
Lund Gunnar Tromsø 798 59
Lund Johnny Nordstrand 1421 499
Lund Karl Henrik Kongsberg 1661 500
Lund Terje Stjørdal 1909 702
Lund Theodor Jørgen Lillehammer 1140 61
Lundberg Alf W. Trondheim 1670 28

Lunde Sigmund Sarpsborg 1696 1564
Lundeby Øyvind Andersen Hell 2104 799
Luostarinen Asmo Alta 1216 397
Lurdalen Svein Erik Kongsberg 1723 650
Lyche Even 1911 772 63
Lystad Maximilian L. Vålerenga 681 35
Løberg Jo Kristian OSS 2052 454
Løbersli Henrik Øie Kristiansund 1820 248
Løken Espen Nordstrand 1671 183
Løken Per Fredriksstad 855 442
Løndalen Sindre Sevland 993 88
Løtveit Sjur Vullum Trondheimstud 1258 19
Løvaas Roger Konnerud 1251 324
Løvaas Tore Høe Trondheim 1414 660
Løvberget Erik Asker 1327 377
Løveid Erik OSS 1279 33
Løvik Lasse Østebø Stavanger 2309 735

M

Machlik Edit Tromsø 1832 421
Machlik Endre Tromsø 1741 404
Machlik Jon Tromsø 1880 454
Machlik Monika Tromsø 1927 441
Madland Kristoffer Trondheim 2051 399
Madsen Egil Sarpsborg 987 33
Madsen Morten L. Sotra 1735 196
Madsen Richard Holmestrand 1101 101
Madsen Øystein 1911 864 52
Malin Odd Gunnar Vadsø 1564 464
Manne Per Erik SK 96 2059 346
Mannerud Arne Eidsvoll 1564 736
Mannerud Jan Eidsvoll 1428 18
Mansoor Afras Søråshøgda 1022 15
Markotic Zeljko Voss 1142 80
Marthinussen Trond E. Bergens 1549 21
Marti Ulrich Larvik 1085 92
Martinez Ricardo Stavanger 1668 126
Martinsen Harald Alta 1261 220
Martinsen Ivar NSSF 1154 58
Martinsen Stig K. Bergens 2046 1040
Martinsen Vegard Nordstrand 1015 19
Marvin Asle Hønefoss 1432 336
Marøy Lars Bjarne Sotra 1672 16
Mather Robert (Tidl. Drammens) 1263 110
Mathisen Runar Nordstrand 1844 141
Mathisen Thomas Lund OSS 1035 31
Mathisen Viktor W. Nittedal 1558 82
Matko Miroslav Hønefoss 1116 41
Matthews Ben Lillestrøm 1747 73
Mattsson Håkan OSS 1851 23
Melby Jarle Drammens 957 93
Melbye Tor Vegard Ullr 1480 114
Melhus Henning Stavanger 1228 56
Melkeraaen Terje Randaberg 1959 478
Melkevik Johannes Sevland 1890 668
Mella Aage Strømmen 1711 1422
Mellem Nikolas Axel Våler 2111 715
Mennink Marcel Molde 1375 21
Merkesvik Amalie Isabel Bergens 960 229
Merkesvik Frode Bergens 1273 137
Merkesvik Sondre Bergens 2010 404
Merzliakov Vladimir Alta 801 85
Meyer Ole Hauke Heinz Tromsø 1870 33
Midtgård Andre Fredriksstad 1060 238
Miezis Normunds Moss 2472 196
Mihajlov Sebastian OSS 2205 537
Mihajlov Svetoslav OSS 2125 358
Mikalsen Erlend Alta 2166 537
Mikalsen Harald Alta 1678 267
Mikalsen Ken Ole Horten 1704 35
Mikalsen Odd Erling Alta 1782 694
Mikalsen Øyvind G. Kristiansund 1094 85
Miland Robert Nordstrand 1033 516
Milvang Otto Nordstrand 1610 345
Mjøs Knut Sotra 1156 302
Moberg Jan Rune Follo 1506 1284
Moe Jonas Trondheim 1002 28
Moe Morten Trondheim 1109 90
Moe Pål OSS 1560 299
Moen Andreas G. R. OSS 2333 1410
Moen Knut H. SOSS 1360 13
Moen Leif Magne Hamar 1292 154
Moen Ole Christian OSS 2226 1285
Moe-Nilssen Nils Erik SK 96 2064 505
Moholt Jan T. Larvik 1800 460
Moholt Knut Erik Follo 1226 18
Moltu Eirik Sarpsborg 1426 529
Monge Ragnvald Sandnes 1175 1045
Monsen Magnus Sandnes 1695 336
Monsøy Arild Edin Trondheim 1778 1217
Moradi Kimia Kristiansand 1857 28
Mordt Camillo Fredriksstad 1443 449
Moripen Markus 1911 1898 292
Morisbak Tormod Eidsvoll 1064 14
Mork Kjell Arne SK 96 2260 886
Mosbye Karl Halden 1761 472
Mosca Ferdinand Salino Egersund 1467 11
Moseid Tor Inge Tønsberg 1297 519
Moseng Geir Nordstrand 1947 598
Mossestad Frode Førde 1807 328
Mossin Ivar Alexander 1911 1524 195
Mottang Harald Stjernen 1426 1012
Muhsen Abdulla M. Bergens 2085 75
Mundal Arnold Vålerenga 1751 106
Munk Christopher Stavanger 731 51
Munk Julian Stavanger 821 35
Music Serif Stjernen 1460 101
Myhre Mads Wollan Kristiansund 1178 167
Myhren Magne A. (Tidl. Akademisk) 1289 25
Myhrvold Jo Hønefoss 1787 42
Myhrvold Rune Hønefoss 2246 970
Müller Lukas Lørenskog 1173 14
Müller Ralf Reiner (Tidl. Trondheim) 1810 63
Myraunet Anne Margrete Frosta 733 61
Myraunet Bernt Magnus Frosta 712 50
Myraunet Edel J. Frosta 965 109
Myraunet Per Arne Frosta 1199 150
Myraunet Per Aslak Frosta 1137 79
Myrene Jon Kåre Elverum 1858 756
Myrstad Odd M. T. Black Knights 2032 521
Mysen Vebjørn Stavanger 575 23
Mæland Jonas Smeaheia Sandved 723 28
Møen Olav Baade Hønefoss 951 117
Mørkedal Øyvind Bergens 1415 153

N

Naalsund Roar (Tidl. Aalesunds) 1837 773
Nakken Roar E. Aalesunds 1828 795
Namtvedt Tone OSS 1542 230
Natvig Håkon Tonulltre Sortland 1347 227
Natvig Sindre Holten Sortland 1494 20
Nedreaas Iacob Vålerenga 751 54
Nergård Amund Samisk 1154 75
Nesheim Geir 1911 1593 113
Nesheim Mathias OSS 1264 16
Nesje Arne Martin Bodø 1193 15
Ness Jarle Nordstrand 1620 163
Nesse David Smeaheia Sandved 698 80
Nesse Oddvar Smeaheia Sandved 710 14
Nestande Per Førde 1832 257
Neubauer Åsmund Lillehammer 1549 79
Neumann Bernd (Tidl. Trondheim) 1277 31
Nicholls Andrew Tønsberg 1111 43
Nielsen Andre Alta 1566 243
Nielsen Paul T. Alta 753 20
Nikolaisen Jan (Tidl. Våler) 1131 24
Nikolaisen Åge Hønefoss 1383 407
Nilsen Geir Ove Sevland 798 14
Nilsen Helmer Konnerud 1156 533
Nilsen Joachim B. Bergens 2314 667
Nilsen Kai Fredriksstad 1565 625
Nilsen Leif Inge Bodø 1220 80
Nilsen Martin Stavanger 1840 232
Nilsen Nils Henrik Samisk 1412 429
Nilsen Per Hartvig Fredriksstad 1579 639
Nilsen Roy Tore Fredriksstad 1603 571
Nilsen Thomas Hamar 1525 303
Nilsen Tobias Lang Moss 1211 117
Nilsen Trond E. Nordstrand 1712 952
Nilson Bjørn Lund Caissa 1493 875
Nilssen Ståle Lillestrøm 1480 331
Ninov Nikolai Trondheim 2430 32
Nissen Ulrik Follo 1159 24
Nomat Emil-Lion Aalesunds 1606 183
Noos Ramen Moss 1446 97
Norbakken Eirik (Tidl. Tromsø) 1055 171
Nord Dag E. B. Nittedal 1122 88
Nordahl Helge Black Knights 2320 1109
Nordberg Anders Sunde Strømmen 650 11
Nordby Bernt Sarpsborg 2081 263
Nordbye Per H. 1911 957 58
Nordheim Odd Moss 1361 964
Nordli Anders S. Elefantene 1549 217
Nordmark Oddvar Sandnes 1223 261
Nordnes Tor Gunnar Sotra 1543 137
Nordquelle Daniel Nordstrand 1635 123
Nordquelle Pål Nordstrand 1281 48
Nordstrøm Håkon N Fana 1793 344
Nordtvedt Ken T. Namsos 1607 263
Norum Per Ivar NSSF 1554 201
Nurmi Timo Kampen 1875 79
Nybakken Kim Lillehammer 1028 14
Nyberg Daniel N. Kongsvinger 1669 255
Nyborg Simen (Tid. Aurskog-Hø.) 1013 84
Nybø Erling (Tidl. Aalesunds) 1078 73
Nydal Roar Asker 1411 33
Nygaard Eddy Strømmen 1772 846
Nygaard Kjell Caissa 551 97
Nygaard Timmie Klyve 1819 762
Nyhamar Kristen Nordstrand 1327 75
Nyland Ingeborg Marie Lillehammer 1059 112
Nyland Thomas Bergens 1977 649
Nylund Kjetil Tromsø 1204 284
Nytrø Bjørn Vålerenga 1131 55
Nærheim Mats Smeaheia Sandved 949 176
Næss Jan Olav Svartlamon 1164 145
Næss Maria Vålerenga 1177 151
Næss Mikael 1911 1292 90
Næss Sara Vålerenga 1476 178
Næss Terje Konnerud 1302 267
Næssvold Kjell Orkdal 1814 401
Nørve Sjur Stjernen 1910 660
Nøsteby Bjørn T. Lillehammer 911 73

O

Odde Eilif Kristiansund 1976 890
Oddenes Adrian H. Fredriksstad 725 105
Ofstad Per OSS 2108 997
Ofstad Sigurd OSS 1964 251
Oftedal Stein Sandnes 1308 20
Ohnstad Per Sotra 1488 38
Olaisen Jan Magnus Konnerud 1537 34
Olaussen Atle Gj. Akademisk 1344 374
Olsen Alf Marius Foss Akademisk 1462 162
Olsen Alvin Bodø 1345 279
Olsen Anders Kristiansund 2007 767
Olsen Andrei Akademisk 1646 302
Olsen Arvid Fredriksstad 1252 324
Olsen Chris Even Follo 763 18
Olsen Emil Andre Kristiansund 1192 140
Olsen Geir Meum Moss 1656 83
Olsen Jens Petter OSS 1176 266
Olsen Jon Håkon Aa. Kragerø 659 39
Olsen Karsten Bodø 1168 392
Olsen Knut Lillestrøm 1224 708
Olsen Robin Moss 1948 249
Olsen Rolf A. Samisk 1273 68
Olsen Thorstein Aalesunds 1452 41
Olsen Tor Harald Aa. Kragerø 556 31
Olsen Trygve Follo 1246 1024
Olsen Ulrik OSS 1670 369
Olsen Widar Harstad 924 53
Olsen William Sandberg Moss 1112 218
Olsen Willy L. OSS 1545 486
Olsen Øystein Leif Fredriksstad 1842 49
Olstad Vebjørn (Tidl. Hamar) 725 35
Omland Harald Asker 1265 993
Omtvedt Aleksander 1911 1726 378
Omtvedt Per Stjernen 1898 1566
Ondo Shaun OSS 1597 147
Onstad Lars Moss 1819 836
Opdahl Andreas Bergens 1769 30
Opdahl Jens Chr. Lothe SOSS 1657 151
Opdahl Jens Christian L. Bergens 945 72
Opedal Jan Petter (Tidl. Trondheim) 1417 147
Ormåsen Hogne Hamar 1164 28
Ormåsen Odd Steinar Hamar 1715 304
Orseth Dag Masfjorden 2262 510
Ottøy Geir Stavanger 1111 18
Ovesen Karsten Sevland 1595 966

P

Paekar Mahmood Lørenskog 693 42
Parr Erik Nittedal 2053 464
Parr Hugo Nittedal 1607 193
Paulsen Stig-Atle Modum 1432 437
Paulsen Viktor Alta 1781 719
Paulshus Anders Akademisk 1372 232
Pedersen Audun Tromsø 1819 387
Pedersen Birger Alta 1193 559
Pedersen Erik Lind Moss 1099 872
Pedersen Helge F. Direkte 790 10
Pedersen Johnny Karl Tromsø 1300 514
Pedersen Lars Erik Strømmen 1976 629
Pedersen Odd Ullr 1636 571
Pedersen Ole Petter Kampen 1522 90
Pedersen Ståle Stavanger 770 11
Pedersen Øyvind Tromsø 1907 1452
Peralta Rommel Legaspi Egersund 1109 11
Persen Ole Morten Modum 1608 425
Persson Mats OSS 2226 115
Petersen Rune J. Follo 872 35
Pettersen Erik Kr. Zahl Fredriksstad 1359 200
Pettersen Erling Drammens 1368 274
Pettersen Fredrik Ø. (Tid. Fredriksst.) 745 44
Pettersen Joar Gullestad Stavanger 2008 566
Pettersen Johan Harstad 866 54
Pettersen Jøran Sten Porsgrunn 1604 150
Pettersen Kjell F. Asker 1674 127
Pettersen Magnor Narvik 1403 228
Pettersen Thor Fabian Tromsø 823 14
Petterson Gustav-Erik Tønsberg 828 139
Petterson Tor Porsgrunn 1117 660
Pham Toan Thanh Akademisk 2039 383
Piepiorka Malgorzata J. Drammens 1114 15
Piiksi Sondre Moss 1216 118
Pilø Lars Hamar 1941 199
Pishmishev Stilian Sevland 522 15
Plischewski Henning Porsgrunn 931 183
Pogliano Francesco (Tidl. Tromsø) 1073 29
Ponce Trond Magne Sandnes 1069 85
Poppe Christian Koyoma 1911 1278 228
Posaasen Steinar Eidsvoll 1558 34
Prasolov Anton (Tidl. Trondheim) 1440 43
Prestby Willy Lillestrøm 1181 281
Prohl Frank Tromsø 1212 92
Prytz Otto NSSF 865 339
Prytz Tormod NSSF 1297 269
Pylvinen Aki Komsa 938 202

Q

Qvortrup Jon Direkte 2168 482

R

Rafnung Skjalg Narvik 1636 750
Rakkestad Ole Espen SOSS 1017 33
Rakvåg Philip (Tidl. Kristiansund) 804 15
Rambjør Jon Oddvar Kristiansund 874 77
Rambø Jan-Bjarne Bærum 1646 57
Ramstad Håvard Aalesunds 1884 90
Ramsøy Sveinung Lillestrøm 1417 488
Ranaldi Lucas 1911 1565 133
Rangøy Helge A. Halden 1775 1403
Rangøy Tormod Sarpsborg 1597 1075
Rasdal Yngve Masfjorden 1569 119
Rasmussen Geirr Alén Sortland 881 23
Rasmussen Jonas H. Bergens 1614 373
Rasmussen Rolf Kongsberg 1462 143
Reigstad Erlend Hamar 975 46
Reinholdtsen Anton Kongsberg 1567 338
Reinås Åge (Tidl. Stjørdal) 1256 32
Reite Emil (Tidl. Aalesunds) 888 69
Remman Frank Tromsø 1803 966
Remman Stein Børre Tromsø 1046 354
Reppen Ellisiv OSS 2021 711
Reppen Sigmund Kongsvinger 2029 492
Reppen Tore Kongsvinger 1441 771
Riaz Tahir Stavanger 1324 24
Ridal Odd G. Direkte 1078 114
Riisem Øyvind Nordnes 2036 158
Riiser Samuel OSS 1596 319
Ringstad Kjell Caissa 1060 53
Risa Geir Frode Egersund 1127 147
Rishovd Svein Moss 2002 143
Rist Karl-Johan Alta 1316 1037
Ristesund Odd Kampen 1427 1783
Risting Eivind Olav 1911 1653 239
Roald Sjur Nordstrand 1266 518
Robertsen Bjørn Moss 1065 81
Robertsen Per Nicolai Caissa 1158 46
Robertsen Thomas SK 96 2227 508
Roen Silje M. (Tidl. Aurskog-Høland) 568 44
Roen Vegard A. (Tidl. Aurskog-Hø.) 903 129
Rognes Sven Erik 1911 1603 16
Roholdt Njaal Drammens 1430 385
Rokne Astrid Caissa 911 12
Roksvold Jan Tromsø 1703 117
Roksvold Thore 1911 1162 71
Rollag Arve Porsgrunn 1112 17
Romero Jose Carlos Kristiansund 514 35
Romsdal Geir Komsa 1422 222
Romsdal Jørn (Tidl. Alta) 1395 190
Romsdal Trond Tromsø 2125 1437
Romslo Christian OSS 1620 12
Rosland Lars-Erik Fredriksstad 1209 109
Rosnes Sven Olav 1911 1102 87
Rosseland Jon Birger Fredriksstad 1175 168
Roverud Thor Caissa 1738 332
Rozhko Ivan Stavanger 598 12
Rueda-Kjeldsen Juan C. Drammens 1845 109
Runde Hans Arild Akademisk 1922 462
Runde Per Steinar Volda Ørsta 1438 66
Rundgren Anders OSS 1803 394
Ruud Svein E. Stjernen 1557 556
Ruud Tobias Frisvold Hamar 1142 81
Ruud Ulrik Trondheim 558 17
Rygg Alf Magne Nordstrand 1630 45
Rygg Snorre Nord-Odal 1791 252

Rygg Trym Nord-Odal 722 23
Ræder Anton OSS 1019 46
Ræder Jon OSS 634 33
Rødsmoen Maud OSS 1789 456
Rødvik Trym Daniel Hamar 1861 512
Røed Tom Lørenskog 1288 11
Røhne Jørgen Løten 1150 12
Røilid S. Kristian Mosjøen 1410 105
Røine Morten Hønefoss 1537 741
Rølvåg Birk Anders Narvik 1934 419
Rølvåg Mikael Narvik 2122 1284
Røneid Heidi Stjernen 1491 282
Rønning Leif Strømmen 1190 389
Røren Martin Modum 852 70
Rørvik Jon Tempo 2140 712
Røset John Namsos 1349 302
Røsok Leiv Direkte 1169 35
Røst Bjørn SOSS 1770 290
Røstad Rolf Asker 1706 722
Røtvold Trygve Kirkenes 1385 447
Røyset Jon Kr. Tromsø 2124 705
Røyset Pål Tromsø 2170 1569

S

Sagafos Magne Vålerenga 2349 593
Sahl Bjarke Asker 2350 389
Sahl Sheila Barth Black Knights 2147 1113
Sajjadi Kimiya OSS 1307 135
Salimdzanov Sergej Nittedal 1708 28
Salomon Johan Nordstrand 2357 649
Salomonsen Rune (Tidl. Nordnes) 1660 326
Saltnes Trond Harald Kristiansund 1693 150
Saltvedt Martin Stavanger 1588 137
Salvesen Alexander (Tidl. Kragerø) 1039 10
Salvesen Bjørn Røros 1461 586
Salvesen Øyvind SMPOAÅ 1971 26
Sama Gunnar Drammens 1464 53
Samset Jon Follo 1144 520
Samskott Arne Orkdal 1068 78
Samuelsen Terje C. Halden 1273 231
Sand Morten Nordstrand 1149 54
Sandal Eirik SK 96 1995 118
Sandbæk Marius Borgen Strømmen 1051 20
Sande Oddmund Stavanger 1881 1027
Sandell John NSSF 799 155
Sandmark Tore Trondheim 1640 630
Sandnes Jan Oddvar Stjernen 1487 37
Sandum Håvard Hønefoss 1335 78
Sandum Kjell T Kristiansund 1950 656
Sandvik Leif Inge Nordstrand 1097 28
Sannes Helge Trondheim 1485 378
Sannæs Audun H. (Tidl. Porsgrunn) 580 39
Saupstad Halle Harstad 943 63
Savio Niklas (Tidl. Caissa) 1122 249
Sawa Sven Kongsvinger 1726 233
Schaeffer Janos (Tidl. Sotra) 1349 72
Schanzenbecher Patrick Kr.sund 1308 320
Scheibe Ulrich Tønsberg 1469 16
Schjelderup Nils J. Harstad 1615 571
Schmidt Jonny Tromsø 1742 343
Schmidt Joshua Paul Ullr 1379 286
Schou Bjørn A. Kristiansand 1047 147
Schølseth Tor K. Lillehammer 2007 74
Sebastian Johnny Porsgrunn 1388 173
Seglem Kjetil (Tidl. Sevland) 581 47
Seglem Ole Andre Sevland 712 51
Seim Fredrik Follo 1600 138
Selbekk Vebjørn Moss 1854 291
Sellevaag Amanda Høst Vålerenga 626 42
Selmer Thorgrim J. Konnerud 1332 181
Selnes Odd Ketil Harstad 1506 403
Sem-Johansen Åsmund Stovner 1571 180
Sevland Kurt Normann Sevland 1361 150
Sevland Rune K. Sevland 1583 26
Shabalin Vladimir Sortland 1365 160
Shabrokh Favad (Tidl. Strømmen) 1125 30
Shanker Kan Bergens 1359 18
Sharify Azzad Komsa 1790 17
Shchipanov Kirill Stavanger 510 10
Shetelig Erik 1911 1229 24
Sidselrud Steinar Strømmen 2009 773
Simensen Vegard Kristiansund 1720 308
Simenstad Karl Edvin Kirkenes 1219 16
Simonsen David Alta 616 57
Simonsen Martin (Tidl. Bergens) 1291 55
Simonsen Steinar Follo 1333 1205
Singstad Bård Inge Svartlamon 1144 16
Sire Edvard Fredriksstad 523 12
Sit Axel Nordstrand 1037 60
Sit Louis SOSS 1210 200
Sivaranjan Aschmirthan Nordstrand 1433 266
Sivaranjan Pradheeban Nordstrand 960 127
Sivertsen Tom Andre Bergens 1462 45
Sjøberg Isak Nordstrand 1095 52
Sjøberg Svein (Tidl. Halden) 1138 45
Sjøl Henrik Akademisk 1817 1411
Skage Øystein Aagedal Bergens 1894 459
Skagseth Håvard M. Tromsø 1849 369
Skar Øystein OSS 1700 275
Skarsbø Einar Sotra 1063 52
Skaslien Ingrid Vålerenga 1012 157
Skaslien Maria Vålerenga 1064 111
Skaslien Tor Vålerenga 1259 53
Skatvedt Odd Vidar Konnerud 1160 63
Skaug Thorbjørn Fredriksstad 1207 1025
Ski Alexander K. OSS 750 25
Ski Jonathan K. OSS 800 25
Ski Ole Johan Asker 1875 63
Skjelstad Erling SMPOAÅ 1666 773
Skjerve Petter Elverum 1254 41
Skjerve Vemund Elverum 921 38
Skjold Reidar Tempo 1429 110
Skjæveland Olav Strand 1172 326
Skjølingstad Sverre Stavanger 1124 134
Skjølås Erling Dyrhaug Stavanger 1537 150
Skodvin Eilif Bergens 2342 72
Skog Jan Erik Aalesunds 1225 71
Skog Martin Istad (Tidl. Aalesunds) 1155 94
Skogen Torben Harstad 656 37
Skogheim Ole Morten Lillehammer 1840 551
Skogli Pål Konnerud 1716 496
Skogstad Ole Hartvik Trondheim 1335 49
Skomedal Rune Kristiansand 1027 73
Skorge Geir Arne Kristiansand 1191 187
Skotheim Andreas Tønsberg 1142 69
Skotheim Håvard Tønsberg 1117 43
Skramstad Per-Erik Nordstrand 1384 24
Skrede Snorre Sandnes 1636 225
Skrondal Inge Sandstad Akademisk 2261 823
Skytte Torill OSS 1985 623
Skøien Håvard Bergens 2006 415
Skårås Erik Elverum 1366 266
Slettebø Anders Egersund 1198 217
Slettehaug Roar Fribonden 1609 108
Sletten Dan Vegar (Tidl. Akademisk) 1333 18
Slettmoen Markus Hamar 880 81
Sliper Marius Drammens 1119 110
Smeby Ole Kongsvinger 1898 811
Smedtorp Klaus Kongsvinger 953 662
Smith Axel Kristiansund 2472 127
Snellingen Jørn Black Knights 1912 883
Sneltvedt Tommy Kongsberg 1427 117
Snerthammer Dag F. P. Sandnes 1311 226
Snerthammer Daniel Sandnes 1737 310
Snähre Stig Allan Egersund 1302 478
Sokac Velimir (Tidl. Elverum) 1105 51
Solbakken Jan Børge Hamar 1568 551
Solbakken Per Hamar 1053 25
Solberg Joachim Sarpsborg 2229 1018
Solberg Svenn Caissa 1225 255
Solberg Tor-Egil Moss 1590 664
Solberg Werner Nordstrand 1427 710
Solbu Lasse Tveter Trondheim 1836 427
Solem Svein Otto Byneset 1559 40
Solem Thomas (Tidl. Nordstrand) 1018 50
Solem Trond Nordstrand 2137 872
Solheim Per Otto Førde 1620 19
Solli Espen Moss 1580 196
Solli Jarle Bergens 1322 341
Solli Oddvar Voss 1629 641
Sollid Stein OSS 2026 1047
Sollum Espen Stjernen 1711 205
Solum Elisabeth Aa. Strømmen 702 114
Solum Odd Aa. Strømmen 759 139
Solum Oddvar Strømmen 537 31
Solum Odin Aa. Strømmen 823 144
Sommer Jørgen Michael Samisk 1756 17
Sommernes Geir Ove M. Molde 1147 21
Sotov Viatseslav Kristiansand 1416 115
Sousa Ludy Helsio P. Vålerenga 2151 165
Spilde David Salguero (Tidl. Tiger) 588 16
Spillum Jahn Moss 1544 1678
Spreemann Tarek Lørenskog 1870 208
Springinsfeld German O. Halden 1537 110
Stabbetorp Hans Fredriksstad 1383 865
Stabbetorp Jon Anders Fredriksstad 1361 72
Stabbetorp Ole M. Sarpsborg 1490 14
Stai Sondre Hamar 1203 69
Stake-Larsen Gunnar OSS 1888 462
Stampe Roger Caissa 1792 530
Standal Bård Tønsberg 1627 1215
Stangeland Erlend Sandnes 1734 49
Stangeland Karle Sandnes 1929 595
Stanger Jan Einar Holmestrand 982 61
Stanghelle Anders Nord-Odal 1358 383
Steedman James Randaberg 2064 540
Steigum Endre S. Sotra 1804 21
Steigum Erling OSS 1805 59
Steinkellner Rudolf Kirkegata 1483 809
Steinnes Simon Tromsø 1208 43
Steinskog Asbjørn O. Sandnes 1831 316
Steinskog Tom Sandnes 1307 247
Stene Martin M. Kristiansund 807 19
Stenersen Gudmund Stjernen 2146 1023
Stensen Lars A. Direkte 1343 62
Stensen Vegard (Tidl. Tromsø) 1377 130
Stenseth Morten Strømmen 1122 10
Stensgård Pål Sarpsborg 1548 31
Stensholt Sigvat Sevland 1607 210
Stensland Martin Follo 1170 469
Stensrud Christoffer (Tidl. Caissa) 699 35
Stenvaag Per-Chr. Aalesunds 1547 701
Stephansen Adrian 1911 998 49
Stephansen Lene 1911 728 48
Stephensen Ketil Holmestrand 769 68
Stette Harald Peter Fredriksstad 1014 248
Stigar Petter SK 96 2207 211
Stojanovic Mihajlo (Tidl. Trondheim) 2433 43
Stokhaug Jon A. Stjørdal 1696 940
Stokke Jan Drammens 1730 871
Stokke Kjetil Bergens 2349 1072
Stolsmo Amandus Kristiansund 621 45
Storeide Erling Aalesunds 1665 571
Storeide Helge Aalesunds 1570 569
Storesund Henrik OSS 1877 103
Storlien Hans Vålerenga 980 18
Stormer Egil Bergens 667 44
Strand Andreas Modum 1683 263
Strand Aud Norunn Modum 1026 166
Strand Håkon Stavanger 2130 487
Strand Ingrid Modum 1286 269
Strand Karl W. Kristiansund 1909 1137
Strand Kjetil Asker 1891 579
Strand Magnus NSSF 1396 31
Strand Øyvin Bergens 1864 857
Stray Gunnar Moss 2051 216
Strobel Edgar Tromsø 986 41
Strømme Stein Arild Nordstrand 1235 27
Stubberud Ørnulf OSS 2331 736
Stubrud Jan Magne Lillehammer 1551 619
Stuhaug Norleif Førde 1474 140
Stærli Atle Nordstrand 1088 153
Støre Erling Lillehammer 1330 316
Støre Trond Direkte 1964 91
Sulebak Stian Jørn 1911 910 37
Sundby Morten Caissa 1372 281
Sundsbø Sigve Elefantene 1497 211
Suntharalingam Jarani OSS 1483 488
Suntharalingam Jeya OSS 1094 41
Svanberg Sveinung Kirkegata 946 13
Svanes Eivind (Tidl. Stavanger) 1223 61
Svanholm Børge W. Stjernen 1761 711
Sveia Per Arne Konnerud 1007 201
Svendsen Arne Fredriksstad 1298 101
Svendsen Bertil Kragerø 2163 515
Svendsen Per Gisle 1911 1762 799
Svendsen Petter Kragerø 909 84
Svendsen Trond Ove Tromsø 843 25
Svensen Tarjei Joten OSS 2075 950
Svenske Jan Strømmen 1597 1624
Sverdrup Tore (Tidl. Bodø) 1162 604
Sviggum Hallvard Lillehammer 1146 21
Sviland Atle Bergens 1561 207
Svindahl Jan Kristiansand 1010 1472
Svingen Per M. Hamar 1715 15
Svåren Jack Holmestrand 1309 97
Synnestvedt Jan Nordstrand 1844 1394
Syslak Asbjørn NSSF 1058 31
Syslak Bergvin NSSF 634 29
Syversrud Jørn Christian Ullr 1373 129
Syvertsen Finn Asker 1254 613
Syvertsen Rolf E Tønsberg 1727 808
Sæter Jørgen A. (Tidl. Sarpsborg) 1366 21
Sætervik Erling Molde 1195 99
Sæther Lars Fredriksstad 1509 1278
Sæther Steinar Fredriksstad 1566 812
Sæthre Magnus Nittedal 553 24
Sætre Mathias Bergens 1775 437
Sætre Roger Bergens 1809 345
Sætre Stig Aalesunds 1493 370
Sævareid Ove SK 96 2110 608
Søberg Anders Hamar 1035 73
Sødtholt Dag SOSS 1945 477
Søraas Torben Narvik 2075 820
Søreng Eirik Akademisk 1683 436
Sørensen Idar Drammens 1197 245
Sørensen Kristian Sotra 1997 529
Sørgjerd Jan Nordstrand 2036 978
Sørgård Johnny Haugen Bodø 1481 300
Sørhus Jostein Bergens 1313 372
Sørjordet Anders 1911 1514 265
Sørli Arne Kirkegata 1231 475
Sørlie Øyvind (Tidl. Trondheim) 1738 68
Søyland Jan Asker 1292 314

T

Tabone Claude Klyve 1639 21
Takle Dan Bergens 1857 37
Takle Mikael Bergens 1216 68
Taksrud Vidar Tempo 2071 1426
Tallaksen Henrik G. Stavanger 1497 208
Tallaksen Knut Henrik Stavanger 842 56
Tallaksen Levi André Porsgrunn 2144 606
Tandberg Asle Modum 915 143
Tandberg Einar Moe Modum 759 75
Tandberg Gjermund Modum 969 190
Tangelder Yonne OSS 1683 202
Tangen Knut Lennart Lillehammer 2021 420
Tangen Raymond Alta 1354 94
Tangen Thomas Strømmen 1685 95
Taraldset Anders Bærum 1308 50
Tari Aryan Vålerenga 2391 997
Teigen Tore Porsgrunn 1397 947
Teigset Markus 1911 869 75
Telle Lars Kr. M. Akademisk 976 28
Tevasvoll Svein Kirkegata 1250 578
Thanke Bror Nordstrand 2129 966
Theting Helge E. Kragerø 1965 1110
Thingstad Anders Hønefoss 2031 621
Thingstad Even Trondheim 2223 876
Thingstad Jørgen Modum 894 117
Thingstad Tormod Hønefoss 1227 518
Thjømøe Hans R. Drammens 1773 983
Thomassen Joachim Stavanger 2345 654
Thomassen Thomas Stavanger 2021 705
Thonstad Tore Moss 1348 364
Thorbjørnsen Eirik Stavanger 848 139
Thorenfeldt Axel Emil Fredriksstad 1434 150
Thorenfeldt Eivind (Tid. Fredriksstad) 518 54
Thoresen Olav Narvik 1640 43
Thoresen Tommy V. Arendal 1514 228
Thorsen Frode Sarpsborg 1405 106
Thorstensen Espen Kongsvinger 1961 405
Thorstensen Harald Tønsberg 1515 79
Thorstensen Roar Stjernen 1469 251
Thorstensen Trond Akademisk 2158 610
Thorvaldsen Petter Fredriksstad 1183 276
Thowsen Alf Geir Follo 1173 348
Thrana Ole Andreas Moss 1138 41
Thrana Svein Arne Nittedal 1707 447
Thundrup Pempa Strømmen 562 29
Thøgersen Arild Fredriksstad 1364 104
Tidem Trude Gilberg Ullr 972 84
Tidemann-Andersen Leif Caissa 1419 686
Tikkanen Hans Hell 2536 13
Time Jonatan Ekelund Bergens 1575 256
Tisdall Jonathan Asker 2404 1054
Tjensvoll Tore Nordnes 1864 623
Tjomsland Stig Nordstrand 2334 654
Tjølsen Katrine Bergens 2177 714
Torgersen Eric Kristiansand 1204 153
Torgersen Markus Narvik 1559 263
Torgersen Terje Kristiansand 1880 1019
Torgersen Torger Tønsberg 1037 314
Torkilseng Runar Direkte 1550 305
Torp Elliot Sveum Hamar 645 29
Torre Whellem J de la Egersund 1322 11
Torsdal Jørn Porsgrunn 1062 191
Tosi Valerio Halden 1200 274
Trana Arne O Steinkjer 1703 816
Trandem Geir Jonas Ullr 1029 56
Trondsen Lasse (Tidl. Trondheim) 730 11
Tryggestad Andreas G. Nordstrand 1790 504
Tryggestad Linnea G. Nordstrand 993 199
Trygstad Kristian D. OSS 2166 1158
Tufta Jon Gunnar Bergens 1773 485
Tunheim Jon (Tidl. Holmestrand) 635 33
Tunheim Ole Christian Hønefoss 967 68
Turov Maxim Tromsø 2572 35
Tveit Geir Akademisk 1560 241
Tveiten Paal Moss 1682 192
Tveten Per Bærum 1437 104
Tømte Asbjørn Drammens 1837 398
Tøndel Richard Birkeland 1911 779 51
Tørresen Anders Tromsø 554 27
Tørum Arild SMPOAÅ 1613 615
Tøstibakken Odd N Hamar 1004 31

U

Uberg Per Gunnar Kristiansand	1319	449
Ueland Henrik Stavanger	1285	18
Ugland Torge Drammens	1371	464
Ukkelberg Øyvind Stjørdal	1902	648
Ulrichsen Jarl H. Trondheim	2088	945
Ulvik Steinar Frosta	1409	378
Ulvin Dag Lillestrøm	2155	786
Ulvnes Roar Nordstrand	1997	571
Undeland Tor M. Bergens	1522	13
Undheim Bjarne OSS	1905	343
Unnli Matti 1911	1645	366
Urdal Jarle M. (Tidl. Tromsø)	1233	13
Urkedal Frode Olav Olsen 1911	2473	851
Utseth Mikhail Asker	1499	59
Utsi Nils R Samisk	1148	213

V

Vagle Leif Larvik	1238	211
Vagle Raymond SOSS	1855	463
Valaker Ole Johan SK 96	2179	702
Valla Martin OSS	2104	286
Vallente Herman jr (Tidl. Stjørdal)	1857	68
Vargordi Stephan Lørenskog	1129	53
Varley Nicolas Stavanger	1987	16
Vaseng Øyvind Hoem Kristiansund	1570	190
Vatland Oda Stavanger	505	12
Vatnestrøm Leo A. G. Stavanger	1036	40
Vea Odin Blikra Vålerenga	2160	784
Vea Tormund Blikra Stavanger	1098	102
Vederhus Alf 1911	1267	285
Venås Erlend Kristiansund	571	27
Vestby Anniken Tromsø	600	12
Vestby-Ellingsen Mads Tromsø	1112	114
Vestjord Harald Christian Tromsø	840	91
Vestli Håkon Bjørge Stjernen	1724	125
Vestly Jan Vidar Sandnes	2077	763
Vetterstad Per Drammens	912	62
Vigdal Per Kr. Nordstrand	1734	915
Vik Jørgen Kristiansand	1755	638
Vik Olav NSSF	1333	215
Vik Sokrates J. J. Indre Østfold	865	40
Viken Ivar NSSF	1504	349
Vikhamar-Sandberg Oskar Våleren.	1273	58
Voldemars Rafail Stavanger	881	40
Volden Steinar NSSF	1295	78
Vollstad Bjørn Kragerø	1037	100
Våge Edvard Sotra	1561	72
Vålerhaugen Kjell Modum	1360	223

W

Wadstensvik Petter A. Kristiansund	1012	95
Walseth Tron Vadsø	1865	652
Walter Werner Sortland	1192	43
Walther Henrik Bærum	1378	16
Wang Lyberg André Narvik	1151	186
Wangberg Stig Roar Stjørdal	914	21
Wanvik Tim Bærum	705	31
Wasenius Thomas Moss	1293	419
Wasshaug Espen Stjernen	1646	115
We Karsten (Tidl. Tveit)	1296	17
Weberg Øyvind (Tidl. Follo)	1292	697
Wedding Sverre Sortland	857	41
Weinstock Nicolai F. (Tidl. Moss)	1200	15
Wendelborg Morten Porsgrunn	1579	492
Wessel-Berg Dag Svartlamon	1194	178
Wester Ragnar Våler	1427	24
Wibe Per H. Asker	1691	810
Wicklund-Hansen Richard OSS	1751	1058
Wilczek Hipolit Klyve	992	22
Wilhelmsen Fredrik Asker	1230	219
Wilhelmsen Morten 1911	1087	50
Willumsen Kaj Roger Sortland	1477	225
Wilsbeck Jan B. OSS	1788	926
Winnem Øystein Caissa	1398	52
Wister Finn Arild Kirkegata	1269	878
Wister Tom R. Kirkegata	1637	809
Wivestad Terje W. Nordstrand	1449	604
Wold Olav Tønsberg	1057	13
Woldseth Ole Sotra	2017	567
Woldstad Trym (Tidl. Hamar)	1407	96
Wollan Joakim Narvik	1204	181
Wood Rowan John Ullr	1498	90
Wrangell Henrik OSS	1939	18
Wullum Thor Arne Svartlamon	1599	85
Wærstad Leif E. Lillestrøm	1339	76
Wågene Rune Arild Kampen	868	11
Wågø Anders Hamar	1614	16

X

Xue Jia Qi 1911	1555	218

Y

Yggeseth Øistein Asker	1195	995
Yilmaz Kazim Drammens	1444	415
Ytteborg Jan Henrik Nord-Odal	1641	339

Z

Zachariassen Bjarne SOSS	1951	617
Zandi Sigve Saman Tromsø	1003	108
Zang Jackie Yau Yun Kristiansand	877	29
Zhang David Yau Bin Kristiansand	641	35

Ø

Øberg Lasse Halden	1052	124
Ødegaard Eli Marit Kristiansund	757	60
Ødegaard Karl Eirik Trondheim	1257	485
Ødegaard Per Asker	1660	68
Ødegaard Per Chr Trondheim	1585	780
Øgaard Leif OSS	2366	1548
Øieroset Henrik Fredriksstad	1125	127
Økland Sveinung Sandnes	1616	204
Øksnevad Arild Nittedal	1597	169
Ørsleie Sivert Nikolai Hamar	836	85
Ørsnes Oddbjørn Stjernen	1505	95
Ørtoft Kai Kristiansand	1821	1147
Østby Martin Bergsjø OSS	1863	191
Østebø Marlene S. (Tidl. Stavanger)	751	81
Østebø Roger E. Hønefoss	1758	533
Østenstad Berge Asker	2450	1579
Østgaard Pål Inge Trondheim	1311	235
Østmann Jens Tønsberg	791	229
Østmoe Geir Sune T. SOSS	2450	791
Østmoe Terje Lørenskog	1293	24
Østrem Thore Nordstrand	1718	801
Østtveit Martin OSS	2024	816
Øverås Jan M. Sandnes	1526	169
Øverås Vegard Sandnes	1697	190
Øverås Wilhelm Sandnes	1076	12
Øyan Arild NSSF	1144	221
Øyan Oddvar NSSF	1343	256
Øye Olav Nordstrand	1347	995

Å

Ådnøy Hallvard V. Black Knights	2241	971
Ármot Leidulv Konnerud	1062	232
Åsvang Jon Fredrik Sortland	1796	136

Turneringer ratet siden forrige liste

Tallet etter turneringen viser ratingkategori.

Klubbmesterskap: Kirkegata 2, Kongsvinger 3, Narvik 3, OSS 2, SMPOAÅs åpne 3, Stjernen 2, Tromsø 2, Tromsø B 4.

Høstturneringer: Akademisk 3, Alta 3, Asker 2, Bergens 2, Caissa 3, Drammens 2, Eidsvoll 3, Follo 3, Fredriksstad 2, Halden 3, Hell Rapid B 5, Holmestrand 2, Hønefoss 2, Kampen 4, Konnerud 3, Kristiansand 2, Kristiansund 2, Lørenskog A 3, Lørenskog B 4, Modum 5, Moss 2, Nordstrand 2, Orkdal 2, Porsgrunn 3, Sandnes 3, Sevland 4, SK 1911 2, Sotra 2, Strømmen 3, Tønsberg 3.

Grand Prix: Advokatfirmaet Finn Chess International 2, Alta OL-sjakk 4, Bergen 3, Blåbyen 3, Det Åpne Kretsmesterskapet for Rogaland 2, Hell 5, Knut Brokstads Minneturnering 3, Konnerud 4, Kristiansand Open 2, Sandefjord 2, Sandnes hurtig 5, Tromsøsjakken 2, Åpne NM i hurtigsjakk 5.

Internasjonale turneringer i Norge: Oslo Chess International GM 1, Oslo Chess International ELO 2.

Internasjonale turneringer i utlandet: London Chess Classic FIDE Open 1, Caissa IM New Year 1, EM for klubblag 2, EM for landslag 1, EM ungdom alle andre enn U18 2, EM ungdom U18 1, Grand-Prix du Cap d'Agde 1, Groningen Chess Festival 1, Krakow Chess Festival 1, London Gatwick International 2, Los Angeles Open under 1900 Section 1, Rilton Cup 1, Rilton Elo 2, Schachfestival Basel 2, VM ind. 1, VM seniorer 1, XV Obert Internacional Sant Martí 2, Zürcher Weihnachtsopen 2.

Andre turneringer: 13. offene Seniorenin-zelmeisterschaft Me 2, 1911U høstcup 4, 6th International Youth Team Tournament 2, Alta hurtig høst 5, Bellevue Chess 4, Benidorm Chess festival 2, Benidorm Chess Festival U8 4, Bodømesterskapet 2, Böblinger Open 2, Follo KM hurtig 5, Follo konrad høst 5, Hamarturneringen 2, Holmestrandsmesterskapet 2, Karlstad Open 2, Kjell Nilsen 3. Minneturnering høst 2, Kongsbergmesterskapet 3, Konnerud høstkonrad 3, Kretsm. ungdom Møre og Romsdal 3, Larvikmesterskapet 3, Lugano Open 2, Malmö Open 3, Malta Open 2, MCC Bob Brooking Round Robins 2, Melbourne Chess Club Open 2013 2, MSF Open 3, NM for ungdom 4, NM lag 3, Nordisk barneskolelag 2, Nordisk senior 2, Nordisk ungdomsskolelag 2, Rilton Open 2, Schaakfestival Groningen Compact 2, Sparebank1 NN Barnesjakkolympiade 4, Travemünder Schach-Open 2, Trondheimsmesterskapet 2, VM for ungdom U18-U18G-U16 1, VM for ungdom øvrige 2, VM junior 1, Västerås Open 2, Vålerenga sommersjakk 2, X Calvia Amateur Open 2.

Kommentarer fra ELO-komiteen

Siden forrige liste (publisert i Norsk Sjakkblad 2/2013) er det foretatt 3580 korreksjoner mot 3693 sist. Listen inneholder 1922 navn mot 1947 sist. For kalenderåret 2013 ble de foretatt 7025 korreksjoner (6332 i 2012).

Av de 1922 på listen er 1788 registrert som medlemmer av NSF. De øvrige har tidligere vært medlemmer. Disse er merket med "Tidl." foran klubbnavnet. Dersom du mener dette er galt må du ta kontakt med klubbkasserer eller Sjakkontoret for eventuell korreksjon.

Turneringer mottatt på turneringsrapport@sjakk.no 14.01.2014 er med på listene. Et par utenlandske turneringer er ikke med da vi mangler bakgrunnsdata fra FIDE.

Vennligst send rapporter så snart turneringen er ferdigspilt. Vi får mange rapporter på turneringer 1-2 måneder etter turneringens slutt.

Den eldste på listen som har fått beregnet minst én turnering siden junilisten er Ragnvald Monge, Sandnes. Han ble 90 år i juli. Den yngste på listen som har fått beregnet minst én turnering er Ivan Rozhko, Stavanger. Han ble åtte år i desember.

Alle som sender TS-filer via e-post får nye tall i retur så snart beregningene er foretatt. **Og husk at det er filene vi skal ha, ikke utskriftene.**

Turneringer for rating skal sendes til turneringsrapport@sjakk.no, IKKE til undertegnede! Send heller IKKE kopi til andre adresser. **Sentralstyret har vedtatt at turneringsrapporter som sendes til andre adresser enn angitt blir betraktet som ikke avsendt/mottatt.**

For turneringer som er påbegynt etter 1.1.2013 krever vi nå et spesielt format for rapportering av turneringer til det norske ratingsystemet. Turneringsservice gir dette formatet. På http://www.sjakk.no/nsf/skjema_index.html finner man et eksempel.

Det er stadig flere klubber som ønsker sine turneringer FIDE-ratet. FIDEs krav om registrering er senest én uke før turneringsstart. Denne må overholdes. FIDE vil innføre tilleggsavgift for for sent registrerte turneringer. Dersom turneringen er tittelkvalifiserende (GM, IM) er kravet én måned.

Det samme gjelder sen rapportering. FIDE vil sette en frist på sju dager for rapportering, noe som setter krav til arrangører.

For klubber er det å anbefale at det ved registrering settes en avslutningsdato som tar hensyn til eventuelle forsinkelser i avviklingen.

Det er dessverre mange som ikke har fått med seg at den FIDE-ratingen som angis i rapporten skal være den som gjelder når turneringen starter, noe som resulterer i feilmeldinger ved overføring. Det har også vært noen problemer med angivelsen av FIDE-ratingen for hurtig- og lynsjakkturneringer, men siste versjon av Turneringsservice har løst dette.

NB! Klubbturneringer og lignende sendes til FIDE kun dersom klubben/arrangøren ber om det.

For registrering av turneringer i FIDE skal man bruke et skjema man finner på www.sjakk.no/nsf/skjema_index.html. Dette gjelder også aktuelle GP-turneringer! Rapportering for FIDE-rating må også skje i et spesielt format. Dette er ganske omfattende og det anbefales at man anskaffer et godkjent program for dette. Turneringsservice er et slikt godkjent program.

Øistein Yggeseth
oistein.yggeseth@online.no

Antikvarisk schacklitteratur

Lunds Schackakademi främjar unga talangers träning/tävling.
3-4 ggr per år startar bokauktioner på internet.
Hela året finns bokmarknad och försäljning till fasta priser.
www.chesslund.com

Turneringsseier og ratingrekord

- og mer sjakk på TV

Mange spår at den neste VM-kampen blir en duell mellom disse to. I Zürich vant Magnus turneringen, men Aronjan den innbyrdes duellen. (Begge foto: Maria Emelianova / www.zurich-cc.com)

Zürich Chess Challenge
29. januar - 4. februar 2014

Fem runder langsjakk (med 2 poeng for seier, 1 for remis, 0 for tap) og fem runder hurtigsjakk (1 for seier, 1/2 for remis, 0 for tap).

1. Magnus Carlsen, Norge	10
2. Levon Aronjan, Armenia	9
2. Fabiano Caruana, Italia	9
4. Hikaru Nakamura, USA	7.5
5. Vishy Anand, India	5
6. Boris Gelfand, Israel	4.5

Magnus vant tidenes sterkeste turnering Zürich Chess Challenge, men ikke uten dramatikk.

Av Silje Bjerke

For første gang i historien ble det spilt en turnering med ratingsnitt over 2800. En formidabel test for Magnus Carlsen i sin første turnering som verdensmester.

Sjakk er blitt dagligdags i norske medier, og denne gangen var det TV 2 som hadde sikret seg TV-rettighetene. De sendte samtlige partier live på TV 2 Sportskanalen og på tv2.no. Kjente norske sjakkfjes var å se på skjermen, med Espen Lie, Ole Fredrik Kvamme, Jon Ludvig Hammer, Hans Olav Lahlum, Erle Marki Hansen og Ellen Øen Carlsen som kyndige kommentatorer.

- TV 2 Sportskanalen har alltid hatt ambisjoner om å favne bredt innen idretten, og etter Carlsens prestasjoner i Chennai var det nærliggende for oss å flytte blikket mot sjakken, sier kanalsjef Bjørnar Thun i Sportskanalen. - Til tross for at nærmest alle ressursene var satt inn mot OL i Sotsji, kastet vi oss rundt med stor iver og bygget sjakksendinger som gikk rett inn på kanalens toppliste. Vi opplevde at opptil 90 000 seere var innom på fjernsyn, og tallene på nett var også formidable. Vi hadde dobbelt så mange samtidige seere på sjakk på tv2.no enn på Justin Bieber-sendingen i høst. Og han er visstnok populær.

- Jeg er overbevist om at det blir flere sjakksendinger på TV 2 Sportens plattformer. For oss er sjakk sport! sier Thun.

Sportsredaktør i TV 2 Vegard Jansen Hagen istemmer. - Zürich Chess Challenge var en stor opplevelse for en ung kanal og ga skikkelig mersmak. Med gode hjelpere som Lahlum, Hammer og flere fikk vi et solid nivå på sendingene med fremgang dag for dag. Vi håper på mer sjakk!

Middels i lynsjakk

Turneringen hadde et artig format med en innledende lynsjakkturnering for å bestemme fargene, deretter fem langsjakkpartier, før turneringen ble avsluttet med fem hurtigsjakkpartier. Selv med en litt skrantende start i lynsjakkturneringen kom Magnus ut av den med delt førsteplass med Aronjan. Verdenstoer Aronjan kom rett fra en klar førsteplass i Tata Steel, og skulle bli Magnus' verste konkurrent i Zürich. Mye kan tyde på at disse to blir å se i VM-kamp i november.

"Trekket ingen forutså"

Langsjakkdelen startet svært bra for Carlsen med et sterkt parti mot Boris

Gelfand. 15.g4! ble slått stort opp i mange av landets nettaviser.

Magnus Carlsen - Boris Gelfand
1.c4 g6 2.d4 Sf6 3.Sf3 Lg7 4.g3 c6 5.Lg2 d5 6.Da4 0–0 7.0–0 Sfd7 8.Dc2 Sf6 9.Lf4 Lf5 10.Db3 Db6 11.Sbd2 Se4 12.e3 Dxb3 13.axb3 Sa6 14.cxd5 cxd5

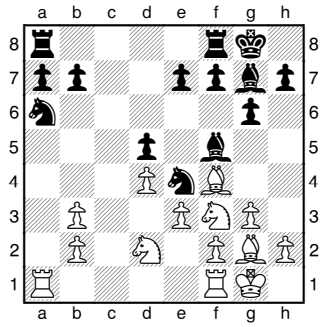

15.g4! Et overraskende bondeoffer som ødelegger svarts koordinasjon og kontroll over e4-feltet.

15...Lxg4 16.Sxe4 dxe4 17.Sd2 f5 18.f3 e5 Gelfand gir umiddelbart tilbake bonden. 18...exf3 19.Sxf3 gir hvit god kompensasjon. Svarts løper på g4 står utenfor, mens hvits løpere er meget sterke.

19.dxe5 exf3 20.Sxf3 Tae8 21.Ta5 Sb4 Carlsen sa etter partiet at svart burde slått hvits springer på f3. Når springeren nå flytter, har den feilplasserte løperen på g4 liten sjanse til å komme med i spillet.

22.Sd4 b6 23.Txa7 Lxe5 24.Lh6 Tf6 25.h3 Lh5

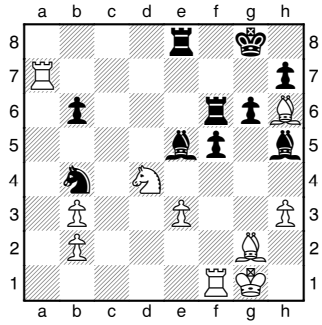

26.Sc2! Springeren kan ikke slås på grunn av 26...Sxc2 27.Ld5+ Tfe6 28.Tc1 og svart har store problemer med kongen (for eksempel 28...Sb4 29.Lxe6+ Txe6 30.Tc8+ med matt).

26...g5 Gelfand forsvarer seg kreativt og godt. **27.Lxg5 Tg6 28.Txf5 h6**

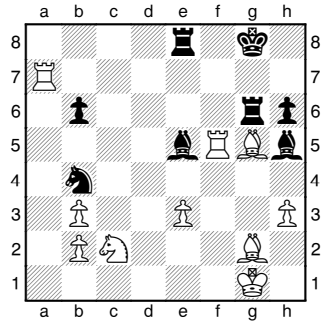

29.Lxh6 Magnus har rasket med seg omtrent alle svarts bønder i komplikasjonene.

29...Txh6 Som Carlsen påpekte etter partiet er 29...Lf3! det beste forsøket her. Men hvit har stort overtak etter 30.Tg5 Txg5 31.Lxg5 Lxg2 32.Sxb4 Lxh3 33.Sd5.

30.Sxb4 Lxb2 31.Sd5 Med snart tre bønder over og ikke minst farlige angrepssjanser, er resten greit for Carlsen.

31...Kh8 32.Tb7 Ld1 33.b4 Tg8 34.Se7 Td8 35.Le4 Lf6 36.Txb6 Kg7 37.Tf2 Svart ga opp. Trusselen Tg2+ er for sterk, for eksempel 37...Lxe7 38.Tg2+ Kf7 39.Txh6. **1–0**

Drama mot Nakamura

Aronjan hadde vunnet i runde 1 mot Anand, og det var knyttet stor spenning til partiet mellom Carlsen og Aronjan i runde 2. Resultatet ble en noe tannløs remis.

Turneringens høydepunkt, i hvert fall med tanke på dramatikk, kom i stedet i runde 3. Hikaru Nakamura har vært svært så kjepphøy den siste tiden, og uttalte at han var Magnus' verste konkurrent, til tross for at statistikken dem i mellom viste 7-0 til Carlsen i avgjorte partier. Før dette oppgjøret…

Hikaru Nakamura - Magnus Carlsen
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.f3 d5 5.a3 Le7 6.e4 dxe4 7.fxe4 e5 8.d5 Lc5 9.Lg5 0–0 10.Sf3 Lg4 11.h3 Lxf3 12.Dxf3 Sbd7 13.0–0–0 Ld4 14.Se2 c5 15.g4 a5 16.Kb1 Ta6 17.Sg3 g6 18.h4 a4 19.Th2 Da5 20.Ld2 Dc7 21.g5 Se8 22.h5 Tb6 23.Lc1 Tb3 24.Dg4 Sb6 25.Le2 Sd6 26.Tdh1 Lxb2 27.Lxb2 Sbxc4 28.Lxc4 Sxc4 29.hxg6 Db6 30.g7 Td8 31.Dh4 Txb2+ 32.Ka1 Txh2 33.Txh2 Dg6 34.Sf5 Te8 35.Dg4 Db6 36.Dh3 Dg6

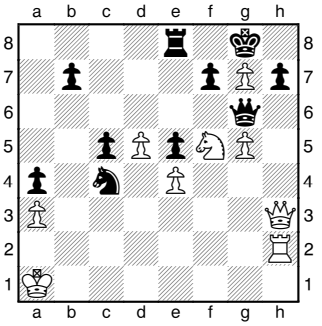

Etter en mislykket strategi har Magnus fått en begredelig stilling. Nakamuras angrep har gått mye raskere og Magnus kan knapt røre på brikkene. Computeren sier +8, det vil si et overtak tilsvarende åtte bønder, for eksempel etter den lekre varianten 37.Df1! b5 38.Txh7! Dxh7 39.Sh6+ hvoretter svart må gi dronningen.

På TV2s sendinger viste barometeret 98 prosent vinstsjanse til Nakamura, 1 prosent for remis og 1 prosent for seier til Carlsen, og kommentatorene hadde for lengst avskrevet Carlsen. Einar Gausel hos Dagbladet lovte å bygge en snømann-statue av Magnus i hagen hvis Magnus ikke tapte dette. Så skjer dette...

37.d6?? Et naturlig trekk som blant annet truer Se7+. Svart må gi hesten, og det ser ut til at hvit kommer offiser over. Dette viser hvor blendet man kan bli av

computerernes evalueringer. Stillingen er fortsatt komplisert, og derfor kan slike tabber skje blant oss mennesker.

37...Sxd6 38.Sxd6 Springeren kan ikke slås tilbake på grunn av Dxh7# Men Carlsen har funnet veien til motspill: En åpen tårnlinje!

38...Td8! 39.Sc4?! Det beste her var 39.Sc8! og hvit beholder en liten fordel, men på dette tidspunktet var Nakamura omtrent i sjokk og satt og ristet febrilsk på hodet. Da går det ofte bare én vei.

39...Dxe4

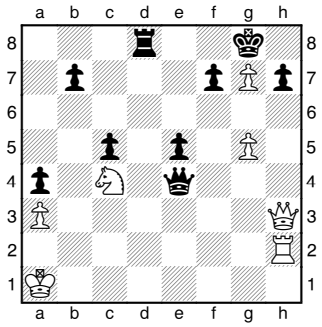

Dermed er stillingen helt uklar. Som Carlsen demonstrerte etter partiet burde det fortsatt bli remis etter 40.Se3, men Nakamura har liten tid og kollapser. **40.Dh5? Td3** Carlsen har tatt over initiativet og fører partiet sikkert i mål.

41.Th4 Df5 42.De2 b5 43.Sd2 Dxg5 44.Dxd3 Dxh4 45.Se4 Kxg7 46.Df3 Df4 47.Dg2+ Kf8 48.Kb2 h5 49.Sd2 h4 50.Kc2 b4 51.axb4 cxb4 52.Da8+ Kg7 53.Dxa4 h3 54.Db3 h2 55.Dd5 e4 56.Dh5 e3 57.Sf3 e2 58.Kb3 f6 59.Se1 Dg3+ 60.Ka4 Dg1 61.Dxe2 Da7+ 0–1

Knusende kvalitetsoffer

Et hardt slag for Nakamura og en lettelse for Carlsen, som nå ledet alene. Magnus imponerte igjen i runde 4.

Magnus Carlsen - Fabiano Caruana
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 Sf6 4.d3 Lc5 5.Lxc6 dxc6 6.h3 Sd7 7.Le3 Ld6 8.Sc3 c5 9.0–0 Sf8 10.Sd2 Sg6 11.Sc4 Le6 12.Se2 Dd7 13.Sxd6+ cxd6 14.f4 exf4 15.Sxf4 Sxf4 16.Txf4 b6 17.Dh5 d5 18.d4 c4 19.b3 Dc6 20.Taf1 0–0–0 21.bxc4 Dxc4

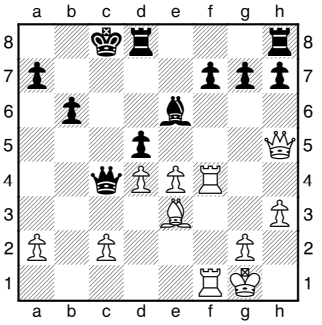

Magnus har fått et lite overtak og drar til med et sterkt kvalitetsoffer som mange nok ikke ville vurdert. **22.Txf7! Lxf7 23.Txf7 Td7 24.Txd7 Kxd7 25.exd5**

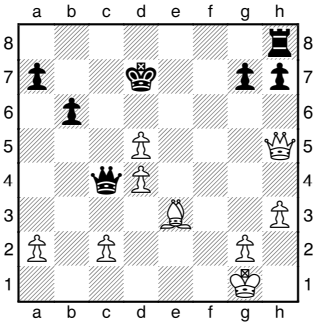

For den ofrede kvaliteten har Magnus fått to bønder og en god fribonde. Og ikke minst er svarts kongestilling temmelig luftig.

25...g6 26.Dg4+ Kc7 27.De6 Kb7 28.De7+ Dc7 29.De4 Dd7 30.d6+ Ka6 31.Lf4 Tc8 32.Kh2 Tc4 33.Lg3 Tc8 34.Dd3+ Kb7 35.c4 Caruana sliter med å finne de beste forsvarstrekkene, samtidig som Magnus stadig forbedrer stillingen. Nå kommer c-bonden og hjelper d-bonden.

35...Dc6 36.Db3 Ka8 37.a4 Etter at a-bøndene blir byttet av og a-linja blir åpnet, blir svarts kamp håpløs.

37...Te8 38.a5 Kb7 39.c5 Kc8 40.axb6 axb6 41.d5 Dxc5 42.Da4

Magnus ble intervjuet av norsk presse etter hvert eneste parti.

Te3 43.Da8+ Kd7 44.Db7+ Ke8 45.d7+ Kd8 46.Lh4+ Te7 47.Dc8+ Hvit vinner svarts tårn og svart ga opp. **1–0**

Ratingrekord!

Prestisjeoppgjøret mellom Carlsen og Anand i runde fem ble en rolig remis, og dermed ledet Carlsen med to poeng før hurtigsjakken. Denne gikk ikke bra med bare 2 av 5 poeng, men det holdt likevel til turneringsseier.

Carlsen hadde blandede følelser etter turneringen. - Jeg følte meg ikke så bra i dag [i hurtigsjakken]. Jeg ble utspilt av Levon Aronjan og Fabiano Caruana. Det hadde vært bedre å avslutte turneringen med godt spill, sa han på pressekonferansen. - Men for all del, resultatet av turneringen var bra.

Med de gode resultatene i langsjakkdelen av turneringen ble det samtidig ny ratingverdensrekord for Magnus, som vil stå med 2881 på neste offisielle liste i mars. Det kan virke som om det bare et tidsspørsmål før 2900-barrieren brytes.

Oppgavene står på side 13.

Oppgave 1

Jøran Aulin-Jansson, Asker - Per Erik Manne, SK 96
Runde 2, bord 4

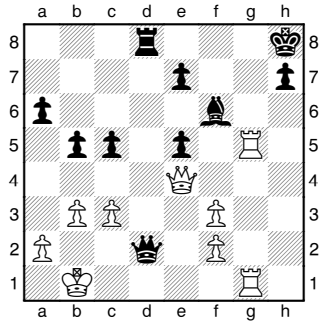

Presidenten avsluttet elegant med **26.Dxh7+! Kxh7 27.Th1#** (Men ikke 27.Th5+?? Dh6!) **1–0**

Oppgave 2

Nicolai Getz, OSS - Anders Hagen, Moss
Runde 4, bord 3

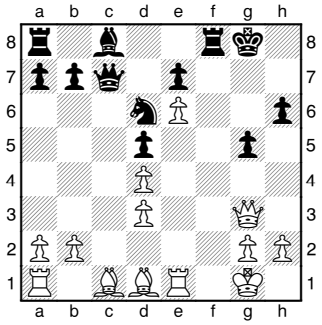

IM Nicolai Getz utnyttet svarts svekkede kongestilling med **21.Lxg5! hxg5 22.Dxg5+ Kh7 23.Te3**. Det blir matt uansett hva svart foretar seg. Partiet endte **23...Lxe6 24.Dh5+ Kg7 25.Tg3+ Kf6 26.Dg6# 1–0**

Oppgave 3

Lars Oskar Hauge, OSS - Sondre Merkesvik, Bergens
Runde 3, bord 3

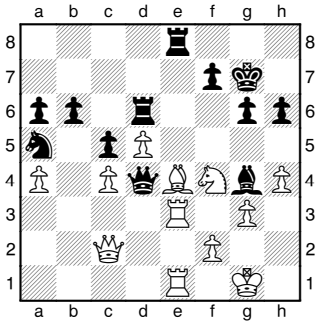

Hauge avgjør med en avdekker i dette talentoppgjøret: **33.Lxg6!** Partiet endte **33...Txe3 34.fxe3 Dxc4 35.Db2+! Tf6 36.Tf1 Db4 37.Sh5+ 1–0**

Oppgave 4

Kjell Arne Mork, SK 96 - Stig Gabrielsen, Bergens
Runde 4, bord 2

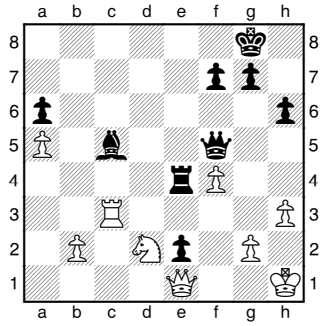

Tidenes første Bergens-oppgjør i eliteserien endte med 4-2-seier til storebror Bergens schakklub. Her avgjør Stig Gabrielsen med **39...Lf2! 0-1**

Oppgave 5

Trond Thorstensen, Akademisk - Johannes Kvisla, SK 1911
Runde 4, bord 5

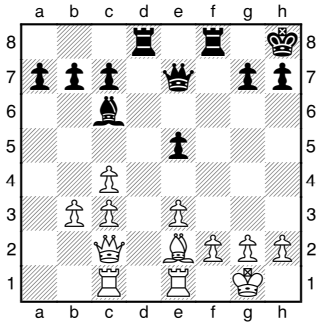

Johannes Kvisla fant et sterkt offer som ga et meget farlig angrep: **22...Lxg2! 23.Kxg2 Dg5+ 24.Kh1** 24.Kf1 Dxe3 er enda verre. **24...Txf2** Hvit er fortapt. Partiet endte **25.Tg1 Dxe3 26.Tg2 Txg2 27.Kxg2 Td2 0–1**

Oppgave 6

Ellen Hagesæther, Akademisk - Sam Collins, Black Knights
Runde 2, bord 1

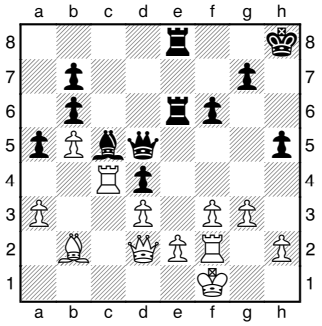

IM Sam Collins avgjør pent med **25...Txe2!** Poenget er 26.Txe2 Dxf3+ 27.Ke1 (27.Tf2 Dh1#) 27...Dh1+ 28.Kf2 Te3! og hvit vinner. Partiet endte **26.Df4 De6 27.g4 Txf2+ 28.Kxf2 De1+ 29.Kg2 Te2+ 30.Kh3 Df1+ 31.Kh4 g5+ 0–1**

Kruttløst av Crouch

Av GM Leif E. Johannessen

Magnus Force: How Carlsen Beat Kasparov's Record

av IM Colin Crouch
Everyman Chess 2013

Internasjonal mester Colin Crouch fra England er sikkert en hyggelig fyr, og han har spilt sjakk i en mannsalder, men jeg må innrømme at jeg hadde problemer med å begripe meningen med hans siste bokprosjekt som lyder tittelen *Magnus Force* med undertittel "How Carlsen beat Kasparov's Record". Boka ble gitt ut et par måneder før VM-matchen mot Anand og bommer etter min mening på målet.

Undertittelen henspiller selvsagt på Kasparovs ratingrekord på 2851 som Magnus passerte under London Chess Classic i desember 2012 og konsoliderte i den påfølgende turneringen i Wijk aan Zee i januar 2013. 80 prosent av boka er viet en detaljert analyse av samtlige av Magnus' partier fra disse to turneringene. Kommentarene er ledsaget av få anekdoter eller biografiske detaljer, og det er således snakk om en rent sjakklig gjennomgang.

Mitt største ankepunkt mot boka er at det er vanskelig å få tak på hva Crouch egentlig ønsker å formidle. Selvsagt er det mange flotte partier her, men hvis meningen var å illustrere Magnus' spillestil så finnes det andre mer instruktive (og ikke fullt så kjente) partier. Og hvis tanken var å skrive en slags turneringsbok, er det for meg en gåte at ikke Crouch i stedet har fokusert på Kandidatturneringen i London i mars 2013, som han ofte vender tilbake til i

kommentarene og som virkelig hadde fortjent dokumentasjon.

Antakelig må boken forstås simpelthen som en hyllest til Magnus Carlsen og sjakken – som i og for seg er rørende nok – men da må det være lov å stille spørsmålet om det er bryet verdt å skrive en hel sjakkbok. Særlig for norske sjakkfans som har vært bortskjemt med Simen Agdesteins *Sjakkvidunder* og som kjenner alle Magnus Carlsens partier ut og inn, fortoner boka seg som en stor skuffelse som iallfall ikke ga denne leseren noen ny innsikt.

Etter erkjennelsen at den neppe ville bringe noe nytt, hadde jeg i det minste – i tråd med det som synes å være hovedhensikten med boka – håpet å kunne nyte pedagogiske og sterke sjakklige kommentarer til to av Magnus' beste turneringsresultater de siste årene. Flere ganger tok jeg imidlertid meg selv i å miste tilliten til forfatteren og tvile på hans analyser og konklusjoner. Dette var i særlig grad forårsaket av hans evinnelige tilbøyelighet til å ty til høytsvevende og generaliserende forklaringer på nokså komplekse problemer.

Disse linjer skrives akkurat i det Levon Aronjan har smadret resten av verdenseliten i Wijk aan Zee og markert seg som en reell trussel mot Carlsens hegemoni. Hva passer vel da bedre enn å illustrere mine innvendinger mot boka ved hjelp av et parti mellom akkurat disse to for nøyaktig ett år siden.

Levon Aronjan – Magnus Carlsen
Wijk aan Zee 2013

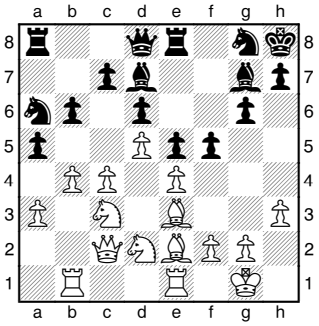

I denne stillingen spilte Aronjan **18.Sb5** som blir kritisert av Crouch med følgende ledsagende kommentar:

Et trekk som Carlsen etter all sannsynlighet ikke ville ha spilt dersom han var hvit. De siste årene har han utviklet en unik følelse av hva som kan og ikke kan spilles. Aronjan, på den annen side, ser hovedsakelig på taktiske ideer, uten å vie tilstrekkelig oppmerksombet til kampen om sentrum. Det er som om tankeprosessen hans er at siden han har den beste stillingen, vil all taktikk gå i hans favør. Det er imidlertid ingen automatikk i dette.

Aronjan beholder initiativet også etter partifortsettelsen, men ved nøyaktig spill finner Carlsen en måte å utvikle

spillet sitt på gjennom sentralisering. Dersom Aronjan hadde fokusert i større grad på en sentrumsstrategi, ville han beholdt en mer markant fordel.

Dette er nokså drøye påstander om verdenstoeren, en spiller som nyter stor respekt også hos Magnus og som hylles for sin kreative og tidvis geniale tilnærming til sjakk.

Aronjan stod i diagramstillingen overfor et konkret problem: svart truer f5-f4 med løpergevinst. Partitrekket tar sikte på å møte 18…f4? med 19.Lxb6! cxb6 20.Sxd6 og de hvite sentrumsbøndene vil snart rulle over svart.

Det er forståelig at Aronian kviet seg for å spille 18.exf5 gxf5 da den svarte bondeduoen på e5 og f5 har masse dynamikk. Dette er noe alle Kongeindisk-spillere vet. Både …e4 og …f4 på riktig tidspunkt kan være totalt ødeleggende for hvit. Likevel er dette Crouch sitt forslag til forbedring og han følger opp med den kryptiske varianten 19.Sf1 Df6 20.Lc1. Hva i all verden er dette? Er hvit i ferd med å stille opp brikkene for et nytt parti? Hvis det var så vanskelig å spille sjakk, så ville vi alle vært best tjent med å finne oss noe annet å gjøre.

Jeg er ikke overbevist om Crouch sitt postulat når det gjelder Magnus' vegring mot trekket 18.Sb5, men jeg våger meg på påstanden at vi ikke ville ha sett verdensmesteren spille passive trekk som Sf1 og Lc1. En kjapp konsultasjon med computerne bekrefter da også at svart har en utmerket stilling etter 19.Sf1 Df6 (det aggressive 19…Dh4!? er antakelig enda sterkere, da fremstøtet f5-f4 ligger i luften) 20.Lc1 og nå 20…axb4 21.axb4 e4! da svart har en lovende angrepsstilling.

Crouch kunne uansett med fordel ha inntatt en litt mer ydmyk holdning overfor de komplekse beslutningsprosesser som ligger til grunn for bestemte trekk. I særlig grad gjelder dette når det er verdens beste spillere som er i sving. Man skal ha rimelig høy selvtillit for å antyde at Aronjan har en tendens til å undervurdere sentrums betydning basert på dette ene eksemplet. Et annet sted i boken hevder Crouch at Magnus må ha jobbet "enormt" de siste årene med sentrumsstrategi og sentralisering. Slik jeg kjenner Magnus, kunne ikke dette vært fjernere fra sannheten.

Istedenfor å bruke tid og krefter på en engelskmanns fåfengte forsøk på å analysere vår verdensmester, vil leseren etter min mening ha langt mer utbytte av å hente Agdesteins *Sjakkvidunder* ned fra bokhyllen og nyte lekkerbiskenene fra en ung og leken Magnus. Og dersom dere, Gud forby, ikke er i besittelse av *Sjakkvidunder* ennå: Løp og kjøp!

EIDSVOLL GRAND PRIX 2014

2.-4. mai 2014

Spillested: Best Western LetoHallen Hotell, Kolonivegen, 2072 Dal
Turneringsform: 5 runder Monrad, 90 min/40 + 30 min
Program: Første runde starter fredag kl 19, siste runde er ferdig søndag kl 18
Startavgift: 450 kr seniorer/250 kr juniorer. IM/GM gratis. Betales til konto 1503.30.95519
Klasser: Gruppe A (1750+), Gruppe B (1250-1750), Gruppe C (under 1250)

Premier (ved minimum 40 deltagere): Gruppe A kr 3000/2000/1000,
Gruppe B kr 2000/1000/500, Gruppe C kr 1500/1000/500, ellers 1/3 premiering.

Overnatting på Best Western LetoHallen Hotell:
Enkeltrom m/frokost kr. 845,- per døgn, fredag til søndag kr. 1590,-
Dobbeltrom m/frokost kr. 995,- per døgn, fredag til søndag kr. 1890,-
Booking - 63 95 91 00 (Kode – EGP2014) www.letohallen.no

Påmelding: Turneringsservice eller Per Bjørn Bakke, pbjobakk@online.no / 464 60 477

www.eidsvollsjakklubb.no

Kampen mot overmakten

Vi kjenner alle tankene som fyker rundt i hodet når du skal opp mot en sterkere spiller. Blir jeg den første som taper? Og hvor godt hadde det ikke vært med remis? Hans Olav Lahlum beskriver sin opplevelse av et parti mot internasjonal mester Handszar Odeev.

Partiet er hentet fra Chessbases Mega Database 2013. Hans Olav kommenterte partiet til turneringsbulletinen i 1999. (Oversatt fra engelsk til norsk av red.)

Hans Olav Lahlum (2214) - Handszar Odeev (2407)
Wichern Open, Hamburg 17.10.1999

Et kort parti, men likevel mange tanker (eller "hvordan det føles å møte en IM for en eller annen 2200-spiller").

1.d4 Han er ikke her! Han tenker antagelig at han kan slå meg med bare 1 ½ time eller noe sånt, og det kan veldig godt hende… Er det han? Nei, han går til det neste brettet. Men han der, kanskje? Ja, han stopper her. Han er ikke bare en bedre spiller enn meg, han er også høyere og mørkere!

1...Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 Som forventet! Da er jeg i hvert fall forberedt, så jeg kan spille de neste trekkene like fort som han gjør.

4.cxd5 Sxd5 5.e4 Sxc3 6.bxc3 Lg7 7.Sf3 c5 8.Le3

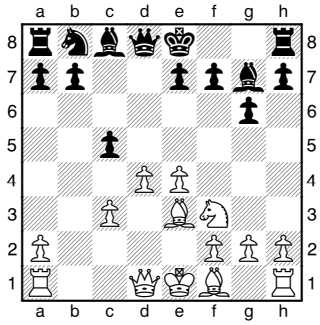

8...Da5 Det skarpeste. Dette kan være skummelt – ok, det er synd hvis jeg blir den første som taper denne runden.

8...0–0 9.Dd2 Da5 10.Tc1 cxd4 11.cxd4 Dxd2+ 12.Sxd2 Sc6 13.Sb3 kan gi meg noen muligheter til å holde remis – det sluttspillet er bedre for hvit, selv om noen bøker sier det er likt.

9.Dd2 0–0 Men dette er ikke det skarpeste. Mot 9...Sc6 ville jeg spilt 10.Tb1 a6 11.Tc1. Det er ikke bedre enn 10.Tc1, men det ser proffere ut!

11...cxd4 12.cxd4 Dxd2+ 13.Kxd2 f5 14.Ld3 0–0 15.d5 Veldig skarpt, men jeg leste om de variantene i bilen i dag tidlig, og jeg kan kanskje fortsatt huske dem.

10.Tc1 Sd7 Æsj! Han spiller fortsatt fort og jeg har aldri sett dette trekket tidligere. Jeg blir nødt til å finne det neste trekket selv – det blir sikkert feil og jeg kommer ganske sikkert til å tape snart.

IM Østenstad spilte 10...e6 11.Lh6?! Sc6 12.Le2 i 1994. Det var ok for hvit, men 11.Le2 var riktig ifølge min bok. Da bør jeg spille 11.Le2 her også.

Vent litt – etter 11.Le2?! Sf6 mister jeg kanskje e-bonden eller noe. Det er best jeg beskytter den med en gang.

11.Ld3 Sb6 (?!) Han er bedre enn meg og han flytter fortsatt med en gang, men dette virker rart. 11...e6 eller 11...Sf6 må være bedre vinstforsøk.

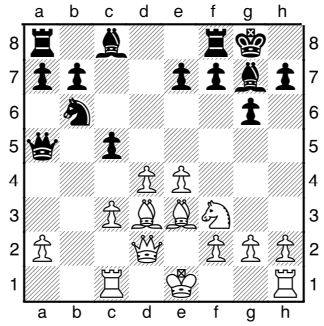

12.Lh6 (!) Selvfølgelig vil han ikke tillate 12.Lh6 -- 13.h4 -- 14.h5 -- 15.hxg6 -- 16.Lxg7 Kxg7 17.Dh6+, men jeg føler meg mye tryggere hvis jeg bytter bort fianchettoløperen hans!

12...Td8 13.Lxg7 Kxg7 14.d5 e6 Han spiller selvfølgelig ikke 14...c4? 15.Lxc4 Sxc4 16.Dd4+, det er ikke jul i Tyskland ennå. Men da kan han ikke hindre meg i å sikre denne bonden med 15.c4 og da kan jeg vel ikke stå dårligere? Han tenker lenge nå, er det en kombinasjon jeg har oversett? Jeg kan ikke se hvor.

15.c4 Dxd2+ Han bytter umiddelbart – betyr det at jeg står dårligere i sluttspillet? Jeg kan i hvert fall ikke tape dette sluttspillet raskt, så jeg tror ikke noen kommer til å le…

Forresten, burde jeg slå med kongen for å holde den i sentrum? Nei, da er kanskje 16...f5!? farlig for bøndene mine. På den annen side, 16.Sxd2 f5 17.f3 er til og med antagelig litt bedre for meg, er det ikke? Men hvordan skal jeg vinne mot en IM? Ingen anelse, hvis jeg prøver vil jeg nesten sikkert gjøre noe feil og tape. Kanskje han kan se en liten fordel for hvit? Jeg prøver et remistilbud og ler tilbake hvis han bare ler.

16.Sxd2

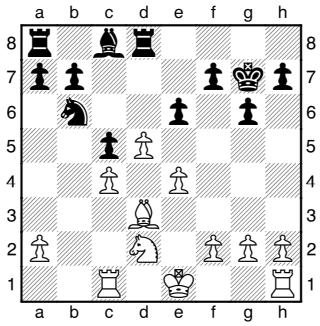

Han ler ikke, han sier bare "jeg skal tenke på det" og så gjør han det! Jeg blir bare nervøs når jeg sitter der når IMer tenker på remistilbudene mine, så jeg får heller se på noen andre. Se, der er en norsk spiller som nesten har tapt allerede. Det har ikke motstanderen min, men han fortsetter bare å tenke, nesten en halvtime nå! Jeg får bli sittende uansett, og prøve å se lur ut. Hvis han virkelig vil ta imot, ombestemmer han seg kanskje hvis jeg ikke er der.

Så jeg sitter her, ser på stillingen og prøver å se så våken ut som mulig. Faktisk er jeg ganske trøtt, men det vet han ikke og jeg sier det ikke til han. Nå beveger han i hvert fall hånda si – er det mot løperen? Nei, han holder den over brettet, og prøver å smile!! Jeg griper den, før han kan slippe unna igjen. For en hyggelig person i denne fremragende turneringen. P.S. Den vennlige spilleren godtok til og med å analysere og var enig i at hvit står litt bedre i sluttspillet etter 16.Sxd2 f5 17.f3 f4?! 18.g3! g5 19.h4!? For risikabelt. ½–½

Deltagerrekord og verdensstjerne i Fredrikstad

Det ble deltakerrekord da hele 208 spillere stilte opp i det tradisjonsrike NM for hurtigsjakk i Fredrikstad 4.-5. januar. Sjakkfeberen er over landet, men det hjalp nok også at arrangøren hadde klart å få med selveste Aleksej Sjirov på startstreken. Med en rating på 2711 er Sjirov en av verdens beste spillere, særlig berømt for sin kreative og aggressive spillestil.

Sjirov var ikke overraskende i en klasse for seg i mesterskapet, og bare stortalentet Lars Oskar Hauge (15) klarte å ta et halvpoeng fra stormesteren på de ti rundene. På god avstand på de neste plassene fulgte IM Petter Haugli med 7,5 poeng, og andrerangerte IM Espen Lie med sju poeng.

- Sjirov kommer til Fredrikstad neste år hvis det blir arrangement, forteller Bjørn Berg Johansen. - Da planlegger vi NGP fredag 9. januar og NM i hurtigsjakk 10.-11. januar, med mulighet for 270 deltagere! sier den driftige arrangøren.

Solid med publikum da Aleksej Sbirov deltok i NM i hurtigsjakk! (Foto: Bjørn Berg Johansen)

Minneord

Øivind Weberg

1933-2013

Den triste beskjeden vi har ventet på – og fryktet – kom til slutt: Øivind Weberg er gått bort etter lengre tids sykdom.

Et yrkesliv som purser i SAS gjorde det vanskelig å kombinere med faste spillekvelder i en lokal sjakklubb, så hans første turnering i Ås sjakklubb ble klubbmesterskapet i 1989 hvor han plasserte seg som nr 3. Det var flere enn undertegnede som fikk seg en kraftig nesestyver i den turneringa!

De følgende årene var han stadig å finne i toppsjiktet i klubben, med blant annet et klubbmesterskap i 1992, delt førsteplass med tapt stikkamp i 1994, delte førsteplasser i høstturneringene 1990 og 1992, alenevinner i 1991. Han spilte 28 partier i Østlandsserien, med 13 seire (9 av dem mot høyere ratede motstandere), 8 remiser og 7 tap – med andre ord en verdifull poengplukker. Etter sammenslåingen til Follo sjakkforening i 1996 ble det bare 6 østlandsseriepartier, det siste for 10 år siden.

At han ikke egnet sin fritid 100 prosent til sjakk er selvfølgelig synd sett fra sjakklubbens side, men han hadde så mange jern i ilden at en smed kunne bli glohet av mindre. Blant annet startet og ledet han Ås Karateklubb i cirka 30 år, og her hadde han vel nærmest kontortid på heldagsbasis og vel så det etter at han ble pensjonist. Golf var en annen kjær hobby hvor han hevdet seg i toppen, med flere turneringsseire og mesterskap i veteranklassen. Han var både spiller og trener i håndball, og for dem som husker litt tilbake, så kan det nevnes at det var han som oppdaget talentet til daværende Ås-spiller Hanne Hogness som vant OL-sølv i 1988 og 1992 og VM-bronse i 1986. Basketball var også en idrett han hevdet seg i.

Vårt tidligere medlem Trond Solem skrev en utmerket artikkel om Øivind i Norsk sjakkblad nr 6/2001 hvor de heldige eierne av dette nummeret kan lese mer om ham. Det sjakklige høydepunktet i Øivinds liv er naturlig nok simultanpartiet i Buenos Aires i 1970 mot den senere verdensmester Bobby Fischer. I forbindelse med jobbreisene Oslo – New York passet Øivind på å besøke Manhattan Chess Club hvor han møtte den amerikanske sjakkeliten. Der fikk han også med seg en seier mot stormester Walter Browne, riktig nok "bare" i lynsjakk.

Av alle kamper Øivind utkjempet på mange fronter, var det til slutt en som tok knekken på ham: kampen mot kreften. Under Landsturneringa i Molde i 2004 fikk han plutselig beskjed om at han måtte innfinne seg til en operasjon på siste spilledag, noe som gjorde at han måtte reise hjem uten å fullføre. Operasjonen ble fulgt av en ny operasjon, enda en, …og til slutt ble det visstnok 29 stykker av dem – langt mer enn det skulle være mulig å overleve. Noen av dem ble aldri utført på personer over 50 år, men siden Øivinds "fysiske alder" var langt under det, så ble de allikevel forsøkt. I klubben merket vi jo at han ble tydelig svekket, men det skulle man ikke tro ut i fra hans gode humør: alltid blid og smilende selv om smertene var i ferd med å ta overhånd. Ingen kunne skjønne at det gikk an å være så positiv når han var så plaget.

Noe av det siste Øivind fikk oppleve, var at Magnus Carlsen (som han for øvrig møtte i en simultanforestilling, til og med i "Weberg-varianten i Marshallangrepet") ble verdensmester, men jeg vet ikke om han var i stand til å glede seg over denne prestasjonen – fire dager før han selv ble satt sjakk matt i livets brutale spill. Vår medfølelse går til Øivinds familie: Grete, barn, barnebarn og oldebarn.

Per Lea
Follo Sjakkforening

Magnus Monsen

1934-2014

Fredag 17. januar mistet norsk sjakk en av våre grunnpilarer. Magnus Monsen er dessverre ikke blant oss lenger. Hans innsats for sjakken i Norge er det få som kan matche. For sin innsats ble han utnevnt til æresmedlem i både Norges Sjakkforbund og Ungdommens Sjakkforbund. Selv om han gjorde en utmerket jobb som president i NSF, formann i Rogaland Sjakkrets, sjakkredaktør i Stavanger Aftenblad, formann i Sandnes Sjakklubb, og leder for Landsturneringen i Sandnes 2005, tror jeg hans hjerte banket ekstra mye for skolesjakken. Det er mange barn og voksne som har lært sjakk av Magnus. Og jeg tror de alle sammen vil savne ham nå. At Rogaland er en av de beste sjakkretsene, skal han ha sin del av æren for.

Han var også en dyktig forretningsmann som kjente verdien av god PR. Dette kom også sjakken til gode. Som sjakkspiller var Magnus en god mesterspiller, med blant annet seier i Det åpne Rogalandsmesterskapet i 1979.

Første gang jeg traff Magnus var jeg en liten lilleputt, mens Magnus var en stor kjempe med en buldrende stemme. Jeg må innrømme at jeg ble litt skremt da. Men jeg skjønte fort at bak hans ytre var det en snill og god person, som med sin ærlige og direkte tale fikk mange venner.

Norsk sjakk er i dyp takknemlighetsgjeld til Magnus Monsen, og han vil bli savnet.

Jøran Aulin-Jansson, president i Norges Sjakkforbund

Thore Østrem

1949-2013

Thore Østrem gikk bort 30. desember 2013.

Thore ble medlem av Nordstrand Sjakklubb i 1964, etter å ha lært sjakk ved Prinsdal skole. Han fikk prøve seg i gutteklassen og vant alle partier, og fikk dermed prøve seg i seniorklassen året etterpå med godt resultat, og deretter bar det opp i høyeste klasse i klubben, der Thore siden var fast deltager. Thore ble klubbmester i 1971 som 21-åring etter å ha beseiret blant annet de etablerte mesterspillerne Per Solberg, Odd Giverholdt Hanssen og Finn Marcussen.

Thore var formann i klubben i totalt sju år, i to perioder fra 1977-78 og 1989-1993. På 90-tallet vokste Nordstrand Sjakklubb frem som en av de største klubbene i Norge, en posisjon som vi fortsatt har. I tillegg økte aktiviteten i klubben sterkt og antallet lag i Østlandsserien vokste fra 1 til 3 lag. Nordstrand Sjakklubbs Ungdom (NSKU) ble også stiftet. Klubben hadde meget gode resultater både i NM, lagsjakk og i barne/ungdomssjakk. Nordstrand Grand Prix ble startet. Thore var sentral i dette arbeidet og var en meget engasjert formann som bidro sterkt til ungdomssatsningen og rekruttering til klubben.

Thore redigerte også Medlemsblad for Nordstrand Sjakklubb sammen med Vidar Gundersen i perioden 1990-1994 med total 22 nummer. Dessuten var Thore redaktør for Nordstrand Sjakklubbs historie 1945-2005. Thore var meget engasjert i klubben både som spiller, formann og styremedlem, og var spesielt opptatt av barne- og juniorsjakk, og forholdet til NSKU. Han hadde alltid innspill og forslag til hvordan vi kunne bedre tilbudet i klubben til barn og ungdom. Thore ble utnevnt til æresmedlem i klubben på generalforsamlingen sist juni og under Landsturneringen på Lillehammer fikk han hedersmedalje fra Norges Sjakkforbund.

Han var også en meget god sjakkspiller, som så sent som i 2012 ble nr. 3 i Senior A i NM i Sandefjord.

Styret i Nordstrand sjakklubb

Favoritten:

Moderne sjakk fra 1851

Hva er det vakreste i sjakk? I vår spalte "Favoritten" forteller kjente og ukjente sjakkspillere hva de liker aller best. Her er favoritten til Sverre Johnsen, mesterspiller, forfatter og ildsjel i Oslo Schakselskap.

Sverre har et sjakkhistorisk perspektiv på sin favoritt: Et parti mellom John Cochrane og Mahescandra fra 1851.

- Jeg har valgt partiet fordi det er viktig i sjakkens idéhistorie, forteller Sverre. - Én side er at det kanskje er med og forklarer hvorfor vi snakker om "indiske" systemer, en annen er at det viser hvor tidlig de moderne og hypermoderne systemene ble utviklet. Dette partiet er spilt før Morphys tid, og lenge før Nimzowitsch, men likevel virker det ganske moderne.

Skotske John Cochrane var en av verdens beste spillere i sin samtid, og er nok et kjent navn for mange. Under sitt arbeid i India fra 1848 til 1860 spilte Cochrane svært mange partier mot Mahescandra. Mahescandra og mange indiske spillere likte å fianchettere løperne, muligens fordi de var mer vant til en indisk variant av sjakk, der bonden bare fikk flytte ett skritt i første trekk. Etter sin tid i India ga Cochrane disse åpningene navnet "indiske åpninger". Legg merke til hvor moderne sjakk som ble spilt - allerede for mer enn 150 år siden!

Som mangeårig leder i Oslo Schakselskaps Ungdom har Sverre Johnsen undervist utallige barn og ungdom i sjakk. - "Favoritten" passer det sjelden å vise til mine elever, fordi verdien er vel så mye historisk som pedagogisk, sier han.

John Cochrane - Mahescandra
Calcutta 1851

Partikommentarer:
Sverre Johnsen (varianter) / Silje Bjerke (tekst)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 Kongeindisk forsvar, en såkalt hypermoderne åpning - her spilt i 1851! Åpningen kalles hypermoderne fordi svart lar hvit ta hele sentrum med sine bønder, og så satser på å angripe sentrum senere. En mer tradisjonell tilnærming har vært å umiddelbart sette en bonde i sentrum, det vil si 1.d4 d5 eller 1.e4 e5.

4.e4 d6 5.f4 Cochrane satser på det såkalte firebondeangrepet, en av de mest aggressive oppstillingene, som relativt nylig er anbefalt i boka *Kill KID*.

5...0–0 6.Sf3

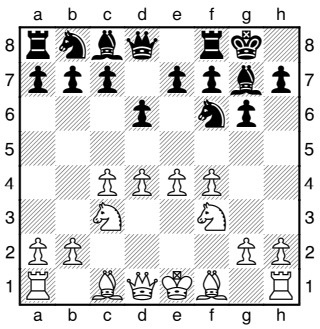

6...e5!? I dag er 6...c5 det vanligste trekket, men også Mahescandras trekk spilles på høyt nivå. Svart ofrer en bonde for aktivt offiserspill.

7.fxe5

Moderne partier gir oss flust av eksempler fra disse stillingene, for eksempel:

7.dxe5 dxe5 8.Dxd8 Txd8 9.Sxe5 Sa6 10.Le3 Le6 11.Le2 Sb4 12.Tc1 Sd7 13.Sd3 Sxd3+ 14.Lxd3 Se5 15.Le2 Sxc4 med liten fordel til svart i Nigel Metge - GM Ian Rogers, Auckland 1992.

7.dxe5 dxe5 8.Dxd8 Txd8 9.Sxe5 Sa6 10.Le3 b6 11.Le2 Lb7 12.Lf3 med liten fordel til hvit i IM Christian Gabriel - FM Matthias Steinbacher, Dresden 1994.

Et utrolig parti i verdensklasse var Mamedjarov - Svidler, Baku 2008 som gikk 7.dxe5 dxe5 8.Sxe5 Dxd1+ 9.Kxd1 Sa6 10.Le2 Td8+ 11.Kc2 Sxe4 12.Sxe4 Lf5 13.Lf3 Sc5 14.Te1 Lxe5 15.fxe5 Td4 16.Kc3 Td3+ 17.Kc2 Td4 18.Kc3 Td3+ 19.Kb4 Sa6+ 20.Ka5 b6+ 21.Kxa6 Lc8+ 22.Kb5 Ld7+ 23.Ka6 Lc8+ 24.Kb5 Ld7+ 25.Ka6 med remis!

7...dxe5 8.Sxe5

8.d5 er det foretrukne trekket i dag, og ble også valgt av Cochrane mot Mahescandra to år senere: 8...Lg4 9.Ld3 c6 10.0–0 b5 11.Le3 bxc4 12.Lxc4 cxd5 13.Lxd5 Sxd5 14.Sxd5 Sc6 15.h3 Lxf3 16.Dxf3 Sd4 med lik stilling.

8.d5 Sbd7 9.Ld3 Sc5 10.Lc2 a5 11.0–0 Dd6 12.De1 Ld7 13.Dh4 Tae8 14.Kh1 var Alekhine - Lasker, New York 1924.

8...c5 Mahescandra fortsetter å angripe hvits sentrum og skaper problemer for springeren på e5. **9.d5**

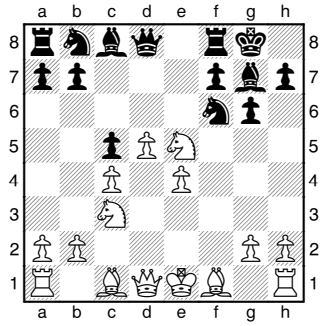

9...Sxe4! Det er ingenting å si på det taktiske blikket. I dag er dette et kjent tema i mange kongeindiskstillinger.

10.Sxe4 Dh4+ 11.Sf2 Lxe5 Svart ligger foran i utvikling og hvit har luftig kongestilling. Svart har definitivt vunnet åpningsduellen.

12.g3 Df6 13.De2

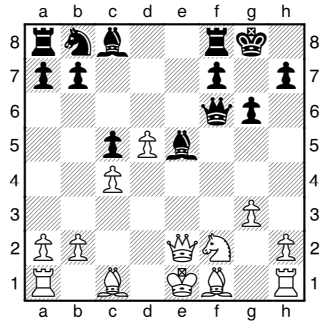

13...Lc3+ Elegant spill. Hvit må enten gi bort b-bonden med 14.Ld2, eller flytte kongen slik Cochrane gjorde.

14.Kd1 Ld4 15.Se4 Da6 16.Lh6 Td8

Selvfølgelig ikke 16...Te8 17.Sf6+ og hvit vinner!

17.Lg2 Sd7

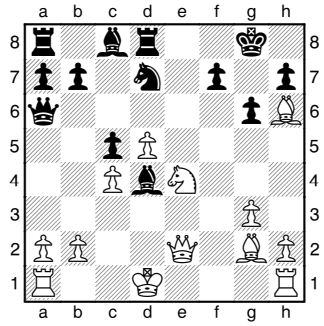

Springeren er på vei til e5 og svart har et klart overtak.

18.Tf1 f5?! En liten feil fra inderen. Det er forståelig at han ikke ønsket å tillate en springersjakk på f6, men 18...Se5 ville gitt hvit store problemer. For eksempel 19.Sf6+ Kh8 20.Tc1 Lf5. Svart har mobilisert omtrent alle offiserene og det er nok av svake felter rundt hvits konge. Det trues for eksempel Ld3.

19.Sg5? Her kunne hvit reddet seg inn med 19.Sc3 Se5 20.Sb5 og spenningen opprettholdes.

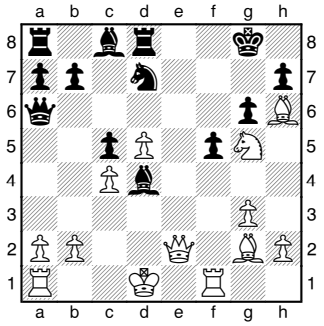

19...Se5 20.Sf3 Sxf3 21.Lxf3 Ld7 22.Kc2?! Hvit hadde en vanskelig stilling, men nå er det helt slutt.

22...Te8 23.Dd3

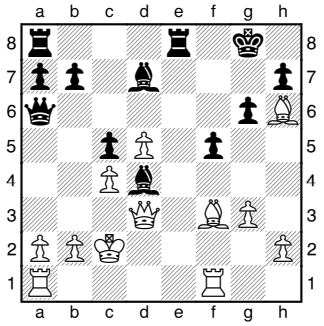

23...f4! Gjør plass til løperen på f5. Det finnes ikke forsvar.

24.Tae1 Lf5 25.Le4 Txe4 26.Txe4 Lxe4 Hvit ga opp på grunn av 26...Lxe4 27.Dxe4 Dxc4+ 28.Kb1 Dxf1+. **0–1**

Sverre sender utfordringen videre til mesterspiller Stig K. Martinsen fra Bergens. Hva som er Stigs favoritt, får du se i neste nummer av Norsk Sjakkblad.

Lær sjakk med Torbjørn

Botvinnik og fribønder

Når det er noe feil med motstanderens stilling er det viktig å handle raskt. Om du spiller slapt i slike situasjoner kan motstanderen fort slippe unna. En typisk situasjon er når du har en fribonde.

Det sier seg selv at det å forandre en bonde til en større brikke er mye verdt, og av og til er det ekstreme virkemidler som må til. I følgende parti fikk Maxime Vachier-Lagrave inn en fantastisk avslutning.

Robert Fontaine -
Maxime Vachier-Lagrave
Det franske mesterskapet 2007

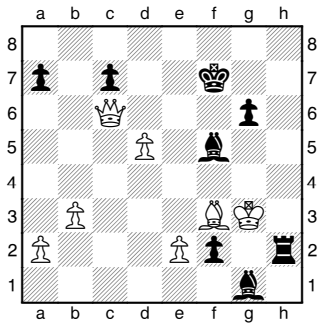

Ved første øyekast ser det ut som om svart simpelthen kan gå inn med f-bonden. Problemet er at hvit truer 36.Dxc7+ som vil føre til evig sjakk. Svart fant derfor ut at alle trekk må skje med sjakk, og på den måten fant han en forsert matt i syv trekk.

35…f1S+! Denne springerforvandlingen tvinger hvits konge lenger ut på brettet.

36.Kf4 Th4+ 37.Kg5

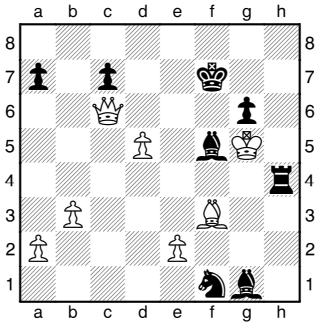

Det ser ut som om hvit er i ferd med å slippe unna, men Vachier-Lagrave har full kontroll. **37…Le3+!** Hvit trenger ikke tårnet for å sette matt.

38.Kxh4 g5+ 39.Kh5 Sg3+

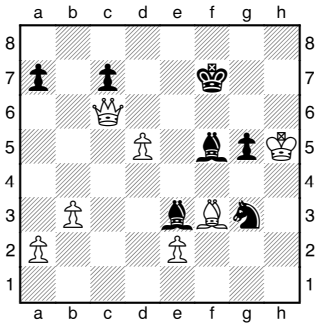

Hvit er matt etter 40.Kh6 g4#, og ga derfor opp. **0–1**

Dette eksemplet grenser til det ekstreme, men det viser hvor viktig det er å bruke det taktiske blikket når det er snakk om fribønder. Et av mine forbilder i så måte er Mikhail Botvinnik. Den tidligere verdensmesteren gikk så å si aldri glipp av muligheten til å få en bonde i mål. Følgende eksempel har likhetstrekk med det forrige, ettersom det lurer en remisfortsettelse dersom man spiller overfladisk.

Vasilij Smyslov - Mikhail Botvinnik
VM 1941, Moskva

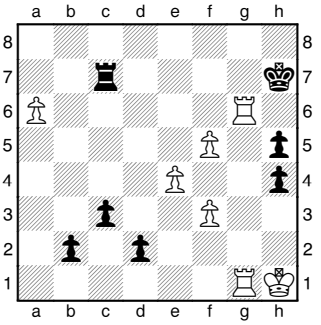

En utålmodig svartspiller ville nå kanskje spilt 60...c2, men ville da bli møtt med det ubehagelige 61.T6g5! som sikrer hvit remis takket være mattrusselen på h5.

Isteden spilte svart **60…d1D!** som tvang hvit til å gi opp. **0–1**

Det var ikke bare i sluttspillet at Botvinnik hadde et godt øye for fribønder. Mot Bronstein vant han tidlig et tårn på en stilig måte.

Mikhail Botvinnik - David Bronstein
VM 1951, Moskva

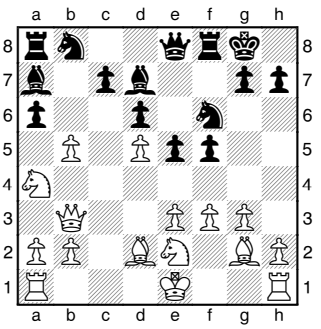

Hvit kan ikke flytte bonden på b5 siden springeren på a4 vil henge. Botvinnik lot seg imidlertid ikke stoppe så lett.

15.b6! Lxa4 Med trussel på dronningen.

16.b7! Hvorfor skal man på passe på den gamle når man kan få seg en ny?

16…Lxb3 17.bxa8D

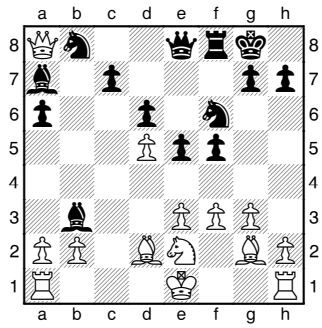

Ikke nok med at hvit fikk ny dronning, i tillegg er plutselig begge svarts løpere truet. Etter **17…Lb6 18.axb3** leder hvit med et tårn, men partiet endte likevel remis.

Om en fribonde kan være så farlig, sier det seg selv at to må være dobbelt så farlig. Minst. I diagramstillingen har svart allerede ofret en kvalitet, men følger nå opp med et nytt offer.

A. Yurgis - Mikhail Botvinnik
Leningrad1931

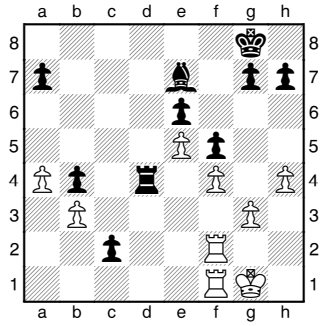

34…Tc4! Botvinnik setter tårnet i slag, men han har full kontroll. Det beste forsvaret for hvit ville nå vært 35.Tc1 Lc5 36.Kg2 Lxf2 37.Kxf2, men etter 37…Tc3 bør svart vinne greit.

35.bxc4 Lc5! Dette var poenget til svart. Et ensomt tårn klarer ikke å stoppe to sammenhengende fribønder. Svart vant etter **36.Kg2 Lxf2 37.Kxf2 b3 0–1**

Avslutningsvis tar vi en titt på et sluttspill som mildt sagt ble ganske uvanlig.

V. Zurakhov - Alexander Koblents
Tbilisi 1956

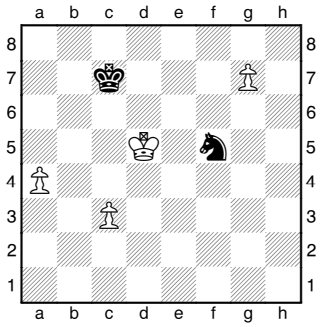

Svart har akkurat spilt 56…Sh4-f5 og truer hvits bonde på g7. Siden 57.g8D blir møtt med 57…Se7 er hvit nødt til å ty til en reserveplan.

57.g8S! Med to bønder over bør hvit vinne, men svart fortsetter å kjempe. Over 20 trekk senere er vi der igjen.

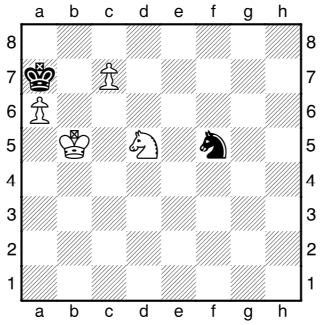

Har vi sett dette før? Joda, hvit spilte selvfølgelig **79.c8S+!** Etter **79…Kb8 80.Kb6** ga svart opp. Æsj, moroa hadde jo nettopp startet. Kunne vi ikke fått sett et sluttspill med tre mot én springer? **1–0**

ANNONSE

KJØPES!

Sjakktidsskrifter før 1960 og eldre sjakklitteratur på alle språk.

Tidskrift för Schack
(Finland) #3 og
6–10/1890 og
ekstra-nr 1891.

Tidsskrift for Skak
#0/1894.

Schackspelaren
årgang 1, 1932 (#1–12)
samt #1 och #5, 1933.

Norsk Sjakkblad
årg. 1906 och 1908,
#4/1959, #1/1960,
#1/1961, #2-3/1968
og #5/1969.

Arbejderskak
årgang 1 1931, #2/1932.

Sjekk mine ønsker på
http://bit.ly/calleschack

Calle Erlandsson
Nyckelkroken 14
SE-226 47 Lund

tel +46 733 264 033
callerland@gmail.com

Norsk Sjakkblad gratulerer med dagen

90 år
4.4. Peder Havskjær, Volda Ørsta

80 år
5.5. Odd A Vedal, Brønnøysund
5.5. Reidar Kristiansen, Hamar
31.5. Olaf Skaslien, Alta

75 år
21.3. Bjørn Lindfors, Asker
13.4. Otto Ranum, Namsos
21.4. Leif Jacobsen, Strømmen
25.5. Tore Berg Egeberg, SK 1911
21.6. Sigurd Døssland, Gjøvik

70 år
27.3. Bjørn Lund Nilson, Caissa
24.5. Rolf Breiven, Lillestrøm
24.5. Jan Ludvigsen, Fredriksstad
25.5. Camil Kadribegovic, Lillehammer
27.5. Ruurd Kroondijk, Førde
29.5. Bjørn Ellingsrud, Nordstrand
3.6. Gudmund Farstad, Molde
5.6. John Kr. Johnsen, OSS
12.6. Egil Madsen, Sarpsborg
12.6. Bård Standal, Tønsberg
14.6. Arild Westhagen, Drammens
29.6. Gunnar Hellem, OSS
29.6. Knut Tangen, Lillehammer

60 år
13.3. Per Åge Hammari, Komsa
30.3. Roy Tore Nilsen, Fredriksstad
7.4. Werner Bråthen, Strømmen
15.4. Willy Johansen, Stovner
19.4. Bjarne Gjørvad, Gjøvik
26.4. Kai Ørtoft, Kristiansand
2.5. Odd Christoffersen, Bergens
4.5. Einar Hamre, Drammens
7.5. Kenneth Aasgaard, Eidsvoll
12.5. Torben Winther Jensen, OSS
26.5. Steinar Lode, Kongsvinger
5.6. Steinar Flo, Nordstrand
6.6. Oddvar Solum, Strømmen
14.6. Kåre Tørum, Namsos
30.6. Arild Andersen, Larvik

TURNERINGS KALENDER

MARS
15. NTG hurtig-GP, Bærum
Info: Simen Agdestein, simena@ntg.no
21.-23. Eliteserien, 3. helg
Info: Norges Sjakkforbund, nsf@sjakk.no
28.-30. Alta OL-sjakk GP
Info: Odd Erling Mikalsen, oddmikalsen@dcpost.no
28.-30. Stavanger GP
Info: Carsten Beer Jacobsen, sjakk@cicons.no

APRIL
4.-6. Nordstrand GP langsjakk - se annonse side 42
Info: Otto Milvang, ngp144@nordstrandsjakk.no
4.-6. Rallarsjakken GP, Narvik
Info: Magnus Aanstad, maa@hin.no
4.-6. Åpent Hordalandsmesterskap GP, Straume
Info: Tom Eriksen, tom.georg.eriksen@gmail.com
13.-20. Fagernes International
Info: Hans Olav Lahlum, hansolahlum@gmail.com

MAI - JULI
2.-4.5. Eidsvoll GP - se annonse side 57
Info: Per Bjørn Bakke, pbjobakk@online.no
22.-24.5. DFDS hurtigsjakk, danskebåten
Info: Geir Nesheim, post@sk1911.no
24.5. Torgsjakken GP, Drammen
Info: Tore Bonsaksen, tore.bonsaksen@hioa.no
6.-9.6. Nordnorsk mesterskap, Tromsø
Info: Øyvind Pedersen, oyvind@pedersen.name
12.-20.7. Landsturneringen, Trondheim - se annonse side 14
Info: Øystein Brekke, oeystei@online.no

50 år
13.3. Seelan Anthony-Pillai, Tønsberg
26.3. Ingrid Dahl, Asker
31.3. Reinert A. Rinvold, Hamar
2.4. Hans Jørgen Steg, Sarpsborg
8.4. Freddy Gjøs, Fredriksstad
9.4. Finn-Roar Aune, Direkte
17.4. Kenneth Brattetveit, Sotra
19.4. Bjørn Lislegaard, Hønefoss
19.4. Erik Petter Hauge, Nordnes
7.5. Rolf Haug, OSS
12.5. Jarle Melby, Drammens
16.5. Kjell Arne Mork, SK 96
25.5. Tom Cevro, Asker
2.6. Trond Eikeland, Fana SK
2.6. Werner Walter, Sortland
4.6. Nils Ragnar Grotnes, Stjernen
12.6. Leif Kjøita, SK 1911
16.6. Reidar Jakob Vik, Sevland
29.6. Saif Abu Shawish, Modum

40 år
31.3. Lars Bang, Svartlamon
3.4. Trond E. Marthinussen, Bergens
13.4. Trond Magne Ponce, Sandnes
13.4. Per Nicolai Robertsen, Caissa
13.4. Erik Verner Andersen, Larvik
18.4. Rune Myhrvold, Hønefoss
19.4. Nina Sæterøy, Fredriksstad
25.4. Odd Erik Tetlie, Namsos
4.5. Ørjan Jørgensen, Kongsvinger
10.5. Alexander Aalmo, Follo
11.5. Ketil Drevvatn, Mosjøen
20.5. Pål Røyset, Tromsø
24.5. Frode Aasgaard, Eidsvoll
25.5. Heykel Fattoumi, Stavanger
7.6. Henning Melhus, Stavanger
13.6. Thomas Wasenius, Moss
28.6. Johnny Myklebust, OSS

Sjakksjekk!

NAVN: Sven Wisløff Nilsen

ALDER: 45 år

BOSTED: I selve indrefileten av Tromsøya like nedenfor Prestvannet.

YRKE: Allmennlærer av utdanning, tar nå matematikk på Universitetet.

AKTUELL: Mannen bak Norges mest populære sjakkblogg, "Sjakkfantomet" (sjakkfantomet.blogg.no).

Din favorittsjakkspiller?
Det står mellom Bobby Fischer og Garry Kasparov, men må bli Fischer. Hans blikk for det enkle i det vanskelige, en nærmest logisk tråd fra start til mål og ikke minst stayerevnen i partiene går det fortsatt gjetord om.

Tidenes tre beste sjakkspillere?
Kasparov, Fischer og Carlsen. Kasparovs resultater over tid er uovertrufne, det samme er Fischers resultater i sin samtid i 71-72, mens Magnus er på god vei mot å regjere i sin samtid.

Sjakkboka som har betydd mest for deg?
Århundrets sjakkmatch av Thor Støre. Jeg fant den på min fars kontor under høstferien andre året på videregående og fra den dagen var jeg tapt i sjakkens rike.

Det beste sjakkpartiet du har sett?
Spassky - Fischer, 13. matchparti 1972. Det Alekhine-partiet som bare kverner og går og som man er overlykkelig over at man har sluppet å spille selv... Men flott var det!

Og det beste du har spilt selv?
Partiet jeg har satt aller mest pris på er nok vinsten mot Per Lindblom fra postsjakk-NM 1995. Partiet er kommentert på bloggen min. Over brettet er jeg mest fornøyd med et vinstparti mot Nils Grotnes fra vårturneringa i Tromsø 1990. I et engelsk angrep var Grotnes langt forut for sin tid og spilte et tidlig h5, og ble straffet akkurat så logisk og langsiktig som godt er.

Ditt beste sjakkresultat?
Det jeg husker best er norgesmesterskapet i postsjakk 1995 der det ble en suveren seier 1,5 poeng foran min gode venn Jan Sigmund Berglund.

Hva er den beste boka du har lest?
Jeg har lest mest norske bøker og av dem er Knut Hamsuns *Pan* et mesterverk.

Beste filmen du har sett?
Jeg har sansen for trilogier og Gudfaren er fortsatt stor.

Favoritt TV-program / TV-serie?
Jeg ser veldig lite på TV, men Grey's Anatomy synes jeg er helt OK. Kanskje fordi jeg har mistet både min mor og søster i kreft og det at det finnes håp mot slike sykdommer føles bra.

Favorittmat og drikke?
I det siste har jeg spist mye sushi og generelt er jeg glad i fisk med enten hvitvin eller helst vann. Men favoritten er kanskje reinkjøtt servert etter alle kunstens regler og gjerne med rødvin til.

Favorittmusikk?
Den siste tiden har jeg latt meg fascinere av Lars Winnerbäck, men dypt der inne bor det en rocker som like gjerne setter på "Wish You Were Here" med Pink Floyd.

Hvem vil du helst bli stående fast i heisen med?
En med mobiltelefon og god dekning...

Hva kjennetegner en sjakkspiller?
En god sjakkspiller har ofte god hukommelse - men er likevel distré.

Hva er den dummeste sjakkregelen?
Det må bli at en automatisk taper partiet for å komme ørlite for sent.

NORGE P. P.

B ØKONOMI ÉCONOMIQUE

Returadresse:
Norges Sjakkforbund
Sandakerveien 24 D
0473 Oslo

Is New In Chess really as good as they say?

"Could a day end more beautifully? Coming home after work and finding the latest issue of New In Chess in the mail."
Yves Surmont, Roeselaere, Belgium

"I look forward to receiving each new issue like a child waiting for his birthday to arrive."
Michigan Life Master Bob Ciaffone

"The best chess magazine of all time."
IM Jeremy Silman, author of How To Reassess Your Chess

"Your magazine is the only one I actually read."
Mark Crowther, editor of The Week In Chess, UK

"One of the big plusses of this magazine is that NIC is able to get big names to analyse many of their own games."
New Zealand Chess Magazine

"Gone is the smaller format of yore; in is a new, larger, slicker style reminiscent of Rolling Stone."
Ian Marks, Chess Scotland

"New In Chess is the world's best chess publication."
IM Mark Dvoretsky, speaking at the Miami International Chess Club

"Congratulations on a great chess magazine."
John Paul Wallace, Narella, Australia

"A fantastic magazine (..) unparalleled and beyond comparison (..) not a better choice."
Carsten Hansen, ChessCafé

"We would weep if you took away our subscription to New In Chess (..) Pure chess content cream."
ChessBase News

Find out why subscribers in 97 different countries think New In Chess is the best. Visit www.newinchess.com and take out a subscription. For € 76,50 you will receive 800 pages of chess delight: on-site tournament reports from all over the world, annotations by top grandmasters like Carlsen, Anand and Nakamura themselves, in-depth interviews, opening surprises, personal essays, honest book reviews, juicy gossip, endgame analysis and Nigel Short's exclusive column.

NEW IN CHESS

New In Chess Publishers • nic@newinchess.com • www.newinchess.com